

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

**NORMAL DAYANIMLI BETONLARIN KALİTESİNİN İSTATİKSEL
OLARAK İNCELENMESİ VE YENİ BİR MALZEME KATSAYISININ
ÖNERİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yasin GÖKTAŞ

DANIŞMAN

Doç.Dr. Fatih Kürşat FIRAT

AKSARAY, 2019

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam süresince bilgi, görüş ve önerilerinden yararlandığım ayrıca tez danışmanlığım haricinde her konuda destek olan, yol gösteren sayın hocam Doç. Dr. Fatih Kürşat FIRAT’a şükranlarımı sunarım.

Tez çalışmamda bilgi ve deneyimiyle yardımını esirgeyemeyen İnşaat Mühendisi Muhammed ÇELİK’e teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın her alanında olduğu gibi, tez çalışmamı hazırlarken de her aşamada bana yardımcı olan sevgili eşim Fadime GÖKTAŞ’a sonsuz teşekkür ederim.

Yasin GÖKTAŞ
AKSARAY, 2019

Aksaray Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü'nün 182303201 numaralı Yüksek Lisans öğrencisi Yasin GÖKTAŞ tarafından hazırlanan "NORMAL DAYANIMLI BETONLARIN KALİTESİNİN İSTATİKSEL OLARAK İNCELENMESİ VE YENİ BİR MALZEME KATSAYISININ ÖNERİLMESİ" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ ile İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç.Dr. Fatih Kürşat FIRAT

Aksaray Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Üye: Doç. Dr. Mehmet Ali HINIS

Aksaray Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Üye: Prof. Dr. Mahmud Sami DÖNDÜREN

Konya Teknik Üniversitesi

Bu tezin, kapsam ve kalite olarak Yüksek Lisans Tezi olduğunu onaylıyorum

Tez Savunma Tarihi: 09/08/2019

Jüri tarafından kabul edilen bu tezin Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

.....

Doç. Dr. Mehmet Ali HINIS
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, akademik kurallara ve bilimsel etik, ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, çalışmamda kullandığım verilerin orijinallliğini ve her türlü intihalden uzak olduğunu beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Yasin GÖKTAŞ

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
ÇİZELGELER DİZİNİ	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR	viii
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Literatür Özeti	3
1.2 Çalışmanın Amacı ve Kapsamı	5
2. BETON	6
2.1 Betonun Tanımı ve Tarihçesi	6
2.1.1 Çimento.....	7
2.1.2 Agrega.....	9
2.1.3 Beton karışım suyu	13
2.1.4 Katkı maddeleri.....	14
2.1.4.1 Mineral katkıları.....	14
2.1.4.2 Kimyasal katkıları	14
2.2 Betonda Aranılan Özellikler.....	16
2.2.1 Taze beton ve özellikleri.....	16
2.2.2 Sertleşmiş beton ve özellikleri	18
2.3 Betonun Sınıflandırılması	19
2.3.1 Normal dayanımlı betonlar	20
2.4 Hazır Beton	20
2.4.1 Hazır beton üretimi	22
2.5 Betonda Kalite ve Denetim	22
2.5.1 Beton basınç dayanımı.....	22
2.5.2 Beton basınç dayanımını etkileyen faktörler	23
2.5.3 Betonda nitelik ve denetim koşulları	24
3. VERİLERİN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ.....	30
3.1 Merkezi Eğilim Ölçüleri	30
3.1.1 Aritmetik ortalama	31
3.1.2 Geometrik ortalama	31
3.1.3 Ağırlıklı ortalama.....	31
3.1.4 Medyan (ortanca).....	32
3.2 Dağılım (Değişkenlik) Ölçüleri	32
3.2.1 Değişim aralığı.....	32
3.2.2 Varyans	33
3.2.3 Standart sapma	33
3.2.4 Değişkenlik (Varyasyon) katsayısı	33
3.3 Olasılık Dağılım Fonksiyonları.....	34
3.3.1 Normal dağılım	34
3.3.2 Olasılık dağılımı ile ilgili uygunluk testleri	34
3.3.2.1 Kolmogorov-Smirnov testi	35
4. VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	36
4.1 Giriş.....	36
4.2 Belirsizlik Analizi	57
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	64
KAYNAKLAR	68

EKLER	72
EK A. C20 beton sınıfı istatistiksel sonuçları	73
EK B. C25 beton sınıfı istatistiksel sonuçları	89
EK C. C30 beton sınıfı istatistiksel sonuçları	99
EK D. C35 beton sınıfı istatistiksel sonuçları	108
ÖZGEÇMİŞ	109

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NORMAL DAYANIMLI BETONLARIN KALİTESİNİN İSTATİKSEL OLARAK İNCELENMESİ VE YENİ BİR MALZEME KAT SAYISININ ÖNERİLMESİ

Yasin GÖKTAŞ

**Aksaray Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı**

Danışman: Doç. Dr. Fatih Kürşat FIRAT

ÖZET

Bu çalışmada, ülkemizde üretilen normal dayanımlı betonların kalitesi hakkında fikir edinilmesi ve beton için yeni bir malzeme katsayısı bulunması amaçlanmıştır. Betonun kalitesini belirleyen en önemli özellik betonun basınç dayanımıdır. Bu nedenle 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında üretilen C20, C25, C30, C35 beton sınıflarına ait 7 ve 28 günlük basınç dayanım sonuçları incelenmiştir. Çalışmada kullanılan veriler Konya, Karaman, Niğde ve Aksaray illerinde bulunan beton laboratuvarlarından temin edilmiştir. Her bir binaya ait basınç dayanım sonuçları kullanılarak ortalama değerler, standart sapmalar ve değişkenlik katsayıları hesaplanmıştır. C20 beton sınıfından 17463 numune, C25 beton sınıfından 8287 numune, C30 beton sınıfından 8501 numune, C35 beton sınıfından 1442 numune olmak üzere toplam 35693 numune incelenerek SPSS 22 programı yardımıyla analizler yapılmıştır. Elde edilen veriler değerlendirildiğinde hazır beton sektörünün istenilen düzeyde beton üretebildiğini göstermektedir. Çıkan sonuçlara göre belirsizlik analizi yapılarak normal dayanımlı beton için yeni malzeme katsayısı 1.40 olarak önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beton, Hazır beton, Beton basınç dayanımı, Normal dağılım.

Ağustos, 2019; 109 sayfa

M.Sc. THESIS

**INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF PYROLYTIC PRODUCTS MADE
FROM USED TIRES ON THE PROPERTIES OF RUBBER BLENDS**

Yasin Göktaş

**Aksaray University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Civil Engineering**

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Fatih Kürşat FIRAT

ABSTRACT

In this study, it is aimed to get an idea about the quality of the concrete produced in our country and to find a new material coefficient factor for the concrete. The most important feature that determines the quality of concrete is the compressive strength of concrete. For this reason, 7 and 28 days compressive strength results of concrete belonging to C20, C25, C30, C35 produced in 2014, 2015, 2016, 2017 and 2018 are examined. The data used in the study are obtained from concrete laboratories in Konya, Karaman, Niğde and Aksaray provinces. Mean values, standard deviations and coefficients of variation are calculated using the compressive strength results of each building. A total of 35693 samples, including 17463 samples from C20 concrete class, 8287 samples from C25 concrete class, 8501 samples from C30 concrete class, 1442 samples from C35 concrete class, are examined and analyzed with the help of SPSS 22 program. The data obtained shows that ready-mixed concrete sector can produce concrete at the desired level. In addition, uncertainty analysis are performed and the new material coefficient for normal strength concrete are proposed as 1.40.

Keywords: Concrete, Ready mixed concrete, Concrete compressive strength, Normal distribution.

August, 2019; 109 pages

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 4.1. Beton sınıflarına göre 7 ve 28 günlük beton numune sayıları.	36
Şekil 4.2. C20 beton sınıfına ait numunelerin 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa)	37
Şekil 4.3. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C20 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).	39
Şekil 4.4. 28 günlük C20 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.	40
Şekil 4.5. C25 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa). ...	41
Şekil 4.6. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C25 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).	42
Şekil 4.7. 28 günlük C25 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.	43
Şekil 4.8. C30 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa). ...	44
Şekil 4.9. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C30 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).	45
Şekil 4.10. 28 günlük C30 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.	46
Şekil 4.11. C35 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa). ..	47
Şekil 4.12. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C35 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).	48
Şekil 4.13. 28 günlük C35 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.	49
Şekil 4.14. C20, C25, C30, C35 beton sınıflarına ait 7 günlük numunelerin küp basınç dayanım aralıkları (MPa).	50
Şekil 4.15. C20 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.....	53
Şekil 4.16. C25 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.....	54
Şekil 4.17. C30 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.....	54
Şekil 4.18. C35 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.....	55

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 2.1. Türkiye’deki yıllık hazır beton üretimi.....	21
Çizelge 2.2. TS EN 206 ve TS 500’de karakteristik dayanıma göre beton sınıfları ve değerleri.....	26
Çizelge 2.3. TS 500’de beton basınç dayanımı sınıfları.....	27
Çizelge 2.4. TS EN 206’ya göre beton basınç dayanım sınıfları.....	28
Çizelge 2.5. TS EN 206’da beton basınç dayanımı için uygunluk kriteri.....	29
Çizelge 2.6. ACI 214R-02 de kalite kontrol kriterleri.....	29
Çizelge 4.1. 7 ve 28 günlük beton numunelerinin istatistiksel sonuçları.....	51
Çizelge 4.2. 28 günlük beton numunelerinin istatistik sonuçları.....	52
Çizelge 4.3. 28 günlük numunelerin istatistiksel sonuçları.....	61

SİMGELER VE KISALTMALAR

E_c	Betonun 28 günlük elastisite modülü
f_c	Ortalama beton basınç dayanımı
f_{ck}	Betonun 28 günlük karakteristik basınç dayanımı
$f_{ck,küp}$	Beton küp numunenin 28 günlük karakteristik basınç dayanımı
$f_{ck,sil}$	Beton silindir numunenin 28 günlük karakteristik basınç dayanımı
f_{cm}	En az üç numunenin ortalama beton basınç dayanımı
f_{cmin}	En düşük beton basınç dayanımı
f_{ctk}	Betonun karakteristik eksenel çekme dayanımı
K-S	Kolmogorov-Smirnov dağılım testi
N	Normal Dağılım
N_i	Gözlenen değer
N_i	Rassal düzeltme katsayısı
R	Yükleme hızı
SPSS	Statistical Package for Social Science
s_x	Standart sapma
Var(x)	Varyans
X	Rastgele değişken
X_i	Ana değişkenin gerçek değeri

1. GİRİŞ

İnsanlık varoluşundan bu yana hayatını sürdürebilmek, doğa şartlarından ve tehlikelerinden korunmak için güvenli bir barınağa ihtiyaç duymuştur. İlk çağlarda malzemeler doğal haliyle işlenmeden kullanılmaktaydı. Daha sonraki evrelerde malzeme bilimindeki gelişime paralel olarak çimento ve agrega gibi doğal olarak bulunan malzemeler işlenerek kullanılmaya başlanmıştır.

Beton, Türkiye’de ve dünyada uzun yıllardan beri en önemli yapı malzemesi olarak kullanılmaktadır. Önemi hiç kaybetmeyen bu yapı malzemesi inşaat sektörünün her alanında vardır. İnsanların ihtiyaç duyduğu ev, işyeri, okul, çeşitli tesisler, köprü, baraj gibi birçok yapının inşasında beton tercih edilmektedir. İnsanların üzerinde yürüdükleri kaldırımların, ulaşımı sağlayan, seyahat ve sevkiyat için kullanılan karayollarının, demiryollarının, havaalanlarının ve limanların inşa edilmesi için, içme suyunun dağıtılması ve depolanması veya atık suların tahliyesi için taşındığı boruların, enerji ve su temini için yapılan barajların ve nükleer santrallerin bir bölümünde ve enerji aktarımı için kullanılan direklerin yapımında ve tarımsal faaliyetler için gerekli olan yapıların yapımında kullanılmaktadır.

Betonun kullanım alanının bu kadar çeşitli olmasının nedeni betonun kolay şekil verilebilmesi, fiziksel ve kimyasal dış etkenlere karşı dayanıklılığı, ekonomik yönden diğer malzemelere göre ucuz maliyetli oluşu ve üretimindeki kolaylığıdır. Betonun teknik özelliklerinin gelişmesi ile birlikte betonda dayanımının yanında dayanıklılık, geçirimsizlik, elastiklik gibi özelliklerde aranılır olmuştur. Bu amaçla, betonun bu özellikleri geliştirilmekte, döküm ve yerleştirme hızı artırılmakta, üretimi sanayileşmekte ve daha ekonomik hale gelmektedir.

Beton; taze haldeyken kalıbına homojen olarak ve mümkün olduğunca boşluk oluşmayacak şekilde sıkıştırarak yerleşebilmesi ve sertleştikten sonra da üzerine etkiyen çeşitli kuvvetler altında mukavemet gösterebilmesi, kullanım ömrü boyunca maruz kalacağı fiziksel ve kimyasal etkilere karşı yeterli bir dayanıklılıkta olması, etkisi altında kaldığı dış etkilere; mekanik, fiziksel ve kimyasal etkiler, gerekse kendi içerisinde zamanla meydana gelecek değişikliklerden dolayı oluşabilecek şekil değiştirmelerin belirli değerlerde kalması beklenen özelliklerdir (Liman, 2006).

Ülkemiz dünyadaki en aktif fay hatları üzerinde bulunmaktadır. Güncel deprem haritasında ülkemiz topraklarının %90'ından fazlası deprem bölgesi içerisinde. Nüfusumuzun %94'ü bu bölgelerde ikamet etmekte, büyük endüstri kuruluşlarının %97'si bu bölgelerde ve barajlarımızın %91'i deprem bölgelerinde yer almaktadır. Ülkemiz topraklarının neredeyse %60'ı 1. ve 2. dereceden deprem kuşağında bulunmaktadır (Demiroğlu, 2010). Ülkemizde meydana gelen 1942 Erbaa-Niksar, 1992 Erzincan, 1988 Adana- Ceyhan, 1999 İzmit, 2011 Van depremlerinde yaşanan can kayıpları ve maddi hasarlar yapılarda kullanılan betonun kalitesinin, dayanımının ve dayanıklılığının daha üst seviyelere çıkarılmasına yönelik çalışmaları zorunlu hale getirmiştir. Buna yönelik günümüzde kullanılan birçok yönetmelik güncellenmiş ya da yeni yönetmelikler çıkartılarak beton kalitesinin artırılması hedeflenmiştir. Yeni standartlarda beton üretmek isteyen hazır beton sanayisi, betonun kalitesini arttırmak için teknolojik gelişmeleri yakından izlemektedir. Daha kaliteli ve dayanımı yüksek betonlar üretmek için yüksek dayanımlı çimento ve agregalar, yeni özellikli katkı maddeleri kullanılmaya başlanmış ve standartlara uygun beton üretimi üst seviyeye çıkmıştır. 1980 yılına kadar beton şantiyelerde el ile karılarak hazırlanırken, günümüzde yerini bilgisayar kontrollü modern tesislerde üretilen, yüksek standartlara sahip nitelikli hazır betona bırakmıştır. Hazır beton hem kullanım açısından kolaylık sağlayan hem de yüksek dayanımlar sunan bir yapı malzemesidir. Hazır betonun günümüzün en yaygın kullanılan yapı malzemesi olmasının ana nedenleri; maliyeti, bilgisayar kontrolünde hata payı az olan hazır beton santrallerin olması, transmikserler ile istenilen her yere rahatlıkla taşınabilmesi, pompalar ile hızlı bir şekilde yerleştirilmesi, betona şekil verebilme kolaylığı, çekme mukavemetinin yetersizliğinin çelik donatı ile dengelenmesi, yüksek basınç dayanımlarının elde edilmesi, kimyasal ve fiziksel dış etkilere karşı dayanıklılığıdır.

Geçmişten günümüze kadar beton ile ilgili yönetmeliklerde kullanılan beton malzeme katsayısı gelişen üretim ve bakım tekniklerine rağmen güncellenmemiştir. Bu yönetmeliklerde bütün beton sınıfları için önerilen malzeme katsayısı standart bir değer almaktadır. Günümüz gelişen teknolojisine bağlı olarak beton kalite ve denetimleri daha iyi düzeylere gelmektedir. Bu sebeple normal dayanımlı betonlarda yeni bir malzeme katsayısına ihtiyaç olup olmadığı araştırılmalıdır. Bu çalışma bu ihtiyaca cevap vermek için yapılmıştır.

1.1 Literatür Özeti

Türkiye’de betonun kalitesi ile ilgili birçok araştırma yapılmıştır. Literatüre geçen ilk beton niteliği çalışmalarından birini yapan Akyüz ve Uyan (1989), TS 500 yönetmeliğine göre 1986, 1987 ve 1988 yıllarında İstanbul’da toplanan numunelerin beton basınç dayanımları istatistiksel olarak değerlendirmişlerdir. Toplanan verilere göre üretilen betonun kalitesini ve niteliğini belirlemişlerdir. Toplam 2735 adet silindir ve küp deney numunelerini 4 gruba ayırarak laboratuvarında 7 ve 28 günlük frekanslarını ve eklenik frekans eğrilerini bulup normal dağılıma uygunluğunu incelemişlerdir. Numunelerin test sonuçlarını TS 500’deki beton sınıflarının standart değerleriyle karşılaştırmış ve %24’ünün kalitesinin en düşük dayanımlı C14 beton sınıfı değerinin altında olduğunu, %10’luk kısmının TS 500’de tanımlı yüksek dayanımlı beton sınıfından olduğunu bulmuşlardır. Bu çalışma ile daha önce yapılan çalışmaları karşılaştırarak betonun kalitesinde ilerleme olmadığı tespitinde bulunmuşlardır.

Gürsu vd., (1991), Türkiye’deki otoyol şantiyelerinde imalatı yapılan 45-52 MPa aralığında beton basınç dayanıma sahip yüksek dayanımlı betonun kalite ve niteliğini istatistiksel veriler oluşturarak, karakteristik özelliklerini incelemişlerdir. Bu çalışma ile beton kalitesi ve dayanımını; agrega çapı, kullanılan katkıları, beton karışımındaki malzemelerin oranı ve iklim şartlarının etkilediği sonucuna varılmıştır.

Fırat (2005), Antalya ve çevresinden 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 ve 2005 yıllarındaki beton numune verilerini kapsamlı olarak incelemiştir. C16, C18, C20, C25, C30 beton sınıfına ait test sonuçlarını irdelemiş ve geçmiş yıllardaki verilerle karşılaştırarak beton kalitesinde olumlu gelişmelerin olduğu neticesine varmıştır.

Topçu vd., (2005), Eskişehir’deki 2003 yılına ait C20 ve C30 beton numune deney sonuçları üzerinden istatistiksel değerlendirmeler yapmışlardır. Verilerin eklenik frekans diyagramları oluşturularak betonların kalite dereceleri çıkarılmıştır. Eskişehir’deki beton firmalarının ürettikleri betonların iyi kalitede olduğu ve üretilen betonların %96’sının C20 beton sınıfı dayanımından daha yüksek kalitede üretildiği sonucuna ulaşmışlardır.

Ergün ve Başaran (2011), yaptıkları çalışmada Afyonkarahisar ilindeki 2009-2010 yıllarına ait, üç farklı hazır beton üreticisinden temin edilen numunelerin beton basınç dayanımı sonuçlarını istatistiksel olarak incelemişlerdir. Geçmiş yıllardaki verilerle kıyaslayarak beton kalitesinde olumlu bir iyileşmenin olduğunu tespit etmişlerdir.

Fırat ve Ağca (2012), Marmaray Projesi kapsamında kullanılan C40 betonun kalitesini basınç dayanım değerlerinden faydalananarak istatistiksel olarak incelemişlerdir. Toplamda 1804 numune incelemiş ve C40 betonun ortalama basınç dayanım değerinin ve değişkenlik katsayısının standart değerlerden yüksek olduğu sonucuna varmışlardır. Ayrıca normal ve yüksek dayanımlı betonlarda basınç dayanımlarını kıyaslamışlar ve C40 betonun Türkiye standartlarında yüksek dayanımlı beton sınıfı olarak kabul edilebileceğini belirtmişlerdir.

Eser (2015), çalışmasında yüksek dayanımlı betonun basınç dayanım kalitesini istatistiksel olarak incelemiş ve yeni bir malzeme katsayısı önermiştir. Beton sınıflarının basınç dayanım ortalamasını ve değişkenlik katsayılarını bularak belirsizlik hesaplamalarında kullanmıştır. Sonuç olarak yüksek dayanımlı beton sınıfları için malzeme katsayısını 1.55 olarak önermiştir.

Yılmazoğlu vd., (2016), çalışmalarında 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 yıllarında Kastamonu ilinde üretilen betonların basınç dayanımlarını istatistiksel olarak incelenmişlerdir. Beton basınç dayanımları, beton sınıfına ve yıllara göre belirlenmiş ve beton kalitesinin olumlu yönde değişim gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Memiş vd., (2016), Sinop ilinde 2011-2014 yılları arasında toplanan beton numune verilerinin basınç dayanımlarını yıllara göre incelemiş ve C30 betonunun basınç dayanımında belirgin bir artışın olduğu, beton kalitesine gereken önemin verildiği sonucuna varmışlardır.

Dündar vd., (2017), Osmaniye ilindeki beton üretim tesislerinin 2015 ve 2016 yıllarında ürettikleri betonların basınç dayanım deney sonuçlarını istatistiksel olarak incelemişlerdir. Bu verileri Amerikan Beton Enstitüsü standardı ACI 214R-02'ye göre değerlendirmişler ve C25 ve C30 betonun çok iyi kalitede üretildiği tespitinde bulunmuşlardır.

Topçu ve Uzunömeroğlu (2019), Ankara ilinde 2016 yılında farklı hazır beton tesislerinden temin ettikleri betonların kalitesinin istatistiksel olarak incelemişlerdir. C20 ve C25 beton sınıfından toplam 3012 adet küp numunelerin basınç dayanım sonuçları ACI (American Concrete Institute) tarafından belirlenen kalite derecesine ve TS EN 206 standartlarına göre analiz edilmiş ve beton numunelerinin bu standartları yüksek oranda sağladığı görülmüştür.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde, normal dayanımlı betonun kalitesinin istatistiksel olarak birçok çalışmada incelendiği fakat uzun yıllardır standart değer olarak kullanılan 1.5 beton malzeme katsayısının güncelliği ayrıntılı olarak incelenmemiştir. Bu çalışmada normal dayanımlı betonların kalitesi istatistiksel olarak değerlendirildikten sonra belirsizlik analizi yapılarak yeni bir malzeme katsayı önerilecektir.

1.2 Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Ülkemizde hızla artan nüfustan dolayı buna paralel olarak bina ihtiyacı da artmaktadır. Bu binaların çok büyük bir kısmı beton ve çelik ana malzemesi olan betonarme yapılarla karşılanmaktadır. Deprem kuşağında bulunmamız sebebiyle bu betonarme yapıların istenilen sağlamlıkta yapılmasında betonun kalitesinin büyük önemi vardır.

Çalışmanın temel amacı Türkiye’de üretilen normal dayanımlı betonların kalitesinin incelenmesi ve yeni bir malzeme katsayısı önerilmesidir. Bu amaçla Konya, Karaman, Niğde ve Aksaray illerinde bulunan beton laboratuvarlarından toplanan, 7 ve 28 günlük beton basınç dayanımı verileri kullanılarak, Excel ve SPSS 22 (Statistical Package for Social Science) bilgisayar destekli istatistik paket programı yardımıyla ortalama basınç dayanımı değerleri, değişkenlik katsayıları ve standart sapmaları istatistiksel olarak hesaplanmıştır. Çeşitli standart ve kriterlere göre kalite analizleri yapılmıştır. Ayrıca, normal dayanımlı betonlarda tespit edilen belirsizlik kaynakları, kalite incelemesi sonucu bulunan değerler ve literatürden elde edilen veriler kullanılarak bir belirsizlik analizi yapılmıştır. Sonuç olarak normal dayanımlı betonlar için yeni bir beton malzeme katsayısı önerilmiştir.

2. BETON

2.1 Betonun Tanımı ve Tarihçesi

Beton eski medeniyetlerden günümüze kadar ulaşan eserlerde önemli bir yere sahiptir. İnsanoğlu ilk yıllardan beri kalsiyum esaslı bağlayıcı maddeleri yapı malzemesi olarak kullanmaktadır. İlk çimento 1824 yılında üretilmiş fakat ilk betonarme yapıda kullanılması 1857 yılında olmuştur (Karakule ve Akakın, 2005).

Beton; kum, agrega, çimento, suyun ve gerektiği durumlarda mineral katkıların belirli oranlarda homojen olarak karıştırılması ile elde edilen bir yapı malzemesidir. Bu malzemelerden hazırlanan karışım kalıplara döküldüğünde istenilen şekli alabilecek plastik bir malzeme olması betonu diğer yapı malzemelerinden ayıran en önemli özelliklerinden biridir. Beton karışımı hazırlanıp kalıba döküldükten kısa bir süre sonra katılaşıp ve zaman içinde mukavemet kazanır.

Beton ülkemizde ve dünyada çok yoğun olarak kullanılan bir yapı malzemesidir. Yapıların inşasında betonun kullanım hacmi çok büyük oranlara ulaşmıştır. Karayollarında, havaalanlarında, limanlarda, köprülerde, konutlarda, barajlarda, kanallarda, elektrik direklerinde, kanalizasyon hatlarında, boru hatlarında, su depolarında, depolama tanklarında ve birçok yapıda beton tercih edilmektedir. Beton, maliyetinin uygun olması, bileşimindeki malzemelere kolay ulaşılabilmesi ve kolay şekil verilebilmesi nedeni ile yapı üretiminde diğer yapı malzemelerine göre daha çok avantaj sağlamaktadır. Günümüzde betonu en çok kullanılan yapı malzemesi yapan özellikleri şöyle sıralamak mümkündür:

- Bilgisayar kontrollü santrallerde istenilen kalitede kolaylıkla üretilebilmesi
- Transmikserler ve pompalar ile taşıma ve yerleştirme aşamalarında büyük teknolojik gelişmelerin olması,
- Kolay şekil verilebilmesi,
- Maliyetinin diğer yapı malzemelerine göre daha uygun olması,
- Çekme mukavemetinin yetersizliğinin çelik donatı ile dengelenmesi
- Yüksek basınç dayanımına karşı dayanıklı olması
- Fiziksel ve kimyasal dış etkilere karşı uzun yıllar dayanıklı olması ve bakımının kolaylığı

2.1.1 Çimento

Doğal bir bağlayıcı olan çimentonun ilk kez Romalılar tarafından kullanıldığı bulgularına varılmıştır. Romalılardan sonra 18. yüzyıla kadar bağlayıcı konusunda önemli bir ilerleme olmamıştır. İlk çimentoyu İngiliz mühendis John Smaeton bulmuştur. Smaeton 18. yüzyılda Eddystone Fener’inde, kil ve kireçtaşıını karıştırmasıyla elde ettiği bir tür çimento kullanmıştır. Günümüzde kullanılan çimento ise bir İngiliz duvarcı olan John Aspdin tarafından bulunmuştur. Aspdin bu çimentonun patentini almış ve Portland’daki taşlara benzediğinden dolayı adını Portland Çimentosu olarak tescil ettirmiştir. İlk Portland çimento fabrikası, 1885’te İngiltere de kurulmuş ve ardından kullanımı birçok ülkede yaygınlaşmıştır (Karakule ve Akakın, 2005).

Çimento, dünyada yaygın olarak ve en çok kullanılan yapı ana malzemelerinden birisidir. Dünyada kullanımı ortalama kişi başına yılda 1 m³’den daha fazladır (Moradpour vd., 2013).

Çimento, su ile etkileşime girdiğinde hidrasyon reaksiyonları ile priz alarak sertleşebilen hamur haline gelen ve sertleştikten sonra kararlılığını su içerisinde devam ettiren öğütülmüş inorganik malzeme olarak tanımlanır. Çimento ve su birleştiği andan itibaren ısıveren bir reaksiyon başlar ve bu reaksiyonun devam etmesi sonucunda plastik kıvamdaki çimento hamuru sertleşerek dayanımı artar (Doğangün, 2017). Çimentonun beton içerisindeki işlevi; taneler arasındaki boşlukları doldurarak ve agrega tanelerinin yüzeyini kaplayarak bağlayıcılık görevi yapmaktır.

Kil ve kalker çimentonun ana maddesini oluşturur. Kil ve kalker taşları, demir cevheri veya kum karıştırılıp öğütülerek toz haline getirilir. Bu karışım 1350-1450°C arası yüksek sıcaklıklarda fırınlarda pişirilir ve klinker adı verilen bir malzeme oluşur. Klinkere %3-6 oranında alçıtaşı ilave edilir. Elde edilen bu karışımın öğütülmesiyle “Portland Çimentosu” adı verilen bağlayıcı bir malzeme elde edilir. Çimentonun tanecikleri çok küçük olup tanecik boyutu 1-200 µm aralığındadır (Erdoğan, 2010).

Çimento üretiminde doğal elde edilen klinker ve alçı taşı dışında, yapay puzolan sınıfında olan tras, uçucu kül, yüksek fırın cürufu, volkanik tüfler, silis dumanı vb. maddeler çimentonun çeşidine göre karışıma eklenir.

En çok tercih edilen çimento tipleri Portland çimentosu, yüksek fırın cürufu çimento, traslı çimentolar ve sülfata dayanıklı çimentolardır (Günindi, 2005). Portland Çimentosu; yapılarda en çok kullanılan çimento çeşididir. Portland çimentosuyla belirli oranlarda kil ve kalker taşının harmanlanıp yüksek ısılarda pişirildikten sonra, klinkerlerde öğütülmesi ile elde edilir. Belli oranda alçı taşı eklenerek çimentonun sertleşme süresi geciktirilebilir.

Yüksek fırın cüruf çimentoları; yüksek fırın cürufu ile Portland çimentosu klinkeri karışımına belli oranda öğütülmüş alçı taşı eklenmesiyle elde edilir. Yüksek fırın cürufu içerisinde kalsiyum oksit oranının fazla olması ve puzolanik özelliğe sahip olmasından dolayı kendi başına azda olsa bağlayıcı özelliğe sahiptir. Yüksek fırın cüruf çimentoları deniz suyu ve diğer sülfatlı ortamlarda portland çimentosuna göre daha dayanıklıdır. Portland çimentosuna oranla daha yavaş dayanım kazanırlar, ancak geçirimsizlikleri daha azdır.

Traslı çimentolar; üretim aşamasında Portland çimentosu klinkeri ile aktif volkanik tüflerin öğütülmesi ile elde edilirler. Tek başına bağlayıcı özelliği yoktur. İçerisine eklenen kireçle bağlayıcı özellik kazanırlar ve geçirimsizliği azdır. Ayrıca hidrasyon ısısı düşük olduğundan köprü ve baraj inşaatlarında kullanılabilir.

Katkılı çimentolar; Portland çimentosu klinkerine toplam karışımın en fazla %19'u oranında puzolanik malzeme ve alçı taşı ilave edilmesiyle elde edilir. Traslı çimentodan farkı puzolan oranının daha fazla olmasıdır.

Kullanım amaçlarına göre farklı çimentolar üretilmektedir. Yeni çimento standardı TS EN 197-1:2012 de çimento tipleri ve uygunluk değerlendirmesi standartlaştırılmıştır.

Çimentonun tipi, kullanılacak yapı, karşılaştığı kimyasal reaksiyonlara, mevsim durumuna göre farklılık arz eder. Yapının kullanım amacına ve ortam şartlarına göre beton bileşiminde kullanılacak çimento çeşidine karar verilir. Kütle beton hacmi, depolanan malzeme, hava şartları, yağış suları ve inşa süresi gibi parametrelerde etkili olmaktadır.

Çimento için üç standart dayanım sınıfı tanımlanmaktadır. Bunlar; 28 günlük basınç dayanımı 32.5 MPa, 42.5 MPa, 52.5 MPa şeklindedir. Çimento üretilirken öğütme işleminin sonucunda elde edilen çimento parçacıklarının boyutları çimento-su reaksiyonu üzerinde önemli derecede etkili olmaktadır. Aynı ağırlığa sahip ince ve kaba öğütülmüş çimentolardan, ince öğütülmüş olanın yüzey alanı daha fazladır. Bu durumda çimento su ile daha büyük oranda reaksiyona girmekte bunun sonucunda katılaşma işlemi daha hızlı gerçekleşmektedir (Doğangün, 2017).

2.1.2 Agregat

Betonu oluşturan temel malzemelerden birisi de hacimsel olarak %70-80 oranında yer kaplayan kum, kırmataş, çakıl gibi taneli mineral malzeme olarak tanımlanan agregalardır. Agregalar doğal, yapay veya kullanılmış yapı malzemelerinden geri dönüşüm yolu ile elde edilirler.

Agregalar TS 706 EN 12620+A1:2009 standardına uygun olarak kullanılmalıdır. Bu standart, beton üretiminde kullanılmak amacıyla doğal, yapay veya geri kazanılmış agregaların, dolgu malzemesi olarak kullanılan agregaların ve bu malzemelerin oluşturduğu karışımların özelliklerini kapsar.

Kaliteli agregada aranan başlıca özellikler; sert, dayanıklı ve boşluksuz olması, zayıf tanelerin bulunmaması, basınca, aşınmaya ve dona karşı dayanıklı olması, toz, toprak ve betonda kaliteyi düşürecek maddeler içermemesi, uzun ve yassı taneler içermemesi, çimentoyla zararlı etkileşime girmemesidir. Agreganın kirli olması su ihtiyacını artırır ve aderansı olumsuz etkiler. Beton agregalarında elek analizi, özgül ağırlık, yassılık ve su emme gibi deneyler belirli periyotlarda yapılarak kalite devamlılığı takip edilmelidir. Beton üretiminde kullanılacak agregalar TS 706'ya uygun olmalıdır (Nallı, 2006).

Agreganın maliyeti çimento maliyetine göre oldukça düşüktür. Betonlu oluşturan bileşenlerin içerisinde agrega %70-80'lik bir hacmi kapsadığından ve maliyeti diğer bileşenlere göre daha düşük olduğundan beton kalitesini düşürmemek koşulu ile betonda mümkün olabildiğince çok miktarda agrega kullanılması betonun daha ekonomik olmasını sağlar (Erdoğan, 2004).

Agregalar genel olarak aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir.

Kaynağına göre agregalar: Denizlerden, göllerden, nehirlerden, dere yataklarından ve taş ocaklarından kırılmış veya kırılmamış olarak elde edilen doğal agregalar, yüksek fırın cürufu kumu veya yüksek fırın cüruf taşı gibi yapay agregalar, daha önce kullanılmış ve geri dönüşüm tesislerinde işlenerek elde edilen agregalardır (Doğangün, 2017).

Tane boyutlarına göre agregalar: Tane ebadı 4 mm² gözlü eleğin üzerinde kalan agregalar iri agrega, elekten geçenler ince agregalardır.

Kum: Kırılmamış tanelerden oluşan ince agregadır.

Kırma Kum: Kırılmış taşlardan oluşan ince agregadır.

Yapay Kum: Sanayide üretilen kırılmış veya kırılmamış ince agregadır.

Çakıl: Kırılmamış doğal tanelerden oluşan iri agregadır.

Kırmataş (mıcır): Kırılmış tanelerden oluşan iri agregadır.

Yapay Taş: Sanayi üretimi olan kırılmış veya kırılmamış iri agregadır (Gönen, 2012).

Özgül ağırlıklarına ve birim ağırlıklarına göre agregalar: Normal, hafif ve ağır agregalar olarak üç sınıfa ayrılırlar. Bu sınıfa göre agregaların birim hacim ağırlıkları birbirinden farklıdır ve her biri farklı amaçlar için kullanılmaktadır.

Normal agrega, etüv kurusu tane yoğunluğunun 2000 kg/m³ - 3000 kg/m³ arası olduğu agregalardır.

Hafif agrega, etüv kurusu tane yoğunluğu $\leq 2000 \text{ kg/m}^3$ veya etüv kurusu boşluklu yoğunluğu $\leq 1200 \text{ kg/m}^3$ olan mineral esaslı agregalardır.

Hafif agregalar kendi arasında doğal ve yapay hafif agrega olarak iki sınıfa ayrılmaktadır. Doğal hafif agregalar oluşumları sırasında gözenekli bir yapı kazanan

diatomit, tuf, lav cürufu, pomza, sünger taşı gibi agregalardır. Yapay hafif agregalar ise yüksek fırın cürufu, kil, uçucu kül, vormikülit, kuvarsit, obsidiyen, şist, perlit gibi ısıtma, gaz ya da köpük oluşturma yoluyla üretilen agregalardır.

Ağır agregalar, etüv kurusu tane birim hacim kütlesi $\geq 3000 \text{ kg/m}^3$ olan doğal ve yapay agregalardır. Barit, witwrit, lepidokrosit, magnetit, limonit, geotit ve ilmenit doğal ağır agrega, supershot, demirshot, ferrosilikon ve ferrofosfor ise yapay ağır agregalar sınıfına girmektedir (Doğangün, 2017).

Tane şekline göre agregalar: Köşeli, yuvarlak, uzun ve yassı agregalardır.

Yüzey dokusuna göre agregalar: Düzgün, pürüzlü, petekli ve kristalli agregalardır. Agrega tane boyutunun büyük olması beton dayanımının yüksek olmasında etkilidir. Fakat betonun yerleştirilmesini zorlaştırır ve geçirimsizliğini olumsuz yönde etkiler. Tane boyutunun küçük olması ise betonun dayanımını düşür. Bu sebeple karışımdaki agreganın boyutları belirli değerlerin arasında olmalıdır.

Agreganın boyutu küçüldükçe, agreganın yüzeyini kaplaması için daha çok miktarda bağlayıcı su gerekmektedir. Maksimum agrega boyutu küçüldükçe betonun maliyeti de artmaktadır. Maksimum tane boyutunun değeri betonarme yapılarda 32 mm, yol ve hava meydanlarında 90 mm, barajlarda ise 250 mm olarak önerilmektedir (Doğangün, 2017).

Agrega Ağırlığı: Yapı ağırlığının hafif olması istenirse özellikle taşıyıcı olmayan kısımlarının hafif agregalı betondan yapılması uygun olurken, radyasyon gibi zararlı etkilerin bulunduğu mekandan bunların etrafa yayılma tehlikesinin olması halinde ise ağır agregaların kullanılması zorunlu olmaktadır. Hafif agregalardan üretilen betonların, diğer betonlara göre üstün tarafları;

- Isı yalıtımı daha iyidir
- Yangın dayanımı daha yüksektir
- Yapıya daha az deprem yükünün etkimesine neden olur
- Zemine daha az yük gelir.

Hafif agregalardan üretilen betonların bu üstün tarafları yanında dayanımlarının düşük olması gibi zayıf tarafları da bulunmaktadır. Hafif agregalı betonların

dayanımlarının, geleneksel betonların dayanımlarına göre düşük olması bir eksiklik olarak görülse de, taşıyıcı olmayan elemanlarda kullanılmasının daima avantajlı olduğu da bir gerçektir.

Agrega tane büyüklüğü dağılımı: Karışımdaki agrega tane çaplarının belirli oranlarda bulunmasına agrega büyüklüğü dağılımı, tane boyutu dağılımı, gradasyon ya da granülometrik bileşim olarak adlandırılmaktadır. Bunun için çeşitli delik çaplarına sahip uygun elekler kullanılarak, TS EN 933-2 koşullarına göre yapılan elek analizinden yararlanılmaktadır.

Agrega tane büyüklüğünün dağılımı, belirli bir kıvamda beton üretebilmek için gerekli olan su ve çimento miktarı üzerinde önemli derecede etkili olmaktadır. İyi ayarlanmış tane büyüklüğü dağılımı, betonda boşluk miktarının azalmasına neden olmakta dolayısıyla daha az boşluk yapısı için daha az bağlayıcı kullanılmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla da betonun işlenebilirliği, geçirimsizliği ve büzülmesi gibi özelliklerini doğrudan, dayanımını ise dolaylı olarak etkimektedir.

İyi ayarlanmamış bir tane büyüklüğü dağılımı daha yüksek su/çimento oranı gerektirmekte, bunun sonucu olarak da dayanım yönünden daha zayıf bir beton üretilmektedir (Gönen, 2012).

Agrega tane dayanımı: Agrega taneleri, istenen özelliklere sahip bir beton yapımına elverişli olacak kadar dayanıma sahip olmalıdır. Karışımda kullanılan agreganın dayanımı, çimento dayanımından daha az olmamalıdır. Aksi durumda betonda kırılma; sertleşmiş çimento hamuru kırılması yerine agrega kırılmasıyla meydana gelmektedir. Bu durumda karışımdaki çimento miktar ve kalitesi ne kadar artırılrsa artırılсын beton dayanımı artmayacaktır.

Agrega tane şekli: Agrega tanelerinin şekli tam yuvarlak ya da yassı olmamalıdır. En büyük tane boyutu, en küçük tane boyutundan 3 kat büyük olan tanelere, şekilce kusurlu taneler denilmektedir. Yuvarlak olan taneler genellikle betonun su ihtiyacını azaltmaktadır.

Agreganın dona dayanıklılığı: Doğal oluşmuş kum ve çakıl ya da bunlardan kırılarak elde edilen agregalar, doğada meydana gelen ayıklanma olayı neticesinde çoğunlukla çok az miktarda dona duyarlı taneleri barındırırlar.

Agreganın su emme büyüklüğü ne kadar küçük ise agreganın dona dayanıklılığı o ölçüde artmaktadır. Kırma taş agregalar TS 699'a göre belirlenen taşın su emme oranının ağırlıkça %0.5'inden küçük ya da TS 699'a göre belirlenen taşın suya doygun haldeki küp basınç dayanımı en az 150 MPa olması halinde genellikle yeterli dona dayanıklılığa sahip olduğu kabul edilmektedir. Agreganın dona dayanıklılığı TS 706 EN 12620 de verilen sınırlar içinde kalmalıdır (Doğangün, 2017).

2.1.3 Beton karışım suyu

Betonun bileşenlerinde biride sudur. Su, betonda çimento ve agrega ile birlikte karıştırılmasında, yerleştirilen taze betonun kür edilmesi, bakımında ve beton içerisinde kullanılacak agregaların temizliğinde kullanılır.

Betonun karılmasında kullanılan karışım suyu toz halindeki çimento taneleriyle birleşerek hidrasyon denen kimyasal reaksiyonları sağlar. Diğer bir görevi de agrega tanelerinin yüzeyini ıslatarak yağlayıcı etki oluşturarak betonun kolayca karıştırılabilmesini ve taze betonun kalıplara yerleştirilip sıkıştırılabilmesini sağlamaktır.

Beton mukavemeti su/çimento oranına da bağlıdır. Su miktarı taze ve sertleşmiş betonun tüm özelliklerini etkileyebilmektedir. Beton karma suyu, olabildiğince temiz, berrak, içilebilir, kokusuz olmalı ve klorür, sülfat, asit gibi betona zarar verecek maddeler olmamalıdır (Liman, 2006).

TS EN 206'ya göre karışım suyu TS EN 1008'e uygun olmalıdır. TS EN 1008 standardına göre içilebilir olan bütün sular karışım suyu olarak kullanılabilir ve kullanımına dair deney yapmaya gerek yoktur diye ifade edilmektedir. İçilemeyecek özellikteki sular standart deneyler yapılarak karışım suyu olarak kullanılabilir. Deniz suyunun karışım suyu olarak kullanılmasıyla ilgili olarak TS EN 10082'de içerisinde donatı bulunmayan betonlarda kullanılabileceği, donatılı ve öngerilmeli beton imalatı için uygun olmadığı belirtilmektedir.

Beton karışım hesabında hedeflenen kıvamı arttırmak için betona gereğinden fazla su katmak hem dayanımı hem de dayanıklılığı zayıflatır. Su betonun içerisinde çimento ile reaksiyona girerek kenetlenmeyi oluştururken fazlalık olan suyun buharlaşma olduktan sonra bıraktığı boşluklar dayanımı düşürmektedir. Aynı zamanda su içinde

bulunan sülfat, klor gibi zararlı maddelerin kimyasal etkisi ile beton ve donatıya zarar verilebilmektedir. Bu sebeple 1 m³ betonda kullanılacak su standart miktarı olan 170-190 litreyi geçmemelidir (Şimşek, 1997).

2.1.4 Katkı maddeleri

Katkılar, betonun işlenebilirliğini artırmak, özel durumlarda mukavemetini ve özelliklerini geliştirmek için imalat sırasında veya betonun döküm işleminden hemen önce transmiklere beton miktarı baz alınarak belirli miktarda ilave edilen maddelerdir. Gereğinden fazla kullanılan katkı maddeleri aksi tesirler oluşturabileceği gibi gereğinden az kullanılan katkı maddelerinin de hiç faydası olmayabilir. Genel olarak katkı maddeleri betonda %8'lik bir hacmi kaplarlar. Katkı maddeleri kimyasal ve mineral katkılar olarak iki gruba ayrılırlar (Yardımcı, 2005).

2.1.4.1 Mineral katkılar

Mineral katkılar, betonun bazı özelliklerini iyileştirmek ve betona özel nitelikler kazandırmak amacıyla kullanılan çimento gibi öğütülmüş ince malzemeler olarak adlandırılır. Tek başlarına bağlayıcı özelliği yoktur. Mineral katkılar betona ek dayanım kazandırır ve dayanıklılığını artırır. Yüksek dayanımlı beton üretmek için sıklıkla kullanılır. Doğal olarak elde edilen malzemeler, silis dumanı, uçucu küller, yüksek fırın cürufu gibi endüstriyel yan ürünler, demir ve diğer metallerin üretiminden elde edilen cüruf, volkanik cam, volkanik tuf, traslar, taş unu, pişirilmiş kil gibi ısıl işleminden geçirilmiş doğal malzemeler, doğal çimentolar ve kireç gibi bağlayıcı malzemeler mineral katkı olarak kullanılır.

2.1.4.2 Kimyasal katkılar

Yüksek dayanımlı beton üretmek için betonu oluşturan ana maddelerden çimento, agrega ve su haricinde bazı katkı malzemeleri kullanılır. Taze betona birtakım özellikler kazandırmak için beton hazırlanırken ya da dökülmeden hemen önce, beton hacmi esas alınarak belli oranlarda katılan organik veya inorganik bu malzemelere kimyasal katkılar adı verilir. Kimyasal katkılar yardımı ile taze betona daha erken dayanım kazanma, priz geciktirilmesi, beton basınç dayanımının, işlenebilirliğin ve pompalanabilirliğin artırılması, hidrasyon ısının düşürülmesi, segregasyonun azaltılması gibi özellikler kazandırılabilir (Gambhir, 1986).

Kimyasal katkıların kullanılmasındaki amaçlar arasında;

- Taze betonun işlenebilirliğini artırmak ve kolaylıkla kalıplara yerleştirilerek sıkıştırılmasını sağlamak.
- Sertleşmiş betonda geçirgenliği azaltarak dışarıdan gelebilecek etkilere karşı betonu ve içerisinde bulunan donatıları korozyona karşı korumak.
- Ağır hava şartlarında betondaki donma ve çözünmelerde oluşabilecek zararlara karşı dayanımını arttırmak.
- Betonarme yapıların dayanımı ve dayanıklılığı arttırarak ömrünü uzatmak gösterilebilir.

Kimyasal katkılar aşağıdaki başlıklar altında değerlendirilebilir.

Priz hızlandırıcı katkı maddeleri: Bu maddeler priz başlangıç bitiş sürelerini kısaltan, dolayısıyla da betonun daha çabuk dayanım kazanmasını sağlayan kalsiyum klorür gibi kimyasal maddelerdir. Soğuk havalarda ya da erken kalıp alınması gereken durumlarda kullanılabilir.

Priz süresini geciktiren katkı maddeleri: Sıcak iklimlerde akışkan beton üretebilmek için priz geciktirici katkı maddeleri kullanılır. Hava sıcaklığına beton hacmine malzeme kalitesine göre kullanılacak miktar belirlenir. Taze betonun katılaşmaya başlama süresini uzatarak uzun mesafelere götürmek ve sıcak havalarda beton dökümü için kullanılır.

Hava sürükleyici katkı maddeleri: Taze betonda eşit dağılan hava kabarcıkları oluşturarak ve hava miktarını arttırarak betonun geçirimsizliğini ve soğuk hava şartlarında dona karşı direncini ve işlenebilirliğini arttıran katkı maddesidir.

Geçirimsizliği arttırıcı katkı maddeleri: Sıvı ve nem geçirimliliği sınırlamak için kullanılan katkı maddeleridir. Su tutucu yapılarda geçirimsizliği sağlayacak katkı maddelerinin kullanılması tek başına yeterli değildir uygun yerleştirme tekniğinin iyi uygulanması gerekir.

İşlenebilirliği artırıcı katkı maddeleri: Puzolonik esaslı katkı maddeleridir. İşlenebilirliğin daha az su ile elde edilmesini sağlayarak su kusmayı önlerler. Ancak dayanımın azalmasına, büzülmenin artmasına neden olurlar.

Antifrizler: Soğuk havalarda suyun donma noktasını düşürerek çimentonun mukavemet kazanmasını sağlayan katkı maddeleridir. Antifrizler sıvı halde bulunur ve çimento ağırlığının %1 civarında kullanılmaktadır.

Donatıyı korozyondan koruyan katkı maddeleri: Bu katkıları donatı yüzeyinde bir katman oluşturarak donatının ayrışmasını engeller.

2.2 Betonda Aranılan Özellikler

Betonun taze olduğu ve sonrasında sertleştiği evrelere göre ayrı ayrı incelenmelidir.

2.2.1 Taze beton ve özellikleri

Çimento, agrega ve suyun belli oranlarla karıştırılarak oluşan beton sonraki ilk birkaç saatte plastik kıvamdadır ve kolayca şekil verilebilir; bu aşamadaki karışıma taze beton denilmektedir.

Taze betonun en önemli özelliği işlenebilirliğidir. Taze betonun kolayca karılabilmesi, segregasyona uğramadan hedeflenen yere ulaştırılabilmesi, pompa yardımı ile kalıba boşluk kalmadan kolayca yerleştirilebilmesi, yüzeyinin düzeltilebilmesi işlenebilirlik derecesini göstermektedir. Bilim adamları ve mühendisler arasında tanımı tartışılmasına rağmen genel olarak işlenebilirlik; betonun karıştırma ve yerleştirme işleminin en az enerji harcanarak homojen olarak, ayrışmadan kalıplara boşluksuz bir şekilde doldurabilmesidir. Kıvam, akışkanlık, pompalanabilirlik ve sıkıştırılabilirlik özelliklerinin tümü işlenebilme adı altında tek bir özellik olarak ifade edilmektedir (Mutlu ve Sağlam, 2000).

Taze betonun çeşitli özellikleri vardır. Aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

İşlenebilme: Betonu imalatı için gerekli olan çimento, agrega, su ve gerektiğinde katkı maddeleri kolayca karılabilir olmalıdır. İşlenebilme taze betonun en önemli özelliğidir. Bu özellik sayesinde beton segregasyona uğramadan, fazla enerji harcamadan kalıba yerleştirilebilir, sıkıştırılabilir ve perdahlama işlemleri yapılabilir.

Taze betonun işlenebilirliği tane şekline, agrega gradasyonuna, ince ve kaba agregaların karışım oranlarına, karışımındaki su miktarına, hava miktarına, çimento ve diğer bağlayıcı maddelerin özelliklerine, kimyasal katkı çeşitlerine ve miktarına, hava sıcaklığı ve beton karışım sıcaklığına ve taze betonun hazırlanma süresi ve kıvamına bağlı olarak değişir.

Kıvam: Taze betonun hareket edebilme yeteneği kıvam olarak tanımlanabilir. Betonun kıvamı karışımın su miktarı ile doğrudan ilişkilidir ve en önemli faktördür. Su katı taneler arasındaki sürtünme katsayısını düşürerek akışkan bir hale getirir. Beton içindeki su miktarı arttıkça kıvamı başka bir deyişle akışkanlığı artar.

Kıvam azaldıkça betonun yerleştirilip sıkıştırılması zorlaşır, gereken enerji ve zaman artar, sıkıştırılamamış bölgelerde makro ve mikro boşluklar oluşur ve bunun sonucunda hem dayanımı hem de dayanıklılığı zayıflar.

Taze Betonun Sıcaklığı: Şantiyeye hazırlanıp götürülen taze beton sıcaklığı 5 °C ile 32 °C arasında olmalıdır. En ideal beton sıcaklığı 15-20 °C arasındır (Yardımcı, 2005).

Ayrışma ve Terleme: Ayrışma, taze beton içerisindeki agrega tanelerinin harçtan ayrılarak kalıpların alt kısmına çökerek homojenliğinin bozulmasıdır. Taze betonu oluşturan malzemelerin uygun kalitede ve oranlarda kullanılmaması, karışımın aşırı ölçüde sulu ya da kuru olması, agrega yüzeylerinin düzgün ve yuvarlak şekle sahip olmamaları, iri agreganın çok olması, taze betonun karılması, taşınması, yerleşmesi ve sıkıştırılması işlemlerinde yapılan yanlış uygulamalar homojenliği bozarak segregasyonun oluşmasına yol açar.

Taze betonun yerine yerleşmesinden sonra katı maddeler yere doğru inmeye başlar ve su kılcal boşluklardan yukarı çıkama eğilimi göstererek yükselir. Bu olaya terleme denir. Terleme sonucunda beton yüzeyinin aşınmaya karşı dayanımı azalmakta ve beton ve donatı arasındaki aderansı zayıflatmaktadır.

Hava Miktarı: Taze betonda, hacimce %0.5-8 hava bulunmaktadır. Beton içerisindeki hava miktarının dayanım ve dayanıklılıkla doğrudan etkisi vardır. Beton içindeki hava betonda ayrışma ve kusmayı önler. Kusmanın azalması ile beton yüzeyine son şeklinin verilmesi daha az işçilikle daha az sürede gerçekleşir (Yardımcı, 2005).

Beton içerisinde hava tanelerinin oluşturduğu boşluklar, betonun donma ve çözünme etkisine karşı dayanıklılığını artırır. Betonun işlenebilirliği kolaylaştırırken, daha az miktarda su kullanılarak betonun basınç dayanımının artmasına ve sülfatlara karşı dayanımının artmasını sağlar.

Birim Ağırlık: Birim hacim içerisindeki taze betonun ağırlığı olarak tanımlanır. Betonun birim ağırlığı genellikle kg/m^3 veya ton/m^3 le ifade edilmektedir. Kullanılan agreganın özgül ağırlığı büyük ise elde edilen betonun birim ağırlığı büyük, hava boşluğu çok ise betonun birim ağırlığı daha düşük olmaktadır (Erdoğan, 2004).

2.2.2 Sertleşmiş beton ve özellikleri

Taze betonun yerleştikten sonra plastik kıvamının yavaş yavaş sonlanıp katılaşmanın olduğu evredir. Sertleşme sürecinde beton istenilen süre içerisinde yönetmelik ve standartlarda belirtilen yeterli dayanıma, dayanıklılığa ve sabit bir hacme sahip olmalıdır. Sertleşmiş betonun aşağıdaki temel özellikleri göstermesi beklenir.

Dayanım: Beton dayanımı, farklı yönlerden etki eden dinamik ve statik yüklerin meydana getireceği şekil değişikliklerine ve kırılmaya karşı, betonun karşı koyabileceği en büyük direnç olarak tanımlanır (Erdoğan, 2004).

Beton dayanımı basınç, çekme ve kesme gerilmesini oluşturan tüm dış etkilere karşı taşıma kapasitesi olarak da tanımlanır. Beton, kendi ağırlığından gelen basınç kuvveti ve dışardan etkiyen kuvvetler, betonun karşı koyduğu dirençten büyük ise, bu yükleri taşıyamayacak ve kırılacaktır (Doğangün, 2017).

Dayanıklılık (Durabilite): İnşaat sektöründe hemen hemen her alanda kullanılan beton, kullanım ömrü boyunca yapısında deformasyona sebep olabilecek birçok etkenle karşılaşmaktadır.

Beton dayanıklılığı; kullanıldığı ortam şartlarından, hava koşullarından, asit, sülfat, sülfür, amonyum tuzu, magnezyum tuzları ve organik bileşikler bulunan sulardan ve zeminlerden dolayı kaynaklanan zarar verici fiziksel ve kimyasal olaylar karşısında, betonun hizmet ömrü boyunca gösterebileceği direnme kabiliyeti olarak tanımlanmaktadır. Dayanıklılık, "durabilite" veya "kalıcılık" olarak da ifade edilmektedir (Erdoğan, 2004). Sertleşmiş betonun içerisine kılcal yollardan sızan su

içerisinde bulunabilecek asit, sülfat ve zararlı tuzlar birtakım kimyasal etkileşime yol açmakta ve betonun deforme olup kırılmasına neden olmaktadır. Zararlı kimyasal etkiler dışında betonun ömrü boyunca periyodik zamanlarda hava koşullarından dolayı ıslanıp kuruması, boşluklarındaki suyun donarak genleşmesi ve sonradan çözünmesi ve çatlakların yayılması beton için tehlike oluşturmaktadır. Beton için zararlı kimyasal madde içeren su, zemin ve gazlara ilişkin bilgiler ve bunlara karşı alınabilecek önlemler TS 3440 da verilmektedir.

Hacim Sabitliği: Beton içerisindeki su, hava ortamında kimyasal ve fiziksel etkiler sonucunda buharlaşır ve betonun hacminde küçülme meydana gelir. Bu olaya “büzülme veya rötre” denilmektedir. Beton büzülmesi plastik ve kuruma büzülmesi olarak ikiye ayrılır. Plastik büzülme, beton döküldükten sonra ilk birkaç saat içerisinde gerçekleşir. Kuruma büzülmesi ise çimentonun sertleşmesinden sonra oluşmaktadır. Kuruma büzülmesinde kaybolan su nedeniyle beton hacminde küçülme meydana gelmektedir. Büzülmeye ortam koşulları, beton elemanın kalınlığı, su/çimento oranı, agrega oranı, donatı miktarı, çimento tipi ve katkı maddeleri etkimektedir.

Geçirimsizliği: Beton genel olarak su ve havayla temas ettiğinde geçirgendir. Tane büyüklüğü ve kalitesi üst düzey agrega, uygun kullanılmış çimento ve gerekli katkı maddeleri ile hazırlanmış iyi bir betonda geçirimsizlik minimum düzeye düşürülebilir. Betonun geçirgenliği arttıkça sıvı ve gazların nüfuz etmesi çok daha kolay olacağından beton dayanım ve dayanıklılığı olumsuz olarak etkilenir.

2.3 Betonun Sınıflandırılması

TS 500’e göre betonun tanımlanması ve sınıflandırılması basınç dayanımı esas alınarak yapılır. Basınç dayanımı, yüksekliği 300 mm, çapı 150 mm olan silindirik deney kaplarına alınan numunelerin 28 gün sonunda, TS 3068 standartlarına uygun biçimde test edilmesiyle elde edilir. Gerektiğinde 150 mm boyutundaki küp deney kapları da basınç dayanım testinde kullanılabilir.

Beton için dünyada birçok farklı sınıflandırma yapılmasına karşın basınç dayanımlarına göre düşük dayanımlı beton, normal dayanımlı beton ve yüksek dayanımlı beton olarak üç ana sınıfa ayırmak mümkündür.

- Düşük dayanımlı betonlar: Basınç dayanımları 20 MPa'nın altında olan betonlardır.
- Normal dayanımlı betonlar: Basınç dayanımları 20-40 MPa olarak kabul edilir. Fakat üst sınırı daha yüksek olarak kabul eden kaynaklarda vardır.
- Yüksek dayanımlı betonlar: Basınç dayanımları 40 MPa'dan yüksek olan betonlardır (Doğangün, 2017).

2.3.1 Normal dayanımlı betonlar

Normal dayanımlı betonlar dünyada ve Türkiye'de en yaygın kullanılan betondur. Genel olarak hangi değer aralıklarında normal ya da yüksek dayanım sınıfına girdiğine dair farklı kabuller bulunmaktadır.

Amerikan Beton Enstitüsü (ACI, 2010) 363R-2 raporuna göre, 41 MPa silindir basınç dayanımına kadar olan betonları normal dayanımlı beton olarak tanımlamıştır. Ersoy ve Tankut (1991), silindir basınç dayanımı 50 MPa' ya kadar olan betonları normal dayanıma sahip beton olarak tanımlamışlardır. Song vd., (2005), çalışmalarında silindir basınç dayanımı 42 MPa üzeri olan betonları yüksek dayanımlı olarak kullanmışlardır. Üzümeri ve Özden (1991), 41 MPa üzeri silindir basınç dayanımına sahip betonları yüksek dayanımlı beton olarak tanımlamışlardır. Fırat ve Ağca (2012) ise C40 betonunu yüksek dayanımlı beton olarak çalışmalarında kullanmışlardır. Bu çalışmada C20, C25, C30, C35 betonları normal dayanımlı beton olarak tanımlanmaktadır.

2.4 Hazır Beton

Hazır beton, bilgisayarlı otomasyon sistemiyle istenilen orandaki agrega, çimento, su ve gerekli durumlarda bazı katkı maddeleriyle beton santralinde veya mikserde üretim teknolojisine uygun bir şekilde karıştırılmasıyla elde edilir. İlk aşamada plastik ve akıcı kıvamdadır ve zamanla sertleşerek dayanım kazanır.

Hazır betonu, şantiyede betoniye ya da elle hazırlanan betondan ayıran en önemli özellik bilgisayarlı otomasyon sistemiyle modern tesislerde üretilmesidir. Hazır beton imalatının yapıldığı yerlere hazır beton tesisi adı verilmektedir.

İlk üretimi 1913 yılında ABD’de gerçekleşmiştir. İlk beton taşıyıcıları (transmikserler) 1925 yılında geliştirilerek kullanılmaya başlanmıştır (Yardımcı, 2005).

Ülkemizde hazır beton üretimi 1970’li yıllarda başlamıştır. Fakat üretimin yaygınlaşması 2000’li yılların başında olmuştur (Karakule ve Akalın, 2005).

Türkiye’de hazır beton üretimi her yıl artan bir ivme ile artmaktadır. 1988 yılında üretim verisi 1.5 milyon m³ iken, 2017 yılında 115 milyon m³’e ulaşmıştır. Avrupa Hazır Beton Birliğinden (ERMCO) 2017 yılı raporuna göre Avrupa Birliği üyesi 28 ülkenin toplam yıllık hazır beton üretim miktarı 235 milyon m³’tür. Almanya 52 milyon m³ üretim ile ilk sırada, Fransa 39 milyon m³ ile ikincidir. Türkiye’nin ise tek başına yıllık üretimi 115 milyon m³’tür (URL-1).

Avrupa Birliği üyesi ülkelerinin hazır beton üretimi kişi başı ortalama 0.5 m³ iken Türkiye’de bu oran 1.5 m³’tür. Kullanılan betonların kalitesinin belirleyen dayanım sınıflarında da ülkemiz AB üyesi ülkelere öndedir. C25/30-C30/37 beton sınıfı kullanımında AB ortalaması %63 iken Türkiye’de %69, C35/45 ve üstü beton sınıfı kullanımı AB ortalaması %11.6 iken Türkiye’de bu oran %69’dur (URL-1).

Çizelge 2.1. Türkiye’deki yıllık hazır beton üretimi.

Yıllar	Hazır Beton Üretimi (m ³)
1988	1,500,000
1993	10,000,000
1998	26,542,905
2003	26,828,500
2005	46,300,000
2006	70,732,631
2007	74,359,847
2008	69,600,000
2009	66,430,000
2010	79,680,000
2011	90,450,000
2012	93,050,000
2013	102,000,000
2014	107,000,000
2015	107,000,000
2016	109,000,000
2017	115,000,000

2.4.1 Hazır beton üretimi

Hazır betonun istenilen kalitede ve ekonomik olarak üretilmesi için doğru malzemeler seçilmeli ve malzemelerin hangi oranlarda karıştırılacağı iyi tespit edilmelidir. Beton karışım oranlarının iyi hesaplanması, karılma işleminin standartlara göre yapılması, betonun şantiyeye taşınması, yerleştirilmesi, sıkıştırılma ve mastarlama işlemlerinin doğru şekillerde yapılması ve kalite kontrol işlemlerinin yönetmeliklere uygun şekilde yerine getirilmesi gerekmektedir.

Hazır betonun nitelikleri TS EN 206'da yer almaktadır. Hazır beton imalatında iki farklı sistemden yararlanılmaktadır.

Kuru Sistem: Kuru sistemde, agrega ve çimento beton santralinde tartılıp doğrudan transmikse aktarılmaktadır. Karışım suyunun ve varsa katkı maddesinin eklenip karıştırılması ya yolda tamamlanmakta ya da şantiyede beton döküm işleminden hemen önce gerçekleşmektedir

Yaş Sistem: Bu sistemde betona girecek su dahil bütün bileşenler santralde ölçülü olarak mikse aktarılıp karıştırılır. Hazırlanan bu yaş beton karışımı mikserin tam altına yavaş bir transmikse aktarılarak şantiyelere servis edilir.

2.5 Betonda Kalite ve Denetim

2.5.1 Beton basınç dayanımı

Beton basınç dayanımı, eksenel basınç yükü etkidiğinde betonun kırılmamak için gösterdiği direnç olarak adlandırılır.

Beton yapılar kullanım ömrü boyunca farklı yüklerin etkisi altında kalır ve bu etki büyüklüğüne göre betonda fiziksel şekil değiştirmeler meydana getirir. Betonun bu yüklere karşı koymasına dayanım denir. Betona etki eden yükler arttıkça, betonun karşı koyma direnci artmaktadır. Eğer dış kuvvetlerin etkidiği yük ve kuvvet miktarı betonun direncinden büyükse, beton bu yükleri taşıyamayacak ve kırılacaktır.

Betonda basınç, çekme, eğilme ve kesme dayanımları arasında en büyük değere ulaşan basınç dayanımıdır. Beton araştırmalarında esas alınan basınç dayanımıdır. Bunun nedenleri şöyle sıralanabilir (Ekmekyapar ve Örüng, 2001; Erdoğan 2004).

- Basınç dayanımının tespit edilmesinde kullanılan yöntemler diğer dayanımların tespit edilmesinde uygulanan yöntemlerden daha kolaydır.
- Yapı tasarımlarının neredeyse hepsinde betonun basınç dayanımı esas alınır. Yapıda beton çekme, eğilme, kesme gibi değişik yüklere de maruz kalır fakat bu yükler basınç kuvveti yanında küçük sayılabilecek düzeydedir ve bu yükler çelik donatı gibi diğer yapı elemanları tarafından karşılanabildiği için betonun üzerine gelen en önemli yükün basınç yükü olduğu kabul edilerek hesap yapılmaktadır.
- Betonun basınç dayanımı ile eğilme ve çekme dayanımları arasında doğrusal bir bağlantı vardır. Bu nedenle basınç dayanımının bilinmesi halinde çekme, kesme ve eğilme dayanımları hakkında bir fikir elde edilmektedir.
- Basınç dayanımı betonun diğer özelliklerinden bağımsız değildir ve aralarında yakın ilişkiler vardır. Basınç dayanımının bilinmesiyle betonun diğer özellikleri de tahmin edilebilir. Örneğin basınç dayanımının yüksek olması betonda daha kaliteli çimento ve agrega kullanıldığını, su çimento oranının normal dayanımlı betona göre daha düşük olduğu, bu sebeple su geçirimsizliğinin fazla olduğunu ve durabilitesinin yüksek olduğunu işaret etmektedir.
- Yapı projelendirilmelerinde betonlar sınıflara ayrılmıştır. Dünya genelinde beton sınıfının oluşturulmasında en belirgin özellik olarak beton basınç dayanımı kullanılmaktadır.

2.5.2 Beton basınç dayanımını etkileyen faktörler

Beton basınç dayanımına etki eden faktörlerin başında betonu meydana getiren agrega, çimento, su ve katkı elemanların özellikleri ve oranları, karıştırma, kür koşulları, betonun yaşı, maruz kalacağı iklim koşulları, deneylerdeki yükleme hızı, betondaki nem oranı, sıcaklık, deneye tabi tutulan numunelerin ölçüleri gibi etkenler gelmektedir.

Betonun ana malzemelerinden çimentonun kimyasal bileşimlerindeki farklılıklar nedeniyle betonun dayanımını doğrudan etkilenir. Beton karışımındaki çimento oranı arttıkça dayanım artar. Fakat çimento oranını fazla olması rötre ve rötre çatlağına neden olur ve zamanla dayanıklılığı olumsuz yönde etkiler.

Su/çimento oranı da basınç dayanımı ile doğrudan ilişkilidir. Çimentonun hidratasyonu için gerekli su/çimento kriteri %25-30'dur. Bazı durumlarda

işlenebilirliği arttırmak için fazladan su eklenmesiyle beton içindeki boşluk miktarı artar ve agrega ile çimento arasında segregasyon oluşur. Bu da betonda basınç dayanımını düşürmektedir.

Agreganın gradasyonu, şekli, yüzey pürüzsüzlüğü ve içerisinde bulunabilecek zararlı maddeler basınç dayanımı etkiler. Yüzeyi pürüzsüz olan agrega ile çimento arasındaki aderans daha kuvvetli olduğundan basınç dayanımını artırır. Agrega içerisinde yabancı maddelerin olması betonda boşluk olmasına neden olacaktır. Bu da beton dayanımını düşürür.

Beton içindeki boşluklar ve gözeneklerin fazla olması betonun dayanımını olumsuz etkiler. İyi sıkıştırılmış bir betonun dayanımı sıkıştırılması iyi yapılmamış betonlara göre daha fazladır.

Çimento ile agrega arasında aderansı iyi gelişmemiş betonda boşluklar meydana gelir. Bu boşlukları gidermek için çok ince tanecikli mineral katkıları kullanılmalıdır. Beton dayanımı beton yaşıyla birlikte artar. Beton ilk 28 günde dayanımının yaklaşık %70'ini kazanır ve daha sonraki süreçte bu hız gittikçe düşer.

Yapılan incelemelerde kür edilen betonun dayanımının daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bunun sebebi beton sertleşme sürecinde su kürü ile desteklenerek hidrasyonun devam etmesi sağlanır bu sayede çimento hamurunun tam sertleşmesi sağlanır.

Numune şekil ve boyutları basınç dayanımı doğrudan etkiler. Küp numunelerin basınç dayanımı silindir numunelerden yüksek çıkmaktadır. Bunun en önemli etkeni silindir numunede gerilme yoğunluğunun daha üniform dağılması, küp numunede ise köşelerde daha fazla yayılmasından kaynaklanmaktadır.

2.5.3 Betonda nitelik ve denetim koşulları

Ülkemizde en yaygın olarak kullanılan, taşıyıcı sistem ana malzemesi olan betonun kalitesi yeni teknolojik ilerlemelere bağlı olarak değişim göstermektedir. Geçmişte elle veya betonierle karıştırılarak üretilirken beton, günümüzde bilgisayar kontrollü santrallerinde yönetmeliklere ve standartlara uygun bir şekilde üretilmektedir. Deprem kuşağında yer almamız ve bu depremler sonucunda büyük can ve mal

kayıplarının yaşanması beton kalitesinin ne kadar önemli olduğunu göstermiştir. Bu sebeple yapılarda kullanılan beton kalitesinin yönetmelik ve standartlara uygun olup olmadığının araştırılması zorunlu olmaktadır.

Betonarme yapıların, taşıyıcı sistem tasarım hesaplamalarında esas alınan en önemli husus betonun basınç dayanımıdır. Beton basınç dayanımı, sertleşmiş betonun üzerine etki eden eksenel yüklere karşı gösterdiği taşıyabildiği maksimum gerilme değeridir. Beton karakteristik basınç dayanımı, beton sınıflarını adlandırmada kullanılır. Dünyada beton kalite denetimi ile ilgili çeşitli standartlar mevcuttur. Ülkemizde betonun niteliği ve kalite denetimi ilgili standart değerler TS EN 206, TS 500, TS 13515 ve TS 13971 standartlarında mevcuttur.

TS 500’de betonarme yapıların tasarım ve yapım kuralları bulunur. TS EN 206’da beton tasarım standartları bulunmaktadır. TS 13515, TS EN 206’nın uygulanmasına yönelik beton üretim standartları içermektedir. TS 10465 basınç dayanımının yerinde tayini için uygulanacak yöntem ve deney metotları ile ilgili standarttır.

Türk standartlarına göre yapılarda kullanılacak betonlar, karakteristik basınç dayanım değerlerine göre sınıflara ayrılmıştır. Çizelge 2.2’de Türk standartlarında karakteristik dayanıma göre beton sınıfları ve değerleri gösterilmiştir.

Çizelge 2.2. TS EN 206 ve TS 500’de karakteristik dayanıma göre beton sınıfları ve değerleri.

Beton Dayanım Sınıfı		Karakteristik Dayanım f_{ck} MPa			
TS EN 206	TS 500	Silindir Numune 15x 30 cm		Küp Numune (15x15x15)	
		TS EN 206	TS 500	TS EN 206	TS 500
C8/10		8		10	
C12/15		12		15	
-				-	
C16/20	C16	16	16	20	20
-	C18	-	18	-	22
C20/25	C20	20	20	25	25
C25/30	C25	25	25	30	30
C30/37	C30	30	30	37	37
C35/45	C35	35	35	45	45
C40/50	C40	40	40	50	50
C45/55	C45	45	45	55	55
C50/60	C50	50	50	60	60
C55/67		55		67	
C60/75		60		75	
C70/85		70		85	
C80/95		80		95	
C90/105		90		105	
C100/115		100		115	

TS 500 Şubat 2000 yılında güncellenmiştir ve beton basınç dayanımları içermektedir. Bu standart göre C16’dan C50’ye kadar 9 beton sınıfının karakteristik basınç dayanım değerleri tanımlanmıştır. Çizelge 2.3’te gösterilmektedir. Bu değerler 150 mm çapında 300 mm yüksekliğinde silindir beton numunelerinin 28 gün sonunda teste tabi tutulması sonucu elde edilen standart değerleridir. TS 500’e göre küp veya silindir numunelerin test edilmiş basınç dayanım değerleri, karakteristik beton dayanım değerinin altında olma ihtimali %10’dur.

Çizelge 2.3. TS 500’de beton basınç dayanımı sınıfları.

Beton Sınıfları	28 Günlük Küp (200 mm) Basınç Dayanımı N/mm ²	28 Günlük Silindir Basınç Dayanımı ($f_{ck,sil}$), N/mm ²	28 Günlük Elastisite Modülü, E_c N/mm ²	Karakteristik Eksenel Çekme Dayanımı, f_{ctk} N/mm ²
C16	20	16	27000	1.4
C18	22	18	27500	1.5
C20	25	20	28000	1.6
C25	30	25	30000	1.8
C30	37	30	32000	1.9
C35	45	35	33000	2.1
C40	50	40	34000	2.2
C45	55	45	36000	2.3
C50	60	50	37000	2.5

TS 500’de betonun kalite denetimleri için, yerinde dökülen her 100 m³ betondan bir deneylik 150x300 mm boyutlu silindir veya 150 mm boyutlu küp numunelerden 3 adet alınır. Her numunenin ayrı ayrı transmikserden olacağı koşulu vardır. Numune sayısı olarak tek bir işte en az 3 grupta 9 adet numune alınması öngörülmektedir. Alınan 3’er adetlik numuneler silindir veya küp gruplara ayrılıp her grup için ortalama basınç dayanımı değerleri hesaplanmaktadır. Ardışık gelen 3’erli gruplar $P_1(G_1, G_2, G_3)$, $P_2(G_2, G_3, G_4)$, $P_3(G_3, G_4, G_5)$, ... P_{n-1} biçiminde adlandırılmaktadır. Aşağıda verilen iki koşulu aynı anda sağlaması durumunda betonun standarda uyduğu kabul edilir.

Her bir parti ortalaması için $f_{cm} \geq f_{ck} + 1 \text{ MPa}$

Her partinin en küçük grup ortalaması için : $f_{cmin} \geq f_{ck} - 3 \text{ MPa}$

f_{cm} : Minimum 3 numunenin ortalama beton basınç dayanımı

f_{ck} : Karakteristik beton dayanımı

f_{cmin} : Numuneler içerisindeki en düşük beton basınç dayanımı

TS EN 206, prefabrik ve yerinde imalat yapılacak yapılar ile inşaat mühendisliğinin alanına giren yapılarda kullanılan betonlar ve Avrupa standartları çerçevesinde kullanılan beton malzemelerinin özelliklerini içerir. Bu standarda göre küp veya silindir numunelerin test edilmiş basınç dayanım değerleri, karakteristik beton dayanım değerinden düşük olma ihtimali %5’dir.

TS EN 206’da C8 ‘den C100’e kadar tanımlanan 16 beton basınç sınıfı bulunur. Çizelge 2.4’de TS EN 206 göre 15x30 silindir ve 15x15x15 küp dayanımları gösterilmektedir.

Çizelge 2.4. TS EN 206’ya göre beton basınç dayanım sınıfları.

Beton Basınç Sınıfı	28 Günlük Küp(150 mm) Basınç Dayanımı (f _{ck,küp}), N/mm ²	28 Günlük Silindir Basınç Dayanımı (f _{ck,sil}), N/mm ²
C8/10	10	8
C12/15	15	12
C16/20	20	16
C20/25	25	20
C25/30	30	25
C30/37	37	30
C35/45	45	35
C40/50	50	40
C45/55	55	45
C50/60	60	50
C55/67	67	55
C60/75	75	60
C70/85	85	70
C80/95	95	80
C90/105	105	90
C100/115	115	100

Bu standartta, üretim denetim sertifikası bulunan tesisler için, 35 adet basınç deney sonucu elde edilinceye kadar 50 m³ üretimden 3 adet ve birbirini izleyen her 200 m³ betondan en az bir adet veya her üretim haftası için en az iki adet numune alınması gereği belirtilmektedir. Basınç dayanımı için uygunluk koşulları Çizelge 2.5’te verilmektedir.

Çizelge 2.5. TS EN 206’da beton basınç dayanımı için uygunluk kriteri.

İmalat	Grupta elde Edilen basınç dayanımı Deney sonucu adedi “n”	1.Kriter	2.Kriter
		Herhangi tek deney Sonucu (fci)	“n” adet deney Sonucunun ortalaması Fcm
Başlangıç	3	$\geq f_{ck} - 4$	$\geq f_{ck} + 4$
Sürekli	15	$\geq f_{ck} - 4$	$\geq f_{ck} + 1.48 \sigma$

TS EN 206’ya göre uygunluğu denetlenecek beton için, imalattan hemen öncesinden üç aylık süreye kadar olan en az 35 deney sonucunun standart sapması hesaplanır. Bulunan değer tüm imalat için tahmini standart sapma olarak kabul edilir. Başlangıçta belirlenen standart sapma değerinin geçerli kabul edilmesi için, uygunluk kontrolü yapılacak betondan daha sonraki imalat süresinde elde edilen son 15 sonucun standart sapması (S_{15}) başlangıçtaki standart sapmadan $0.63 \sigma \leq S_{15} \leq 1.37 \sigma$ şartını sağlaması gerekir. S_{15} ’ in bu sınır değerleri sağlamaması durumunda sürekli imalattan alınan son 35 deney sonucundan elde edilen yeni standart sapma (σ) değeri hesaplanır.

Çizelge 2.6. ACI 214R-02 de kalite kontrol kriterleri.

Beton Sınıfı	Değerlendirme Kriteri	Mükemmel	Çok İyi	İyi	Orta	Zayıf
$f_{ck} \leq 34.5 \text{ MPa}$	Standart Sapma (σ)MPa	< 2.8	2.8 - 3.4	3.4 - 4.1	4.1 - 4.8	> 4.8
$f_{ck} > 34.5 \text{ MPa}$	Değişkenlik Katsayısı (V) %	< 7	7.0 - 9.0	9.0 - 11.0	11.0 - 14.0	> 14

ACI (American Concrete Institute) 1904 yılında kurulmuştur. Türkiye ve 120’den fazla ülkedeki inşaat mühendislerinin kullandığı deprem yönetmeliklerine bilgi transferi sağlayan ve deprem yönetmeliklerinde kullanılan birçok kodun temelini oluşturan enstitüdür. ACI tarafından üretilen betonların kalite kontrol derecelerinin belirlenmesi amacıyla belirlenen, Çizelge 2.6’da gösterilen ACI 214R-02 kalite kontrol standartları belirlenmiştir. ACI 214R-02’de tanımlanan kontrol standartları, 28 günlük 150 mm × 300 mm’lik standart silindir numuneler deney sonuçları için uygulanabilen ölçütlerdir. Kalite kontrol derecelendirilmesi için serinin basınç dayanımı ortalaması 34.5 MPa ve altında olması durumunda standart sapma (σ) ve serinin ortalamasının 34.5 MPa’dan büyük olması durumunda değişkenlik katsayısı değerine göre değerlendirme yapılmaktadır.

3. VERİLERİN İSTATİSTİKSEL ANALİZİ

Bilimsel araştırmalar bilime önemli katkısı olan bilgi üretim çalışmasıdır ve bilgi üretiminde de en son teknolojiye sahip araç-gereçleri, en güncel ölçme ve istatistik teknikleri kullanmak son derece önemlidir. Mühendislik alanında istatistik çalışmalar tasarım ve üretim süreci, ürün güvenilirliği ve kalite kontrolü üzerine yapılmaktadır. Mühendisliğin çeşitli dallarında rastlanan birçok problem genellikle olasılık teorisi ve istatistik yöntemleri ile incelenebilir. Örneğin inşaat mühendisliğinde yapı malzemelerinin özellikleri, hidrolojik değişkenler, trafik değişkenleri, zeminlerin özellikleri gibi çeşitli büyüklükler rasgele değişken niteliğinde olup deterministik yaklaşımlar yetersiz kalmaktadır (Gündüz, 2017).

Mühendislik planlaması ve tasarım aşamalarında ortaya çıkan sorunlar, bir belirsizlik ortamında çözülür. Belirsizlik, bu süreçlerin gerçekleşmesi için gerekli olan çoğu bilginin eksiksiz elde edilememesinden ve sorunların içerdiği fiziksel değişkenlerin ya da parametrelerin istatistiksel değişim göstermelerinden, rasgele değişken özellik göstermelerinden kaynaklanır (Erdölen, 2009).

3.1 Merkezi Eğilim Ölçüleri

Bir araştırmada ortalamanın seçilmesi eldeki verilere ve amaca bağlıdır. Olayın hangi açıdan ele alındığı çok önemlidir bu nedenle amaca en uygun olan ortalama seçilmelidir (Şenol, 2008). Dağılımların orta noktalarını gösteren ölçüler, “merkez eğilim ölçüleri” olarak bilirlir ve genellikle, dağılımdaki değerlerin en fazla yoğunlaştığı “bir merkezi referans değerini” ifade ederler (Alpar, 2006). Merkez eğilim ölçüleri, gözlem değerlerini tek bir rakamla temsil ederler ve ortalama olarak isimlendirilirler. Ortalama bir istatistik serisindeki gözlem değerlerinin, etrafında toplanma eğilimi gösterdiği değer olarak ifade edilebilir.

Ortalama, değer olarak seri terimlerinin en küçüğü ile en büyüğü arasında yer alır. Bu durum $X_{\min} \leq \text{Ortalama} \leq X_{\max}$ şeklinde gösterilir (Çevik, 2010). En sık kullanılan merkezi eğilim ölçüleri aritmetik ortalama, geometrik ortalama, ağırlıklı ortalama ve medyandır.

3.1.1 Aritmetik ortalama

Bir değişkene yönelik tüm gözlem değerleri toplamının gözlem sayısına bölünmesi ile elde edilen istatistiktir. Ortalama hesaplanırken her birimin ortalamaya olan katkıları toplanarak birim sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Aritmetik ortalama ana kütle için μ sembolü ile gösterilmektedir (Hamarat, 2017).

$$\mu = \frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{N} = \frac{\sum x_i}{N} \quad (3.1)$$

$\sum x$: verilerin toplamı

μ : kitleye ilişkin aritmetik ortalama

x_n : rneklemdeki i. birimin değeri

N: rneklemdeki birim sayısı

3.1.2 Geometrik ortalama

Geometrik artış gösteren verilerde kullanılır. Birbirinin katları şeklinde artan veriler (2 4 8 16 32 64 ...) geometrik diziye sahiptir. Geometrik ortalama bir serideki n tane gözlemin apımının n. dereceden kökü olarak tanımlanır (Hamarat, 2017). Basit seri için şöyle yazılır:

$$G = \sqrt[n]{x_1, x_2, \dots, x_n} \text{ veya } \log G = \frac{1}{n} [\log x_1 + \log x_2 + \dots \dots \log x_n] \quad (3.2)$$

G: geometrik ortalama

n: rneklemdeki birim sayısı

x_n : rneklemdeki n. birimin değeri

3.1.3 Ağırlıklı ortalama

Bir seri oluşturan gözlem değerleri arasında önem derecesine göre farklar varsa ve bu farklar ortalama hesabında dikkate alınmak isteniyorsa hesaplanan ortalama ağırlıklı ortalama olmaktadır. Gözlem değerlerinin önem derecesine w ağırlık olarak ifade edilirse tüm ortalamalar için ağırlıklı ortalamalar hesaplanabilir. Basit seri için şöyle yazılır:

$$\bar{x}_w = \frac{\sum w_i x_i}{\sum w_i} \quad (3.3)$$

$\bar{x}$: ağırlıklı ortalama

w: her bir veri değerinin tartısını yani önemini ifade etmektedir.

3.1.4 Medyan (ortanca)

Bir veri grubundaki değerlerin küçükten büyüğe sıralandığında tam ortaya düşen değer ortanca değeridir. Kitledeki birimlerin sayısı çok fazla ise verilerin özetlenmesinde merkezi eğilim ölçüsü olarak ortanca kullanılabilir. Ortanca, sınıflama ölçme düzeyi ile ölçülen değişkenler için kullanılmaz. Eşit aralıklı, oran ve sıralama ölçme düzeyinde ölçülen değişkenler için kullanılır.

3.2 Dağılım (Değişkenlik) Ölçüleri

Frekans dağılımlarını kavrama ve karşılaştırma için ortalamalar gerekli ancak yeterli değildir. Bir dağılımı yeterli derecede tanımlayabilmek için merkezi eğilim ölçülerinden başka merkezi dağılım ölçüleri gibi istatistiklerin çıkarılması gereklidir (Şenol, 2008). Bir dizi ya da frekans dağılımında gözlem değerlerinin dağılımını, yayılışını ve bölünmesini belirleyen istatistiklere dağılım ölçüleri denir. En sık kullanılan ve analitik karşılaştırmalarda kullanılan dağılım ölçüleri, Değişim Aralığı (Range), Standart Sapma, Varyans ve Değişkenlik Katsayısı olarak bilinir (Hamarat, 2017).

3.2.1 Değişim aralığı

Bir seride yer alan gözlem değerlerinin kabaca ne kadar yayılım gösterdiğini belirtir. Veriler sınıflandırılırken yararlanılan bir istatistiktir. Dağılımdaki en büyük değerlerden en küçük değerlerin çıkartılması ile bulunur (Alpar, 2006). Değişim Aralığı (R) aşağıdaki gibi bulur.

$$R = X_{\max} - X_{\min} \quad (3.4)$$

Değişim aralığı sadece iki değeri dikkate almakta, bu iki değer arasında kalan değerlerin dağılımı hakkında bilgi vermektedir.

3.2.2 Varyans

Bir serideki verilerin ortalama etrafında nasıl bir dağılım gösterdiğini, yayılış ve serpilmenin durumunu belirtmekte kullanılan en önemli istatistiklerdir. Bir seri oluşturan gözlem değerlerinin ortalamadan olan farklarının kareler toplamının ortalamasına varyans denilmektedir. Evren varyansı σ^2 ile örneklem varyansı s^2 ile gösterilir.

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \mu)^2}{N} \quad s^2 = \frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1} \quad (3.5)$$

σ^2 : evren varyansı

s^2 : örneklem varyansı

μ : örneklem ortalaması

N: veri sayısı

3.2.3 Standart sapma

Standart sapma dağılımdaki tüm değerleri dikkate alır ve “dağılımdaki tüm değerlerin aritmetik ortalamaya olan uzaklıklarının ortalama bir göstergesi” olarak tanımlanır. Standart sapma büyüdükçe dağılımın yaygınlığı artar. Dağılımdaki değerlerin birbirine eşit olduğu durumlarda yaygınlık yoktur ve standart sapma sıfıra eşittir. Evren standart sapması σ ile örneklem standart sapması s ile gösterilir.

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}} \quad s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}} \quad (3.6)$$

σ : evren standart sapması

s : örneklem standart sapması

μ : örneklem ortalaması

N: veri sayısı

3.2.4 Değişkenlik (Varyasyon) katsayısı

Değişkenlik katsayısı standart sapmanın ortalama etrafında yüzde kaçlık bir değişim gösterdiği konusunda bilgi verir. Değişkenlik katsayısı gözlem değerlerinin büyüklüğünden ya da farklı ölçü birimlerinin etkisinden arındırılmıştır. Değişkenlik katsayısının sıfıra yaklaşması dağılımın yaygınlığının azaldığını gösterirken, %25'in

üzerinde olması incelenen dağılımın oldukça yaygın bir dağılım olduğunu göstermektedir (Hamarat, 2017).

$$\text{Evren için değişim katsayısı} \quad DK = \frac{\sigma}{\mu} \quad (3.7)$$

3.3 Olasılık Dağılım Fonksiyonları

Bir rassal deneme sonucunda ortaya çıkan temel sonuçlar, belirli bir aralıktaki tüm değerleri alabiliyorsa, sürekli bir rassal değişken olarak tanımlanabilir. Rassal değişkenin türüne göre genel modeller, sürekli (kesiksiz) ve süreksiz (kesikli) dağılımlar şeklinde sınıflandırılırlar. Binom, poisson, hipergeometrik gibi dağılımlar kesikli; normal, üstel gibi dağılımlarda sürekli dağılımlara örnek verilebilir (Çevik, 2010).

3.3.1 Normal dağılım

Gauss dağılımı olarak da adlandırılan bu dağılım, istatistikte en yaygın kullanılan dağılımdır. Bütün olasılık dağılımı modelleri içinde en çok kullanılan modeldir. Normal dağılıma ait grafik, simetrik, çan eğrisi biçimindedir. Yinelenen verilerin ortalama değer etrafında yoğunlaşması normal dağılımın en önemli özelliğidir. Normal dağılım fonksiyonu şöyledir:

$$f(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}} \quad -\infty < x < \infty \quad (3.8)$$

Burada π : pi sayısı, e: euler sayısıdır. Formülde $\pi = 3,14159$ ve $e = 2,71828$ 'dir. Bu dağılım μ (ortalama) ve σ (standart sapma) parametrelerine dayanmaktadır.

Merkezi limit teoremine göre; ilgili X değişkenine göre yığının bir bölümü normal dağılım değilse örnek çapı arttıkça örnekleme dağılımı da normale yaklaşır. Yani n'in artması ile örnekleme bölümünün normale yaklaşması arasında doğru orantı vardır (Çil,2008).

3.3.2 Olasılık dağılımı ile ilgili uygunluk testleri

İstatistiksel çalışmalarda verilerin analiz edilmesinde hangi analiz yönteminin kullanılacağı en kritik nokta olmaktadır. İstatistiksel hipotez testleri, parametrik ve

parametrik olmayan testler olmak üzere, iki grupta toplanabilir. Gerekli varsayımların geçerli olmadığı durumlarda, parametrik teknikler büyük ölçüde güvenilirliklerini kaybederler. Bu gibi durumlarda, parametrik olmayan teknikler devreye girer (Bircan, vd., 2003).

Elde edilen gözlemsel ve deneysel sonuçların hangi olasılık dağılım fonksiyonuna ait olduğu istatistik yöntemlerle belirlenir. Bunun için birçok test yöntemi vardır. Bu çalışmada verilerin normal dağılıma sahip olma şartı Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenmiştir.

3.3.2.1 Kolmogorov-Smirnov testi

Kolmogorov-Smirnov (K-S) testi bağımsız iki örneğin aynı ana kitleden gelip gelmediğini inceleyen bir testtir. Tesadüfi yöntemlerle elde edilen bir örneklem ile ilgili çalışılan bir değişkene ait verilerin belirli bir dağılıma uyup uymadığını test etmek amacıyla kullanılır. K-S testi, belirli bir önem seviyesinde hipotez dağılımın kabulü veya reddinin tespiti için bir istatistik kullanır. K-S test hipotezi aşağıdaki biçimde kurulur.

H_0 : Veriler normal dağılmıştır.

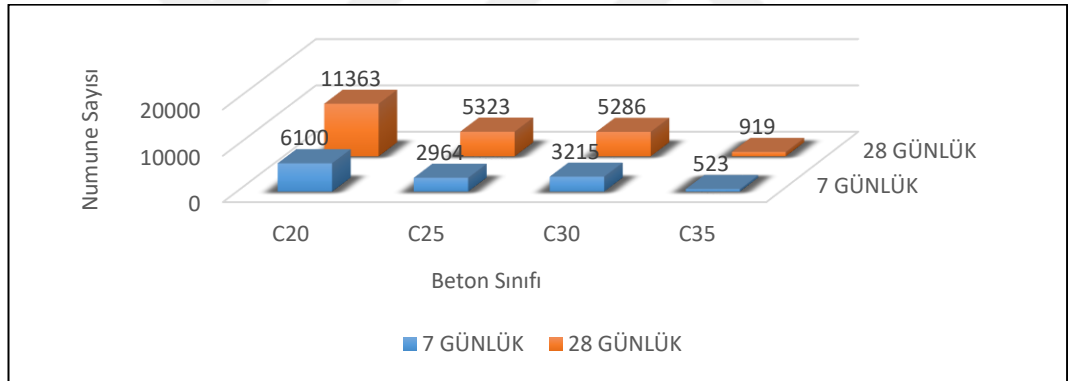
H_1 : Veriler normal dağılmamıştır.

K-S testinde anlamlılık düzeyi (asyp. Sig.) $p < 0.05$ düzeyinde olduğunda H_0 : “Veriler normal dağılmıştır.” biçiminde kurulan yokluk hipotezi reddedilerek verilerin normal dağılmadığı, $p > 0.05$ değeri elde edildiğinde H_0 hipotezi kabul edilir ve dağılımın normal dağılımdan anlamlı bir fark sergilemediği söylenir (Çevik, 2010).

4. VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1 Giriş

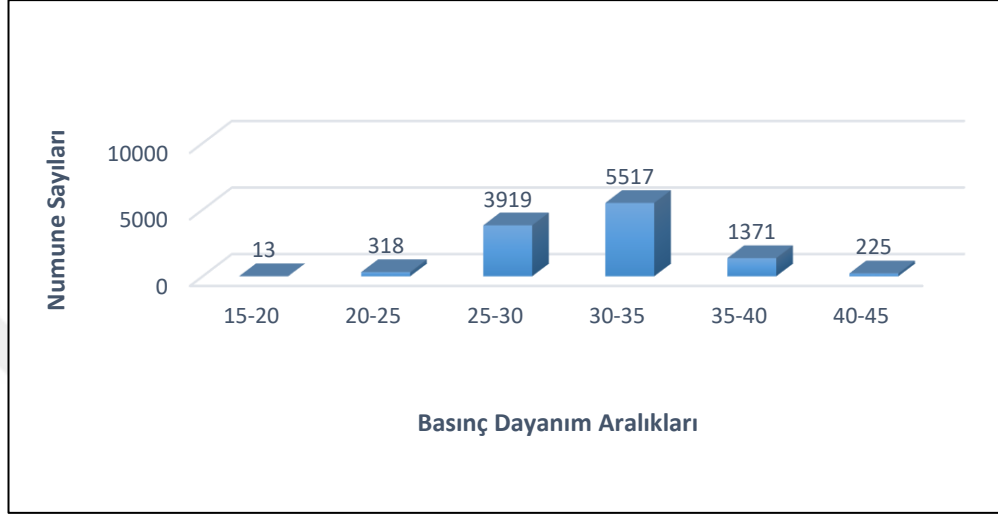
Bu çalışma kapsamında Türkiye’de üretilen normal dayanımlı (C20, C25, C30, C35) betonların kalitesini analiz etmek amacıyla farklı illerden 1305 binadan temin edilen 7 ve 28 günlük toplam 35693 adet numunenin beton basınç dayanımı sonuçları kullanılmıştır (Şekil 4.1). Kullanılan veriler Konya, Karaman, Aksaray, Niğde İllerinde faaliyet gösteren yapı laboratuvarlarından elde edilmiştir. Elde edilen veriler C20, C25, C30 ve C35 beton sınıflarına ait olup hazır beton fabrikalarında üretilmiştir. Numunelerin %48.9’u C20 beton sınıfına, %23.2’si C25 beton sınıfına, %23.8’i C30 beton sınıfına, %4.1’i C35 beton sınıfına aittir. Numuneler şantiyede 150x150x150 mm’lik standart küp kalıplara alınarak getirildikleri laboratuvarda kür havuzlarında uygun sıcaklıklarda bekletildikten sonra basınç dayanım değerlerini belirlemek için 7 ve 28’inci günün sonlarında pres makinelerinde test edilmiştir.

Şekil 4.1. Beton sınıflarına göre 7 ve 28 günlük beton numune sayıları.

Ek A’da C20 beton sınıfına ait 592 konuttan elde 11363 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçlarından ortalama basınç dayanım değerleri, değişkenlik katsayıları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Toplam 11363 numunenin ortalama dayanım değeri 31.64 MPa, standart sapma değeri 2.11 MPa, değişkenlik katsayısı 0.066 olarak hesaplanmıştır. Standartlarda C20 betonunun 28 günlük küp basınç dayanımı 25 MPa olması gerekmektedir. Buna göre C20 beton sınıfına ait 28 günlük 11363 adet numuneden 331 tanesi 25 MPa’nın altında, 11032 adet numune ise 25 MPa’nın üzerinde bir dayanıma sahip olduğu görülmektedir. Numunelerin %97’si standart değer üzerinde çıkmıştır. 25 MPa’nın altındaki numuneler toplam numunelerin %3’ünü oluşturmaktadır.

Şekil 4.2’de 11363 adet C20 beton sınıfı numunelerinin 28 günde kazandıkları basınç dayanımı değerleri verilmiştir. Buna göre numunelerin 13 adetinin basınç dayanım değeri 15-20 MPa arasında, 318 adetinin 20-25 MPa arasında, 3919 adetinin 25-30 MPa arasında, 5517 adetinin 30-35 MPa arasında, 1371 adetinin 35-40 MPa arasında ve 225 adetinin 40-45 MPa arasında olduğu görülmektedir.

Şekil 4.2. C20 beton sınıfına ait numunelerin 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

Şekil 4.3a’da C20 beton sınıfının 2014 yılına ait 28 günlük 739 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 722 adet numunenin 25 MPa ve üstünde, 17 adet numunenin 25 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %97.6’sı standart değerin üzerinde çıkmıştır.

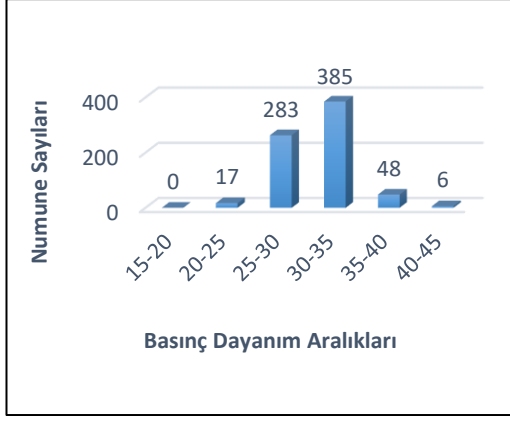
Şekil 4.3b’de C20 beton sınıfının 2015 yılına ait 28 günlük 4569 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 4450 adet numunenin 25 MPa ve üstünde, 119 adet numunenin 25 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %97.4’ü standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.3c’de C20 beton sınıfının 2016 yılına ait 28 günlük 1423 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 1398 adet numunenin 25 MPa ve üstünde, 25 adet numunenin 25 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %98.2’si standart değerin üzerinde çıkmıştır.

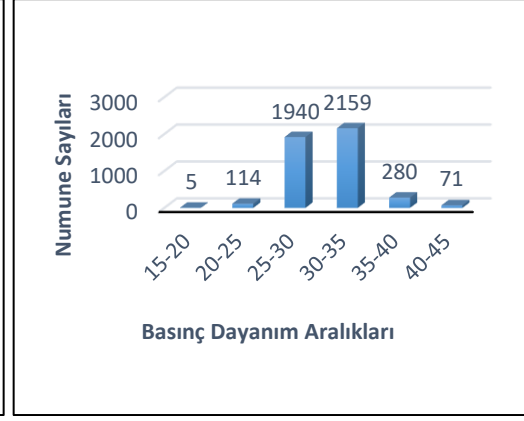
Şekil 4.3d’de C20 beton sınıfının 2017 yılına ait 28 günlük 457 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirilmesinde; 436 adet numunenin 25 MPa ve üstünde, 21 adet numunenin 25 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %95.4’ü standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.3e’de C20 beton sınıfının 2018 yılına ait 28 günlük 4175 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirilmesinde; 4026 adet numunenin 25 MPa ve üstünde, 149 adet numunenin 25 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %96.4’ü standart değerin üzerinde çıkmıştır.

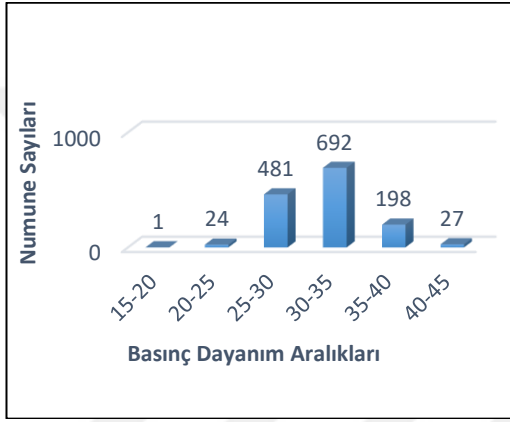

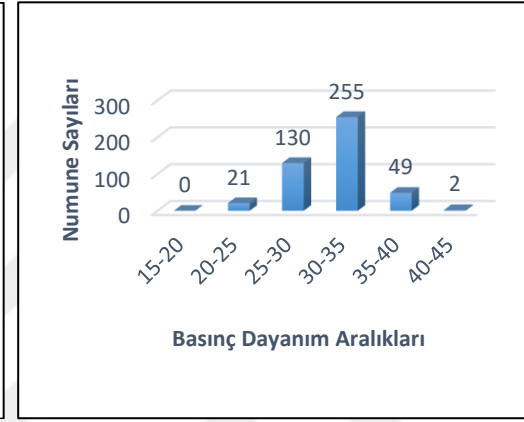
a) 2014 yılı

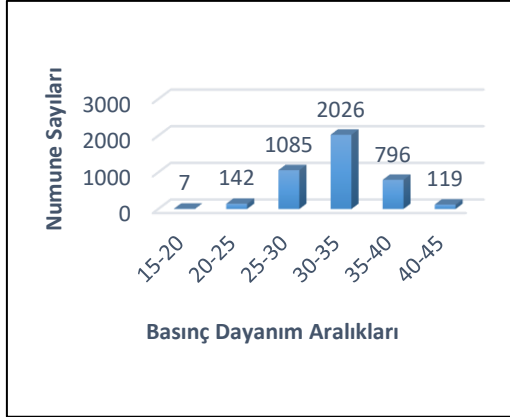
b) 2015 yılı

c) 2016 yılı

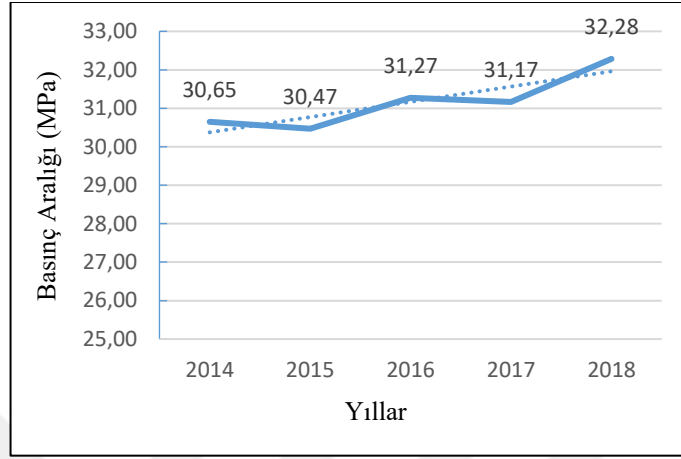
d) 2017 yılı

e) 2018 yılı

Şekil 4.3. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C20 beton beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

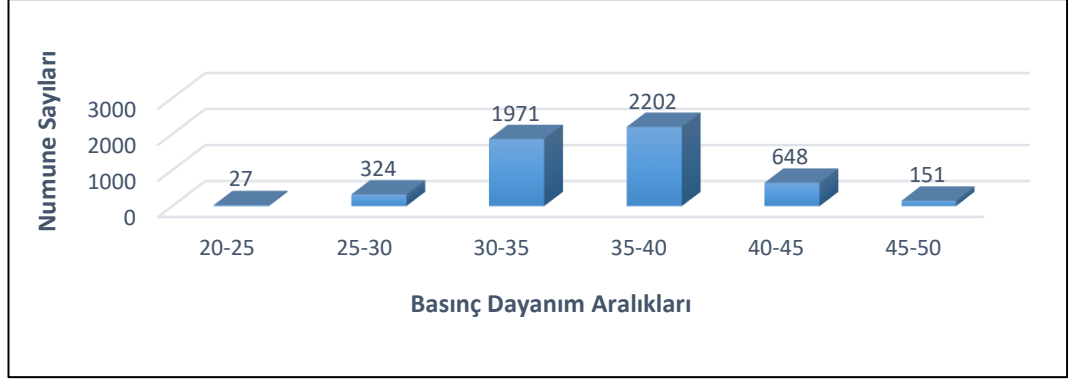
Şekil 4.4’de C20 beton sınıfının 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarındaki 28 günlük beton basınç ortalamalarının çizgi grafiği değerlendirildiğinde; beton basınç dayanımlarındaki değişim eğiliminin yıllara göre (2004-2018) artış eğiliminde olduğu görülmektedir.

Şekil 4.4. 28 günlük C20 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.

Ek B’de C25 beton sınıfına ait 350 konuttan elde edilen 5323 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçlarından ortalama basınç dayanım değerleri, değişkenlik katsayıları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Toplam 5323 numunenin ortalama basınç dayanım değeri 36.34 MPa, standart sapma değeri 2.14 MPa, değişkenlik katsayısı 0.059 olarak hesaplanmıştır. Standartlarda C25 betonunun 28 günlük küp basınç dayanımı 30 MPa olması gerekmektedir. Buna göre C25 beton sınıfına ait 28 günlük 5323 adet numuneden 351 tanesi 30 MPa’nın altında, 4972 adet numune ise 30 MPa’nın üzerinde bir dayanıma sahip olduğu görülmektedir. Numunelerin %93.4 ü standart değerin üzerinde çıkmıştır. 25 MPa’nın altındaki numuneler toplam numunelerin %6.6’sını oluşturmaktadır.

Şekil 4.5’de 5323 adet C25 beton sınıfı numunelerinin 28 günde kazandıkları basınç dayanım değeri sonuçları verilmiştir. Buna göre numunelerin basınç dayanım değeri, 27 adetinin 20-25 MPa arasında, 324 adetinin 25-30 MPa arasında, 1971 adetinin 30-35 MPa arasında, 2202 adetinin 35-40 MPa arasında, 648 adetinin 40-45 MPa ve 151 adetinin 45-50 MPa arasında olduğu görülmektedir.

Şekil 4.5. C25 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

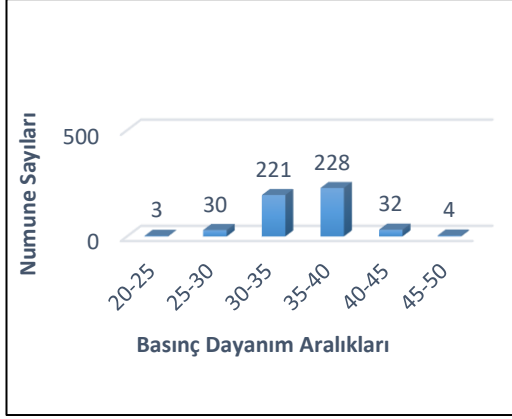
Şekil 4.6a'da C25 beton sınıfının 2014 yılına ait 28 günlük 518 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 485 adet numunenin 30 MPa ve üstünde, 33 adet numunenin 25 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %93.6'sı standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.6b'de C25 beton sınıfının 2015 yılına ait 28 günlük 1531 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 1379 adet numunenin 30 MPa ve üstünde, 152 adet numunenin 30 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %90'ı standart değerin üzerinde çıkmıştır.

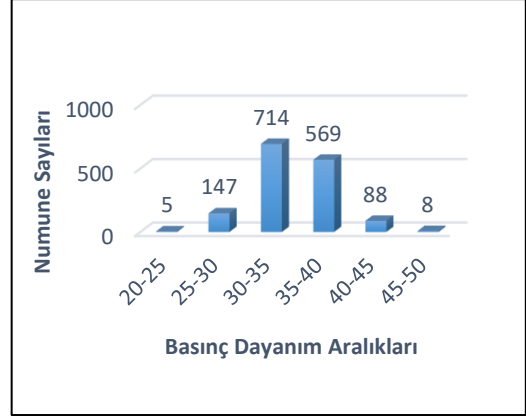
Şekil 4.6c'de C25 beton sınıfının 2016 yılına ait 28 günlük 542 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 490 adet numunenin 30 MPa ve üstünde, 52 adet numunenin 30 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %90'ı standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.6d'de C25 beton sınıfının 2017 yılına ait 28 günlük 252 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 231 adet numunenin 30 MPa ve üstünde, 21 adet numunenin 30 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %91.6'sı standart değerin üzerinde çıkmıştır.

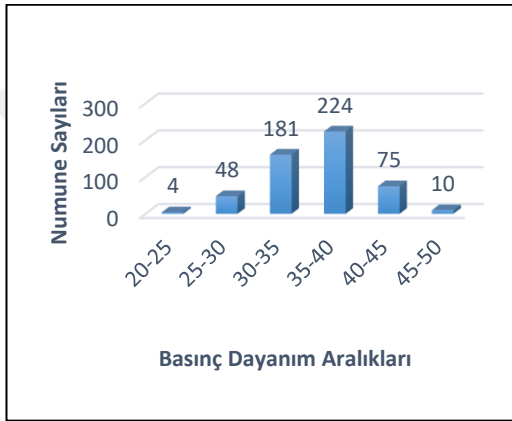
Şekil 4.6e'de C25 beton sınıfının 2018 yılına ait 28 günlük 2480 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 2387 adet numunenin 30 MPa ve üstünde, 93 adet numunenin 30 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %96.2'si standart değerin üzerinde çıkmıştır.

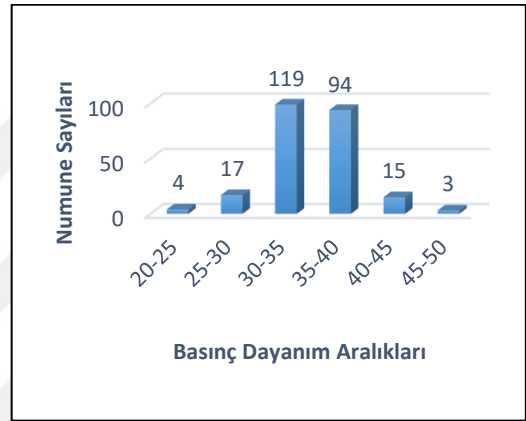
a) 2014 yılı

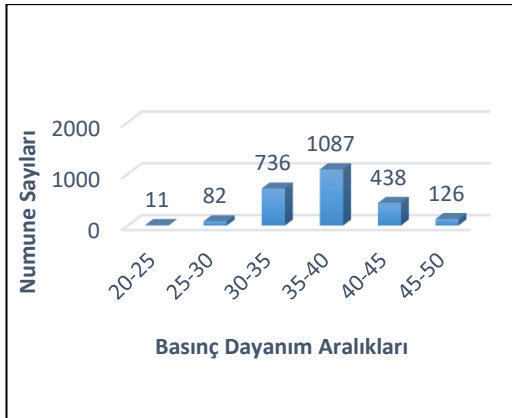
b) 2015 yılı

c) 2016 yılı

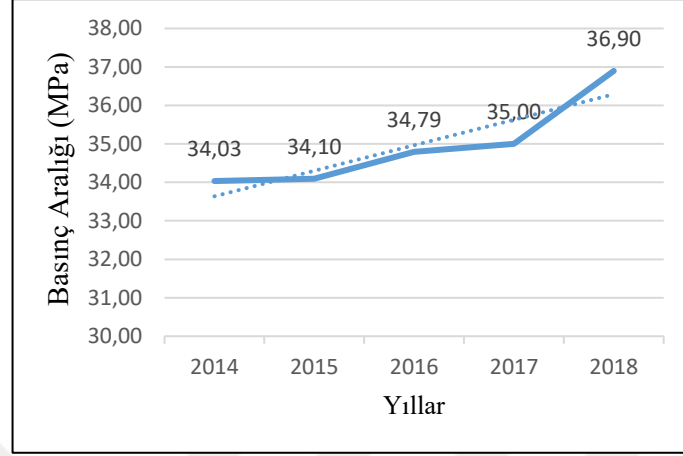
d) 2017 yılı

e) 2018 yılı

Şekil 4.6. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C25 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

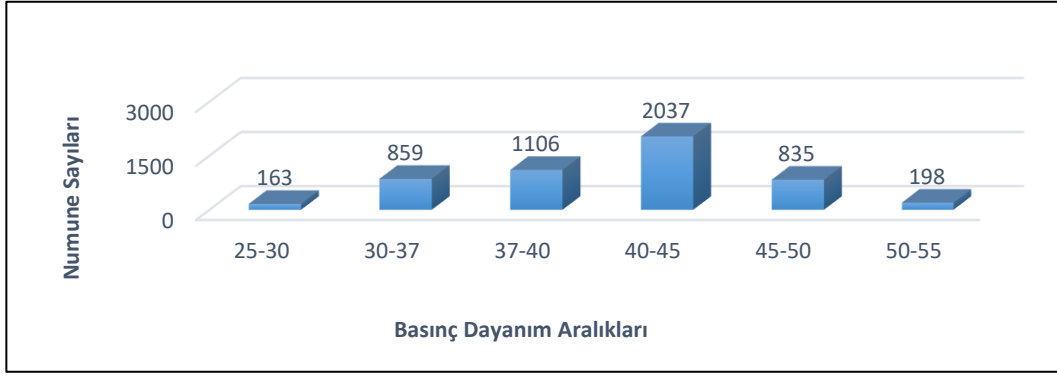
Şekil 4.7’de C25 beton sınıfının 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarındaki 28 günlük beton basınç ortalamalarının çizgi grafiği değerlendirildiğinde; beton basınç dayanımlarındaki değişim eğiliminin her yıl artış eğiliminde olduğu görülmektedir.

Şekil 4.7. 28 günlük C25 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.

Ek C’de C30 beton sınıfına ait 330 konuttan elde edilen 5286 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçlarından ortalama basınç dayanım değerleri, değişkenlik katsayıları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Toplam 5286 numunenin ortalama basınç dayanım değeri 41.44 MPa, standart sapma değeri 2.51 MPa, değişkenlik katsayısı 0.061 olarak hesaplanmıştır. Standartlarda C30 betonunun 28 günlük küp basınç dayanımı 37 MPa olması gerekmektedir. Buna göre C30 beton sınıfına ait 28 günlük 5286 adet numunenin 1022 tanesi 37 MPa’nın altında, 4264 adet numunenin ise 37 MPa’nın üzerinde bir dayanıma sahip olduğu görülmektedir. Numunelerin %80 i standart değerin üzerinde çıkmıştır. 37 MPa’nın altındaki numuneler toplam numunelerin %20 sini oluşturmaktadır.

Şekil 4.8’de 5286 adet C30 beton sınıfı numunelerinin 28 gün sonunda kazandıkları basınç dayanım değeri sonuçları verilmiştir. Buna göre numunelerin basınç dayanımı değeri, 163 adetinin 25-30 MPa arasında, 859 adetinin 30-37 MPa arasında, 1106 adetinin 37-40 MPa arasında, 2037 adetinin 40-45 MPa arasında, 2835 adetinin 45-50 MPa arasında ve 198 adetinin 50-55 MPa arasında olduğu görülmektedir.

Şekil 4.8. C30 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

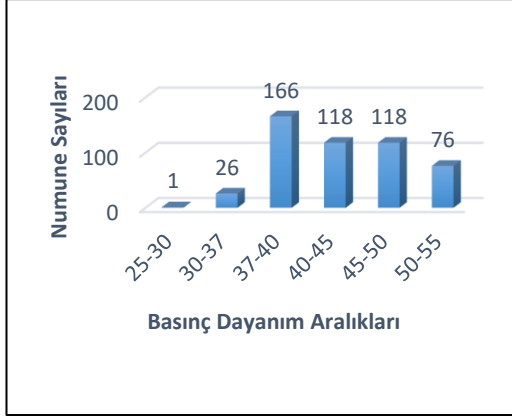
Şekil 4.9a'da C30 beton sınıfının 2014 yılına ait 28 günlük 521 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 494 adet numunenin 37 MPa ve üstünde, 27 adet numunenin 37 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %95.4'ü standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.9b'de C30 beton sınıfının 2015 yılına ait 28 günlük 2093 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 1693 adet numunenin 37 MPa ve üstünde, 400 adet numunenin 37 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %80.8'i standart değerin üzerinde çıkmıştır.

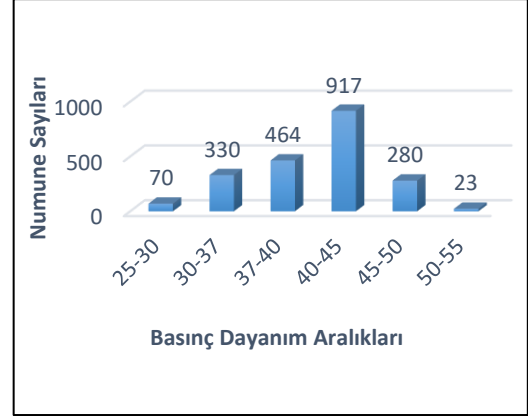
Şekil 4.9c'de C30 beton sınıfının 2016 yılına ait 28 günlük 570 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 482 adet numunenin 37 MPa ve üstünde, 88 adet numunenin 37 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %84.5'i standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.9d'de C30 beton sınıfının 2017 yılına ait 28 günlük 464 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 390 adet numunenin 37 MPa ve üstünde, 74 adet numunenin 37 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %84'ü standart değerin üzerinde çıkmıştır.

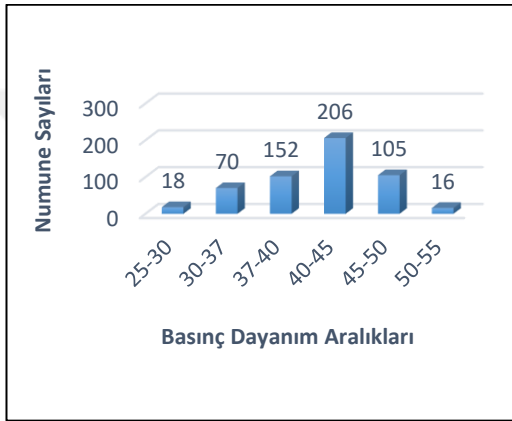
Şekil 4.9e'de C30 beton sınıfının 2018 yılına ait 28 günlük 1658 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 1390 adet numunenin 37 MPa ve üstünde, 268 adet numunenin 37 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %83.8'i standart değerin üzerinde çıkmıştır.

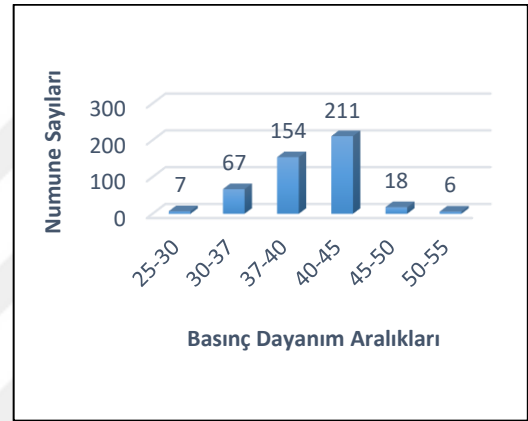
a) 2014 yılı

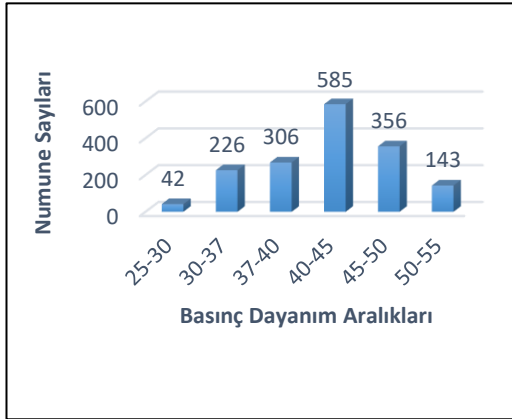
b) 2015 yılı

c) 2016 yılı

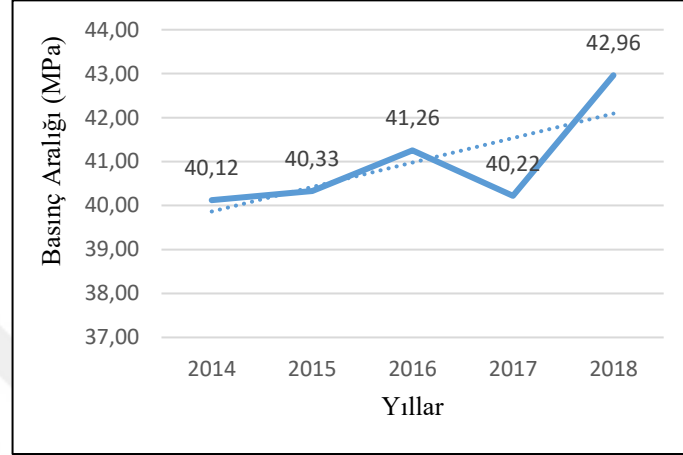
d) 2017 yılı

e) 2018 yılı

Şekil 4.9. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C30 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

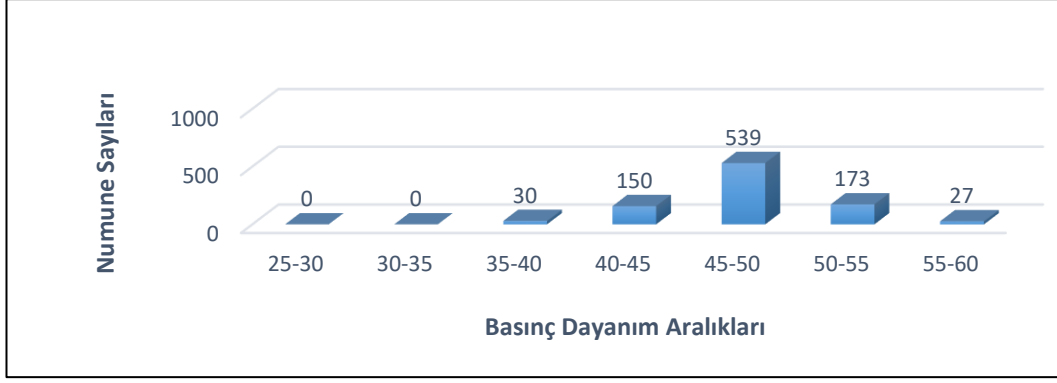
Şekil 4.10’da C30 beton sınıfının 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarındaki 28 günlük beton basınç ortalamalarının çizgi grafiği değerlendirildiğinde; beton basınç dayanımlarındaki değişim eğiliminin 2014, 2015 ve 2016 yıllarında artış eğiliminde olduğu 2017 yılında az bir oranda gerileyip 2018 yılında arttığı gözlenmiştir.

Şekil 4.10. 28 günlük C30 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.

Ek D’de C35 beton sınıfına ait 33 konuttan elde 919 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçlarından ortalama basınç dayanım değerleri, değişkenlik katsayıları ve standart sapmaları hesaplanmıştır. Toplam numunelerin ortalama basınç dayanım değeri 48.89 MPa, standart sapma değeri 2.89 MPa, değişkenlik katsayısı 0.061 olarak hesaplanmıştır. Standartlarda C35 betonunun 28 günlük küp basınç dayanımı 45 MPa olması gerekmektedir. Buna göre C35 beton sınıfına ait 28 günlük 919 adet numunenin basınç dayanımının 180 tanesi 45 MPa’ın altında, 739 adet numunenin ise 45 MPa’ın üstünde bir dayanıma sahip olduğu görülmektedir. Numunelerin %80’i standart değerin üzerinde çıkmıştır. 45 MPa’ın altındaki numuneler toplam numunelerin %20’sini oluşturmaktadır.

Şekil 4.11’de 919 adet C35 beton sınıfı numunelerinin 28 gün sonunda kazandıkları basınç dayanımı değerleri verilmiştir. Buna göre numunelerin basınç dayanımı değeri, 30 adetinin 35-40 MPa arasında, 150 adetinin 40-45 MPa arasında, 539 adetinin 45-50 MPa arasında 173 adetinin 50-55 MPa ve 27 adetinin 55-60 MPa arasında olduğu görülmektedir.

Şekil 4.11. C35 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

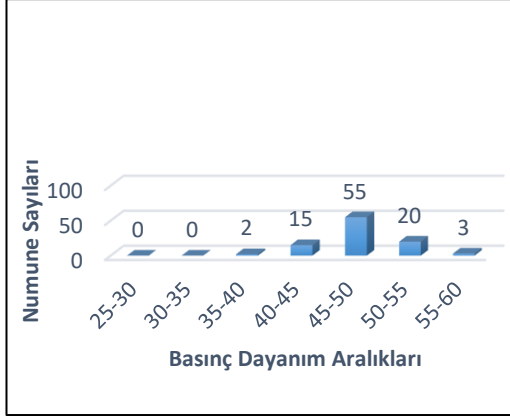
Şekil 4.12a’da C35 beton sınıfının 2014 yılına ait 28 günlük 95 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 78 adet numunenin 45 MPa ve üstünde, 17 adet numunenin 45 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %82.1’i standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.12b’de C35 beton sınıfının 2015 yılına ait 28 günlük 247 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 184 adet numunenin 45 MPa ve üstünde, 63 adet numunenin 45 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %75.5’i standart değerin üzerinde çıkmıştır.

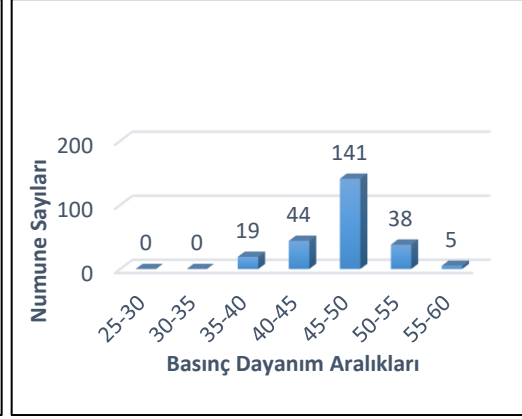
Şekil 4.12c’de C35 beton sınıfının 2016 yılına ait 28 günlük 135 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 108 adet numunenin 45 MPa ve üstünde, 27 adet numunenin 45 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %80’i standart değerin üzerinde çıkmıştır.

Şekil 4.12d’de C35 beton sınıfının 2017 yılına ait 28 günlük 99 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 76 adet numunenin 45 MPa ve üstünde, 23 adet numunenin 45 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %76.8’si standart değerin üzerinde çıkmıştır.

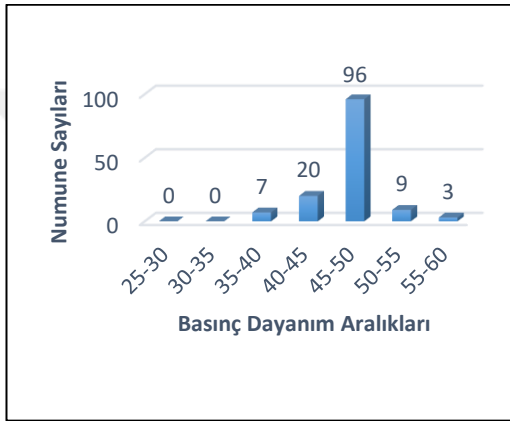
Şekil 4.12e’de C35 beton sınıfının 2018 yılına ait 28 günlük 343 adet numunesinin basınç dayanımları sonucunun değerlendirmesinde; 293 adet numunenin 45 MPa ve üstünde, 50 adet numunenin 45 MPa altında bir dayanımda olduğu görülmektedir. Numunelerin %85.4’ü standart değerin üzerinde çıkmıştır.

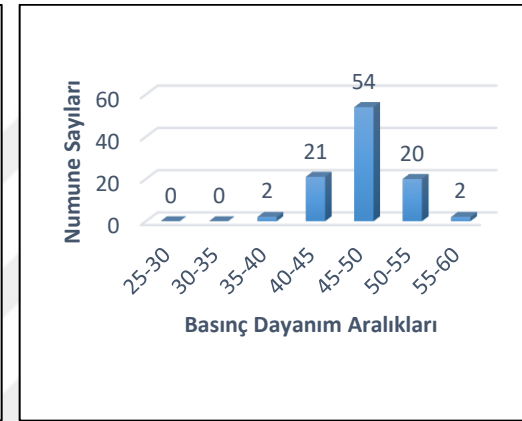
a) 2014 yılı

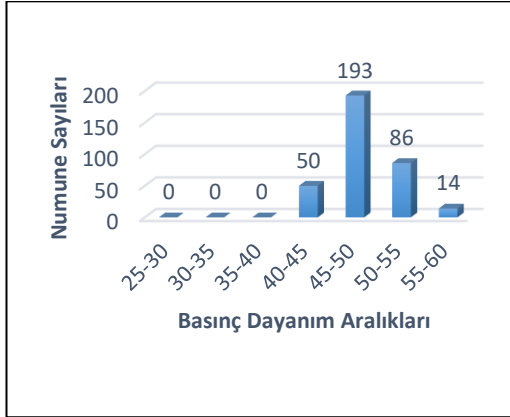
b) 2015 yılı

c) 2016 yılı

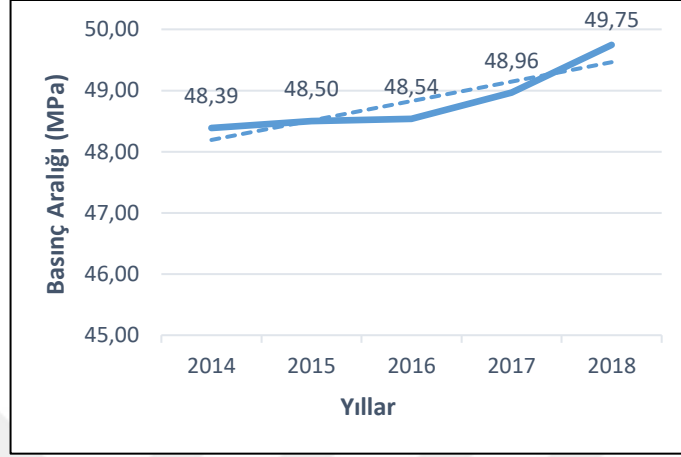
d) 2017 yılı

e) 2018 yılı

Şekil 4.12. 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında C35 beton sınıfına ait 28 günlük küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

Şekil 4.13’de C35 beton sınıfının 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2018 yıllarındaki 28 günlük beton basınç ortalamalarının çizgi grafiği değerlendirildiğinde; beton basınç dayanımlarındaki değişim eğiliminin yıllara göre düzenli bir artış eğiliminde olduğu görülmektedir.

Şekil 4.13. 28 günlük C35 beton sınıfının küp basınç dayanımlarındaki yıllık değişim.

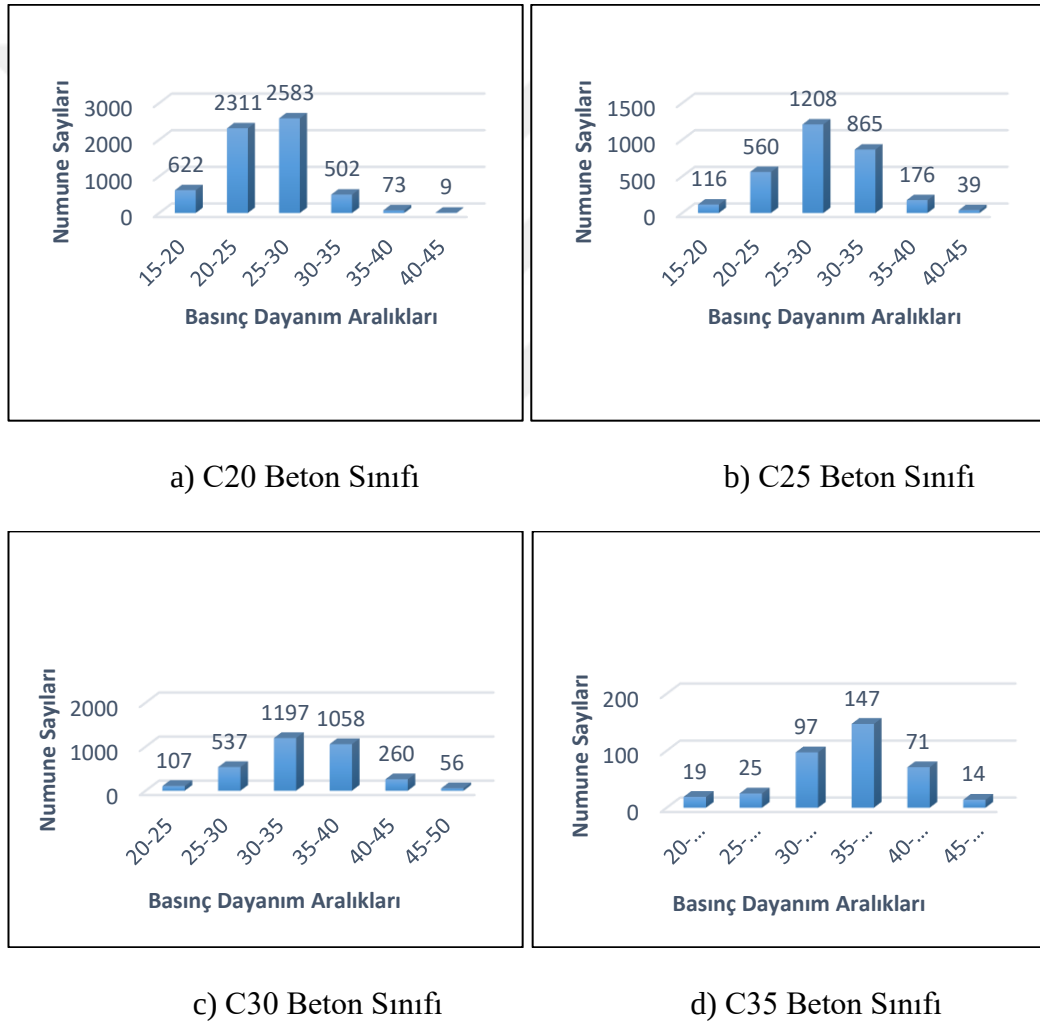
Şekil 4.14a’da C20 beton sınıfından 7 günlük 6100 adet küp numune değerlendirilmiştir. Sonucunda; 15-20 MPa dayanım aralığında 622, 20-25 MPa dayanım aralığında 2311, 25-30 MPa dayanım aralığında 2583, 30-35 MPa dayanım aralığında 502, 35-40 MPa dayanım aralığında 73, 40-45 MPa dayanım aralığında 9 adet numune vardır. Beton numunelerinin dayanımları 20-30 MPa aralığında yoğunlaşmıştır. Buradan; C20 betonun toplamda kazanacağı beton basınç dayanımının büyük bir kısmını 7 gün içerisinde elde ettiği sonucuna varılabilir.

Şekil 4.14b’de C25 beton sınıfından 7 günlük 2964 adet küp numune değerlendirilmiştir. Sonucunda; 15-20 MPa dayanım aralığında 116, 20-25 MPa dayanım aralığında 560, 25-30 MPa dayanım aralığında 1208, 30-35 MPa dayanım aralığında 865, 35-40 MPa dayanım aralığında 176, 40-45 MPa dayanım aralığında 30 adet numune vardır. Beton numunelerinin dayanımları 25-35 MPa aralığında yoğunlaşmıştır.

Şekil 4.14c’de C30 beton sınıfından 7 günlük toplam 3215 adet küp numune değerlendirilmiştir. Test edilen numunelerin en küçük beton basınç dayanımı aralığı 20-25 MPa, en yüksek ise 45-50 MPa aralığındadır. Numunelerin %70.01’i 30-40 MPa arasında bir basınç dayanıma sahiptir. TS 500’e göre C30 betonu 28 günün

sonunda ortalama küp basınç dayanımı 37 MPa olması gerekmektedir. Bu kazanması gereken dayanımın 7 gün sonunda büyük oranda elde edildiği görülmüştür. Numune değerleri standart değerlerin üzerindedir.

Şekil 4.14d’de C35 beton sınıfından 7 günlük toplam 326 adet küp numune değerlendirilmiştir. Testler sonucunda; 20-25 MPa dayanım aralığında 55, 25-30 MPa dayanım aralığında 26, 30-35 MPa dayanım aralığında 43, 35-40 MPa dayanım aralığında 109, 40-45 MPa dayanım aralığında 78, 45-50 MPa dayanım aralığında 15 adet numune olduğu tespit edilmiştir. Numunelerin %61.9’unun 35-50 bandı arasındadır.

Şekil 4.14. C20, C25, C30, C35 beton sınıflarına ait 7 günlük numunelerin küp basınç dayanım aralıkları (MPa).

TS 500 ve TS EN 206 standartlarına göre C20,C25,C30,C35 beton sınıfı için 28 günlük küp numunelerin dayanımları sırası ile 25,30,37,45 MPa olması gerekmektedir. Genel bir varsayım olarak 7 günlük küp numunelerin dayanımı 28 günlük küp numunelerinin dayanımının %72 oranında olması beklenir (Baradan vd., 2012).

7 gün sonunda C20, C25, C30, C35 beton numuneleri için %72 lik değerler sırasıyla 17.5, 21.6, 23.04, 32.4 MPa'a ulaşması gerekir. Çizelge 4.1 incelendiğinde bu değerlerin çok üzerinde dayanımlar elde edildiği görülür.

Çizelge 4.1. 7 ve 28 günlük beton numunelerinin istatistiksel sonuçları.

Beton sınıfı	Bina Sayısı	Numune Sayısı	Karakteristik Küp dayanımı (MPa)	ORTALAMA DEĞER (MPa)	
				7 günlük	28 günlük
C20	592	17463	25	25.24	31.64
C25	350	8287	30	28.51	36.34
C30	330	8501	37	34.11	41.44
C35	33	1442	45	37.19	48.89

Çizelge 4.1'e göre C20, C25, C30, C35 beton sınıflarının 7 gün sonundaki ortalama beton basınç dayanım değerinin, 28 günün sonunda aldığı dayanıma oranları sırasıyla %75.6, %77.6, %80.4, %76.1'dir. 7 gün sonunda elde ettiği dayanımın oranının yüksek olması betonda kullanılan priz artırıcı kimyasal katkı maddelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

C20, C25, C30, C35 betonlarının 28 gün sonunda kazandıkları ortalama beton basınç dayanımı değerlerinin de standart değerlerin üzerinde olduğu görülmektedir.

Beton kalitesinin ACI 214R-02 kriterlerine göre değerlendirilmesi

ACI 214R-02 kriterlerine göre değerlendirme yapmak amacıyla 28 günlük küp dayanımlarından 28 günlük silindir dayanımlarına geçilmiş, ortalama dayanım, standart sapma ve varyasyon katsayısı bulunmuş ve Çizelge 4.2'de gösterilmiştir.

Küp dayanımlarını silindire çevirmek için TS 500 de tanımlı beton sınıflarının küp/silindir ilişkilerinden yararlanılarak C20/25 sınıfında 0.8 ($f_{ck,sil}/f_{ck,küp}=0.8$), C25/30 sınıfında 0.83, C30/37 sınıfında 0.81 ve C35/45 sınıfında 0.78 katsayıları kullanılmıştır.

Çizelge 4.2. 28 günlük beton numunelerinin istatistik sonuçları.

Beton Sınıfı	Gün	Ortalama Silindir Dayanımı, MPa	Standart Sapma, MPa	Varyasyon katsayısı, %
C20	28	25.31	1.68	6.68
C25	28	30.16	1.77	5.91
C30	28	33.56	2.03	6.14
C35	28	37.97	2.13	6.10

C20 betonunun 28 günlük silindir basınç dayanımlarının ortalamasının 34.5 MPa değerinden küçük (25.31) olması nedeniyle standart sapma (σ) değeri esas alınmış ve bu değer de 2.8'den küçük (1.68) olması nedeniyle üretilen betonların “Mükemmel” kalite kontrol derecesinde üretildiği sonucuna varılmıştır.

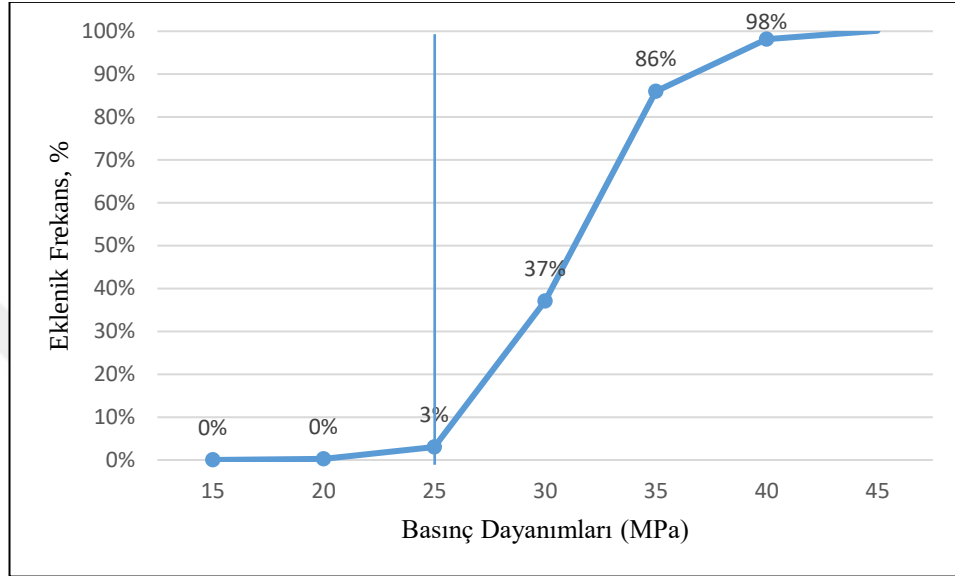
C25 betonunun 28 günlük silindir basınç dayanımlarının ortalamasının 34.5 MPa değerinden küçük (30.16) olması nedeniyle standart sapma (σ) değeri esas alınmış ve bu değer de 2.8'den küçük (1.77) olması nedeniyle üretilen betonların “Mükemmel” kalite kontrol derecesinde üretildiği sonucuna varılmıştır.

C30 betonunun 28 günlük silindir basınç dayanımlarının ortalamasının 34.5 MPa değerinden küçük (33.56) olması nedeniyle standart sapma (σ) değeri esas alınmış ve bu değer de 2.8'den küçük (2.03) olması nedeniyle üretilen betonların “Mükemmel” kalite kontrol derecesinde üretildiği sonucuna varılmıştır.

C35 betonu için basınç dayanımlarının ortalamasının 34.5 MPa değerinden büyük olması nedeniyle değişkenlik katsayısı değeri esas alınmış ve bu değer de 7'den küçük (5.97) olması nedeniyle üretilen betonların “mükemmel” kalite kontrol derecesinde üretilmiştir.

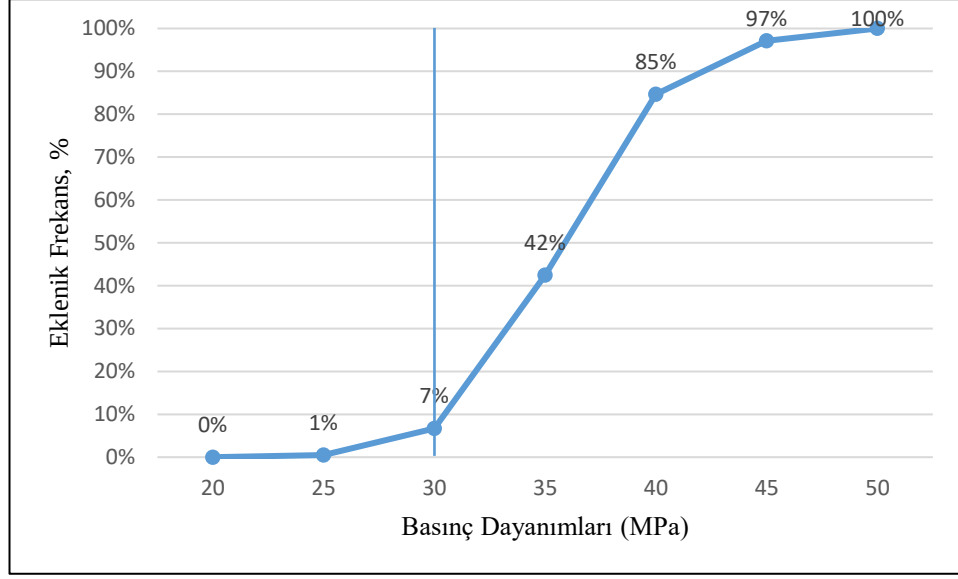
Beton kalitesinin Eklenik frekans diyagramlarına göre değerlendirilmesi

Elde edilen sonuçların beton sınıflarına göre ayrı ayrı eklenik frekans diyagramları oluşturulmuştur. Bu diyagramlar oluşturulurken beton sınıflarına ait numunelerin 28 günlük basınç dayanım aralıkları grafiklerinden yararlanılmıştır. Eklenik frekans diyagramları ile üretilen betonun kalitesi hakkında fikir elde edilmeye çalışılmıştır.

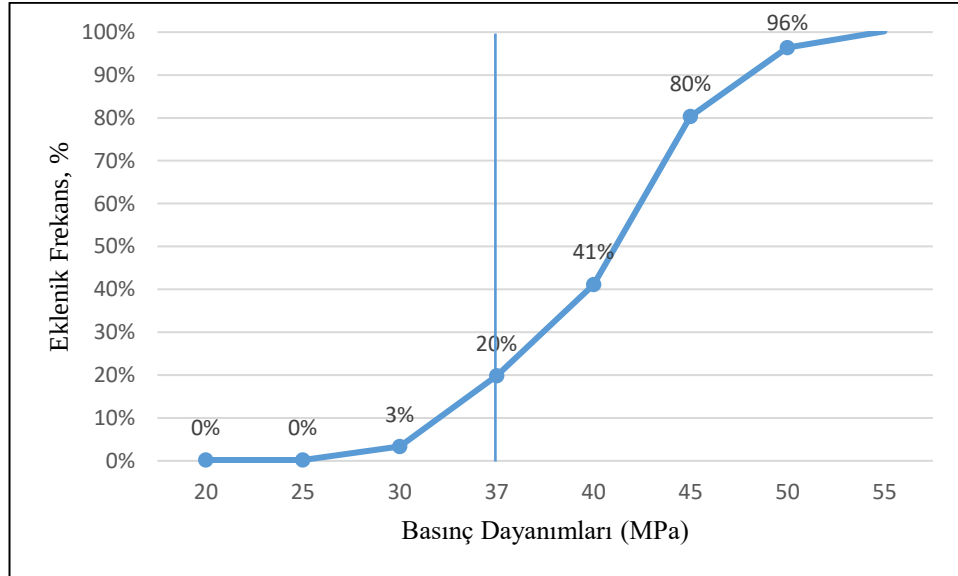
Şekil 4.15. C20 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.

Yönetmelik standartlarına göre C20 beton sınıfı için küp numunelerin minimum karakteristik basınç dayanımı 25 MPa olarak belirlenmiştir. Şekil 4.15’den yararlanarak 28 günlük numunelerin %3’lük kısmının standart değerleri sağlamadığı, %97’lik kısmın bu değeri sağladığı görülmektedir. Numune basınç değerlerinin 30-35 MPa basınç dayanım aralığında yoğunlaştığı ve numuneleri istenilen beton sınıfından daha kaliteli bir beton sınıfı olan C25 beton sınıfını elde etme oranının %51 gibi yüksek sayılacak bir seviyede olduğu gözlenmiştir. %12’lik bir kısım numunede C30 beton sınıfı derecesinde üretilmiştir.

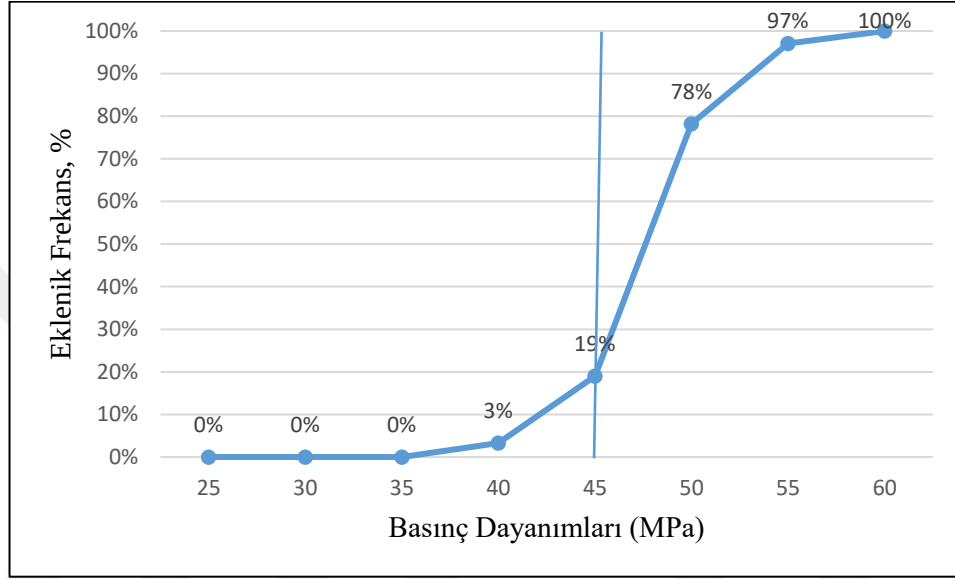
Şekil 4.16. C25 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.

Standartlarına göre C25 beton sınıfı için küp numunelerin minimum karakteristik basınç dayanımı 30 MPa olarak belirlenmiştir. Şekil 4.16'dan yararlanarak 28 günlük numunelerin %7'lik kısmının standart değerleri sağlamadığı, %93'lik kısmın bu değeri sağladığı görülmektedir. Numunelerin %78'lik kısmı standart değer 30 MPa ile 40 MPa arasında yoğunlaştığı görülür. Yaklaşık %50 kısmı daha kaliteli olan C30/37 beton sınıfı elde edilmiştir.

Şekil 4.17. C30 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.

Standartlarına göre C30 beton sınıfı için küp numunelerin minimum karakteristik basınç dayanımı 37 MPa olarak belirlenmiştir. Şekil 4.17’den yararlanarak 28 günlük numunelerin %20’lik kısmının standart değerleri sağlamadığı, %80’lik kısmın bu değeri sağladığı görülmektedir. Numunelerin %60’lık kısmı standart değer 37 MPa ile 45 MPa arasında yoğunlaştığı görülür. Yaklaşık %20 kısmı bir seviye daha kaliteli olan C35 beton sınıfı elde edilmiştir.

Şekil 4.18. C35 beton sınıfı 28 günlük küp basınç dayanımı eklenik frekans diyagramı.

Standartlarına göre C35 beton sınıfı için küp numunelerin minimum karakteristik basınç dayanımı 45 MPa olarak belirlenmiştir. Şekil 4.18’den yararlanarak 28 günlük numunelerin %19’luk bir kısmının standart değerleri sağlamadığı, %81’lik kısmın bu değeri sağladığı görülmektedir. Numunelerin %16’lık kısmın 40-45 MPa aralığında, %59’lık kısmın 45-50 MPa aralığında olduğu, %22’lik kısmının 50-55 MPa aralığında daha kaliteli C40 betonu seviyesinde üretildiği görülmektedir.

Ek A, B, C ve D’de verilen çizelgelerde numune değerlerinin dağılımının normal dağılıma uyup uymadığını test etmek için SPSS 22 istatistik programından yararlanılarak kolmogrov-simirnov testi uygulanarak sonuçlar listelenmiştir.

Kolmogorov-Smirnov test sonucuna göre C20 betonları için toplam 592 konutun 587 tanesinde, C25 betonu için 350 konutun 348 tanesinde, C30 betonu için 331 konutun 329 tanesinde ve C35 betonu için 21 konutun 19 tanesinde $p>0.05$ değeri elde edildiğinden normal dağılım sağladığı görülmüştür. Normal dağılım sağlamayan konutlar için merkezi limit teoreminden, örneklem büyüklüğü 30'dan büyük olduğu için verilerin dağılımı normal dağılım gösterir.

4.2 Belirsizlik Analizi

Metroloji Yunanca kökenli bir kelime olan “Metron” kelimesinin türetilmesiyle oluşmuştur. Türkçe anlamı ise “Ölçüm bilimi” olarak kullanılmaktadır. Metrolojinin amacı; dünyanın birçok ülkesi tarafından kabul edilmiş bazı antlaşmalar ve kabuller gereği yapılan bütün ölçümlerin doğruluğunu ve güvenilirliğini güvence altına almak ve bu ölçümlerin belirli bir standart altında yapılmasını sağlamaktır.

Bilimsel araştırmalar ile metroloji bilimi arasında vazgeçilmez bir bağ vardır. Bilimsel araştırmaların bir sonuca bağlanabilmesi ve değerlendirilebilmesi için metroloji gereklidir. Bilimsel çalışmalarda metrolojinin gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Belirsizlik ölçüm sonuçları; referanslar, şartnameler veya standartlar ile karşılaştırılmasına imkân veren bir ölçüm sonucunun kalitesinin bir nicel ölçütüdür (Yücel, 2003). Yapılan tüm ölçümlerde elde edilen sonucun doğru değerinden ne kadar saptığı bununla birlikte ölçüm belirsizliği tespit edilebilir.

Deneyisel çalışmaların temelinde deney esnasında sorunun cevabına göre belirli zamanlarda ve aralıklarda ölçüm alınması vardır. Pratikte alınan ölçümlerin güvenilirliği ise sayısız etmene bağlıdır. Pek çok olası neden deneyde belirsizlik kaynağıdır.

- Ölçülen değerin tanımında eksiklikler.
- Ölçülen değerin tanımının gerçekleşmesindeki eksiklikler.
- Ölçülen değeri temsil etmeyen gözlemler yapmak.
- Çevre koşullarının deneye etkisinin tam olarak belirlenememesi.
- Analog cihazların kullanımı ve değerin okunmasında teknik personeldeki belli yöne eğilim.
- Ölçüm cihazlarının üretiminden ve kullanımından dolayı oluşan hatalar.
- Deneyde girdi olarak kullanılan ve deney sonunda analizde kullanılan dış kaynaklardan elde edilen sabit parametrelerin değerlerinin tam olarak bilinmemesi.
- Deney şartlarının görünürde sabit olduğu bir ortamda tekrarlanan deneylerde ölçülen değerin farklılıklar göstermesi

Bu etmenler içerisinde kontrol edilebilen veya sonuca etkisi tahmin edilebilenler olduğu gibi fark edilemeyen veya fark edilse bile hesaplanamayan etmenler de vardır.

Genel anlamda belirsizlikler: aleotorik ve epistemik olmak üzere iki ana başlıkta incelenmektedir. Aleotorik belirsizlikler temel değişkenin kendi doğasındaki belirsizliklerden kaynaklanır. Epistemik belirsizlikler ise uygulanan modellerden, veri sayısının sınırlı olmasından ve yapılan kabul ve tahminlerden kaynaklanan belirsizliklerdir. Bir temel değişkenin belirsizliklerin hesaba katılması sonucu elde edilecek gerçek fakat bilinmeyen değeri aşağıdaki denklem kullanılarak modellenebilir (Ang ve Tang, 1984).

$$X_i = N_i \bar{X}_i \quad (5.1)$$

Burada: X_i : herhangi bir temel değişkeninin gerçek değeri. N_i : epistemik belirsizlikleri dikkate almak için uygulanacak olan rassal düzeltme katsayısı. $\bar{X}_i$: X_i 'yi tahmin etmek için yararlanılacak modeldir.

Değişkenlik katsayıları cinsinden epistemik belirsizlikler Δ_{X_i} ile; aleotorik belirsizlik ise δ_{X_i} ile gösterilmektedir. Düzeltme katsayısı. N_i 'nin ortalama değeri $\bar{N}_i$ ile X_i 'nin ortalama değeri $\bar{X}_i$ ile sembolize edilmektedir. Toplam belirsizlik, aleotorik belirsizlik ve epistemik belirsizliklerin aşağıda verilen formülle birleştirilmesiyle bulunmaktadır (Yang, 2007).

$$\Omega_{X_i} = \sqrt{\delta_{X_i}^2 + \Delta_{X_i}^2} \quad (5.2)$$

Düzeltme katsayısı olan N_i , her epistemik belirsizlik kaynağı için ayrı ayrı önerilen düzeltme katsayılarının çarpımı sonucunda elde edilmektedir. Ortalama düzeltme katsayısı $\bar{N}_i$ ve toplam epistemik belirsizlik Δ_{X_i} aşağıda verilen formüller kullanılarak bulunabilir (Yang, 2007).

$$\bar{N}_i = \bar{N}_{i1} \bar{N}_{i2} \dots \bar{N}_{in} \quad (5.3)$$

$$\Delta_{X_i} = \sqrt{\Delta_{X_{i1}}^2 + \Delta_{X_{i2}}^2 + \dots + \Delta_{X_{in}}^2} \quad (5.4)$$

Betonun tasarım değeriyle yapıda kullanılan gerçek değerleri farklılık gösterebilir. Bu farklılığa aleatory ve epistemik belirsizlikler neden olur. Aleatory belirsizlikler değişkenin doğası gereği olan belirsizliklerdir. Bu tür belirsizlikler azaltılamaz ve kontrol edilemez.

Epistemik belirsizlikler ise beton karışımındaki malzemelerin değişkenlikleri, karışım oranları, betonun karışımı, şantiyeye ulaştırılması, yerleştirilmesi ve bakım ve kür aşamasındaki değişkenlikler, ölçüm teknikleri, test aşamasında yükleme hızı olarak gösterilebilir (Mirza vd., 1979). Yerel kaynaklarda yeterli veri bulunamadığı durumlarda uluslararası literatür kaynaklardaki sayısal bilgilerden yararlanılmıştır.

Betonun gerçek dayanımı ile nominal silindir dayanımı arasındaki farkı dengelemek için N_1 düzeltme faktörü kullanılmaktadır. Mirza vd. (1979), betonun gerçek basınç dayanımının nominal standart silindir basınç dayanımına oranını 0.87 olarak kullanmışlardır. Ellingwood ve Ang (1972) yaptıkları çalışmada bu oranı 0.83 ve 0.92 aralığında kullanılabileceğini ifade etmektedirler. Yukarıda belirtilen çalışmalardan yararlanılarak bu düzeltme faktörünün ortalaması olan 0.88 değeri bu çalışmada kullanılacaktır. Düzeltme faktöründeki değişkenlik katsayısı Δ_1 ile gösterilmektedir. Bu değişkenlik katsayısını Ellingwood ve Ang (1972), çalışmalarında 0.1 olarak kullanmıştır. Fırat (2007), ise 0.13 olarak kullanmıştır. Bu çalışmada ise bu değerlere uygun olarak hazır beton sektöründeki ilerlemelerde düşünülerek emniyetli tarafta kalacak şekilde 0.11 kullanılacaktır.

Beton basınç deneyleri yapılırken yükleme hızının hesaplanan değer üzerinde etkisi vardır. Yükleme hızı artıkça dayanım değeri de artar. Beton içerisinde zamanla meydana gelen çatlaklar, suyun buharlaşması ile oluşan boşluklar, sünmeden kaynaklanan şekil değişiklikleri dayanımı olumsuz etkileyen faktörlerdir. Belirsizlik analizinde bu etkenler için N_2 düzeltme faktörü ve Δ_2 epistemik belirsizlik hesaplamalarda kullanılacaktır. Mirza vd., (1979), yaptıkları çalışmada düzeltme faktörü değerini (N_2) 0.89 kullanmıştır. Fırat ve Yüçemen (2008) ve Kömürcü (1995) düzeltme faktörü değerini (N_2) 0.88, epistemik belirsizliği değerini (Δ_2) 0 önermişlerdir. Bu çalışmada düzeltme faktörü değeri (N_2) 0.88 ve epistemik belirsizlik değeri (Δ_2) 0 olarak kullanılacaktır.

Dayanım testi için alınan numunelerin yönetmeliklerde belirtilen standartlar doğrultusunda bütün imalata yayılması ve farklı beton mikserlerinden alınması daha isabetli sonuçlar verir. Buna rağmen yetkili kişiler numuneleri genelde kolaylık açısından tek beton mikserinden almaktadır. Alınan bu numuneler laboratuvar ortamında getirildiklerinde standartlardaki sıcaklık ve nem faktörleri sağlanamayabilmektedir. Ayrıca test için belirlenen standart günler 7 ve 28'inci gündür. Bu günlere resmi tatillerin ve hafta sonunun denk gelmesi gibi sebeplerden dolayı betonun birkaç gün sonra kırılması dayanım sonuçlarını değiştirmektedir. Belirsizlik analizinde bu etkenler için N_3 düzeltme faktörü ve Δ_3 epistemik belirsizlik hesaplamalarda kullanılır. Fırat ve Yücenen (2008) ve Kömürcü (1995) çalışmalarında düzeltme faktörü değerini (N_3) 0.95, epistemik belirsizlik değerini (Δ_3) 0.05 olarak kullanmışlardır. Bu çalışmada da bu değerler kullanılacaktır.

Ortalama düzeltme katsayısını hesaplayabilmek amacıyla belirsizlik kaynakları için kullanılacak düzeltme faktörü değerleri formül 5.3'te yerine koyulursa $\bar{N}_{fc} = \bar{N}_1 \cdot \bar{N}_2 \cdot \bar{N}_3 = 0.88 \times 0.88 \times 0.95 = 0.74$ olarak bulunur.

Belirsizlik analizinde kullanılmak için elde edilen verilerin ortalama değeri, standart sapması ve değişkenlik katsayıları hesaplanmıştır. Çizelge 4.3'de beton sınıflarına ait küp numunelerden hesaplanan ortalama basınç değerleri silindirik basınç değerine çevrilerek verilmiştir. Küp dayanımlarını silindire çevirmek için TS 500 de tanımlı beton sınıflarının küp/silindirik ilişkilerinden yararlanılarak C20/25 sınıfında 0.8 ($f_{ck,sil}/f_{ck,küp}=0.8$), C25/30 sınıfında 0.83, C30/37 sınıfında 0.81 ve C35/45 sınıfında 0.78 katsayıları kullanılmıştır. Ayrıca sonuçların ağırlıklı ve aritmetik ortalamaları ve bu ikisinin ortalaması olan genel ortalamaya göre değerleri hesaplanarak Çizelge 4.3'de gösterilmiştir.

Çizelge 4.3. 28 günlük numunelerin istatistiksel sonuçları.

Beton Sınıfları	Bina Sayısı	Numune Sayısı	Silindir basınç dayanımı f_{ck} (MPa)	Ortalama Silindir Basınç Dayanım Değeri (MPa)	Değişkenlik Katsayısı
				28 günlük	28 günlük
C20*	895	11363	20	25.31	0.0668
C20**	895	11363	20	25.09	0.0673
C20***	895	11363	20	25.20	0.0671
C25*	414	5323	25	30.16	0.0591
C25**	414	5323	25	30.28	0.0586
C25***	414	5323	25	30.22	0.0588
C30*	377	5286	30	33.57	0.0614
C30**	377	5286	30	33.26	0.0612
C30***	377	5286	30	33.42	0.0613
C35*	26	455	35	37.98	0.0610
C35**	26	455	35	38.29	0.0605
C35***	26	455	35	38.14	0.0607
*Ağırlıklı ortalamaya göre **Aritmetik ortalamaya göre ***Genel ortalamaya göre					

İncelenen verilere göre; C20 betonu silindir basınç dayanımı genel ortalaması 25.20 MPa, C25 için 30.22 MPa, C30 için 33.42 MPa, C35 için 38.14 MPa olarak hesaplanmıştır. Beton sınıflarına göre değişkenlik katsayısı; C20 betonu için %6.71, C25 betonu için %5.88, C30 betonu için %6.13 ve C35 betonu için %6.07 olarak hesaplanmıştır.

Bu çalışmadaki beton sınıflarının gerçek dayanımını bulmak için genel ortalamaya göre ortalama silindir dayanımları ile hesaplanan düzeltme katsayısı çarpılır ve aşağıdaki gibi olur.

$$\bar{f}_c = 0.74 \times 25.20 = 18.65 \text{ MPa C20 için}$$

$$\bar{f}_c = 0.74 \times 30.22 = 22.36 \text{ MPa C25 için}$$

$$\bar{f}_c = 0.74 \times 33.42 = 24.73 \text{ MPa C30 için}$$

$$\bar{f}_c = 0.74 \times 38.14 = 27.48 \text{ MPa C35 için bulunur.}$$

Toplam epistemik belirsizlik $\Delta_{fc} = \sqrt{(0.11^2 + 0^2 + 0.05^2)} = 0.12$ olarak hesaplanır. Değişkenlik katsayısı cinsinden toplam belirsizlik için aleotorik belirsizlik(değişkenlik katsayıları) ile epistemik belirsizlikler Denklem 5.2 kullanılarak aşağıdaki gibi bulunur:

$$\text{C20 için } \Omega_{fc} = \sqrt{0,0671^2 + 0.12^2} = 0.137$$

$$\text{C25 için } \Omega_{fc} = \sqrt{0,0588^2 + 0.12^2} = 0.133$$

$$\text{C30 için } \Omega_{fc} = \sqrt{0,0613^2 + 0.12^2} = 0.135$$

$$\text{C35 için } \Omega_{fc} = \sqrt{0,0607^2 + 0.12^2} = 0.134$$

Kömürcü ve Yüçemen (1996) çalışmalarında toplam belirsizlik değerini 0.21 olarak sayısalılaştırmıştır. Real vd., (2003) çalışmalarında 0.10. 0.15 ve 0.20 olarak üç farklı toplam belirsizlik değerlerini kullanmışlardır. Çelik ve Elingwood (2010), beton basınç dayanımı ile ilgili çalışmalarında 0.18 değerini kullanmışlardır. Schlune vd., (2011), C25 ve C45 betonlar için sırasıyla 0.16 ve 0.11 toplam belirsizlik değerlerini kullanmışlardır. Bu çalışmada bulunan toplam belirsizlik değerleri literatürdeki değerlerle tutarlılık göstermektedir. Yüçemen ve Gülkan (1989), Kömürcü (1995) ve Nowak ve Szerszen (2003) gibi araştırmacıların çoğunluğu beton basınç dayanımı için normal dağılım kullanmışlardır. Bu çalışmada da yapılan testlerde beton sınıfları basınç dayanımlarının normal dağılımda olduğu görülmüştür.

Beton malzeme katsayısı (γ_{mc}) karakteristik basınç dayanımının ortalama basınç dayanımına oranıdır. Beton malzeme katsayısının bulunması için beton basınç dayanımındaki toplam belirsizlikler dikkate alınarak dayanımdaki değişimin normal dağıldığı kabul edilerek aşağıdaki formülden “gerçek” basınç dayanımı f_{ck} bulunabilir.

$$f_{ck} = \bar{f}_c (1 - u\Omega) \quad (5.5)$$

$\bar{f}_c$: Ortalama beton basınç dayanımı

f_{ck} : Karakteristik beton basınç dayanımı

Beton basınç dayanımının karakteristik basınç dayanım değerinden düşük olma olasılığı TS 500' de %10 olarak belirtilmiştir. Formüldeki u değeri normal dağılım tablosundan %10 olasılık için 1.282 olarak alınabilir. Denklem 5.5'de bütün değerler yerine yazılırsa;

$$\text{C20 için } f_{ck}=[18.68 \times (1-1.282 \times 0.137)]= 15.40 \text{ MPa}$$

$$\text{C25 için } f_{ck}=[22.36 \times (1-1.282 \times 0.133)]= 18.55 \text{ MPa}$$

$$\text{C30 için } f_{ck}=[24.73 \times (1-1.282 \times 0.135)]= 20.45 \text{ MPa}$$

C35 için $f_{ck}=[28.22 \times (1-1.282 \times 0.134)]= 23.37 \text{ MPa}$ olarak betonun gerçek basınç değerleri bulunur. Her bir beton sınıfı için gerçek basınç değerlerini kullanılarak malzeme katsayısı aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$\text{C20 için } \gamma_c=20/15.40=1.30$$

$$\text{C25 için } \gamma_c=25/18.55=1.35$$

$$\text{C30 için } \gamma_c=30/20.45=1.47$$

$$\text{C35 için } \gamma_c=35/23.37=1.50$$

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Türkiye'nin farklı illerinde bulunan beton laboratuvarlarından 7 ve 28 günlük beton basınç dayanımı verileri temin edilerek beton kalitesi istatistiksel olarak incelenmiştir. SPSS 22 (Statistical Package for Social Science) bilgisayar destekli istatistik paket programı yardımıyla ortalama basınç dayanımı değerleri, standart sapmaları ile değişkenlik katsayıları hesaplanarak sonuçlar bütün numunelere ve ayrı ayrı yıllara göre grafikler ve eklenik frekans diyagramları yardımı ile değerlendirilmiştir. Ayrıca Amerikan Beton Enstitüsü standardı ACI 214R-02'ye göre kalite analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda incelenen beton sınıflarının standartlarda belirtilen kriterlerde bir kalitede üretildiği görülmüştür. Bu verilerin normal dağılıma uygunluğu SPSS 22 programında Kolmogorov-Smirnov testlerine göre irdelenmiştir. Bütün beton sınıflarının normal dağılımda olduğu tespit edilmiştir. En son olarak tespit edilen belirsizlik kaynakları, istatistiksel analizlere dayanarak yapılan kalite incelemesinin sonucunda bulunan değerlere göre bir belirsizlik analizi yapılmıştır. Nihayetinde normal dayanımlı betonlar için yeni bir beton malzeme katsayısı hesaplanarak önerilmiştir.

C20 beton sınıfının değerlendirilmesinde; 592 konutta 11363 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçları incelenmiş ortalama basınç dayanımı değeri 31.64 MPa, standart sapma değeri 2.11 MPa, değişkenlik katsayısı 0.066 olarak hesaplanmıştır. Grafiklerden numunelerin 331 tanesi 25 MPa'nın altında, 11032 adet numune ise 25 MPa'nın üzerinde bir dayanıma sahip ve numunelerin %97'si standart değerin üzerinde olduğu görülmüştür. Ayrıca yıllara göre değerlendirildiğinde 2014 yılı numunelerinin %97.6'sı, 2015 yılının %97.4'ü, 2016 yılının %98.2'si, 2017 yılının %95.4'ü, 2018 yılının %96.4'ü standart değer olan 25 MPa'nın üzerinde olduğu görülmüştür. Eklenik frekans diyagramında da numunelerin sadece %3'lük bir kısmının standart değerin altında olduğu ve numune basınç değerlerinin 30-35 MPa basınç dayanım aralığında yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

Amerikan Beton Enstitüsü standardı ACI 214R-02'ye göre değerlendirme yapılarak C20 betonun “Mükemmel” kalite derecesinde üretildiği sonucuna varılmıştır. Bütün bu sonuçlardan ülkemizde C20 betonun standartların çok üstünde bir kalitede üretildiği ve %51 gibi yüksek sayılacak bir oranın C25 beton sınıfı, %12'lik bir kısımda C30 beton sınıfı derecesinde üretildiği görülmüştür.

C25 beton sınıfının değerlendirilmesinde; 350 konutta 5323 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçları incelenerek ortalama basınç dayanımı değeri 36.34 MPa, standart sapma değeri 2.14 MPa, değişkenlik katsayısı 0.059 olarak hesaplanmıştır. Grafiklerden numunelerin 351 tanesi standart değer olan 30 MPa'ın altında, 4972 adet numune ise 30 MPa'ın üzerinde bir dayanıma sahip ve numunelerin %93.4'ü standart değer üzerinde olduğu görülmüştür. Yıllara göre değerlendirildiğinde 2014 yılı numunelerinin %93.6'sı, 2015 yılının %90'ı, 2016 yılının %90'ı, 2017 yılının %91.6'sı, 2018 yılının %92.6'sı 30 MPa'ın üzerinde olduğu görülmüştür. Eklenik frekans diyagramında numunelerin %7'lik bir kısmının standart değer altında olduğu ve numune basınç değerlerinin 30-40 MPa basınç dayanımı aralığında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Amerikan Beton Enstitüsü standardı ACI 214R-02'ye göre değerlendirme yapılarak C25 betonun “Mükemmel” kalite derecesinde üretildiği sonucuna varılmıştır. Bütün bu sonuçlardan ülkemizde C25 betonun standartlar değerlerde üretilebildiğini ve yaklaşık %50'lik kısmının C30 beton sınıfı kalitesinde olduğu tespit edilmiştir.

C30 beton sınıfının değerlendirilmesinde; 330 konutta 5286 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçları incelenerek ortalama basınç dayanımı değeri 41.44 MPa, standart sapma değeri 2.51 MPa, değişkenlik katsayısı 0.061 olarak hesaplanmıştır. Grafiklerden numunelerin 1022 tanesi standart değer olan 37 MPa'ın altında, 4264 adet numune ise 37 MPa'ın üzerinde bir dayanıma sahip ve numunelerin %80'i standart değer üzerinde olduğu görülmüştür. Yıllara göre değerlendirildiğinde 2014 yılı numunelerinin %95.4'ü, 2015 yılının %80.8'i, 2016 yılının %84.5'i, 2017 yılının %84'ü, 2018 yılının %83.8'i 37 MPa'ın üzerinde olduğu görülmüştür. Eklenik frekans diyagramında numunelerin %20'lik bir kısmının standart değer altında olduğu ve numune basınç değerlerinin 37-45 MPa basınç dayanımı aralığında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Amerikan Beton Enstitüsü standardı ACI 214R-02'ye göre değerlendirme yapılarak C30 betonun “Mükemmel” kalite derecesinde

üretildiği sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde Türkiye’de C30 betonunun büyük kısmının standartlara uygun, kalitesinin iyi düzeyde olduğu görülmüştür.

C35 beton sınıfının değerlendirilmesinde; 33 konutta 919 adet küp numunenin 28 günlük test sonuçları incelenerek ortalama basınç dayanımı değeri 48.89 MPa, standart sapma değeri 2.89 MPa, değişkenlik katsayısı 0.061 olarak hesaplanmıştır. Grafiklerden numunelerin 180 tanesi standart değer olan 45 MPa’nın altında, 739 adet numune ise 45 MPa’nın üzerinde bir dayanıma sahip ve numunelerin %80’i standart değer üzerinde olduğu görülmüştür. Yıllara göre değerlendirildiğinde 2014 yılı numunelerinin %82.1’i, 2015 yılının %75.5’i, 2016 yılının %80’i, 2017 yılının %76,8’si, 2018 yılının %85.4’ü 45 MPa’nın üzerinde olduğu görülmüştür. Eklelik frekans diyagramında numunelerin %19’luk bir kısmının standart değerin altında olduğu ve numune basınç değerlerinin %16’lık kısmının 40-45 MPa aralığında, %59’luk kısmın 45-50 MPa aralığında yoğunlaştığı görülmüştür. Numunelerin %22’lik bir kısmının C40 beton sınıfı kalitesinde üretildiği tespit edilmiştir Amerikan Beton Enstitüsü standardı ACI 214R-02’ye göre değerlendirme yapılarak C35 betonun “Mükemmel” kalite derecesinde üretildiği sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde Türkiye’de C30 betonunun büyük kısmının standartlara uygun, kalitesinin iyi düzeyde olduğu görülmüştür.

C20, C25, C30, C35 beton sınıflarına ait 7 günlük küp numune sonuçları değerlendirildiğinde 28 günün sonunda aldığı dayanıma oranları sırasıyla %75.6, %77.6, %80.4, %76.1 oranlarındadır.

Genel sonuç olarak C20, C25, C30 ve C35 beton üretimleri yönetmelik ve standartlardaki parametreler göz önüne alındığında kriterleri sağladığı ve kalitesinin iyi düzeyde olduğu görülmüştür.

SPSS 22 programı kullanılarak bina bina ayrılan beton numunelerinin basınç dayanım değerlerine Kolmogorov-Smirnov testi yapılarak normal dağılıma uyup uymadığı irdelenmiş ve sonuç olarak numunelerin normal dağılıma uygun olduğu tespit edilmiştir.

Epistemik belirsizlikler önceki araştırılmalarda önerilen değerler göz önüne alınarak sayısallaştırılmış ve buna göre bir belirsizlik analizi gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen bu belirsizlik analizi sonuçlarına göre C20, C25, C30 ve C35 betonları için toplam belirsizlik sırasıyla; 0.137, 0.133, 0.135 ve 0.134 olarak hesaplanmıştır.

Hesaplanan ortalama verilere ve toplam belirsizlik değerlerine göre yapılan belirsizlik analizi sonucunda C20, C25, C30 ve C35 beton sınıflarının malzeme katsayıları sırasıyla 1.30, 1.35, 1.47 ve 1.50 olarak hesaplanmıştır. Yönetmeliklerde standart olarak bütün beton sınıfları için tek bir malzeme katsayı verildiğinden dolayı bu çalışmanın sonucunda C20, C25, C30 ve C35 betonları için bulunan değerlerin ortalaması 1.40 değeri normal dayanımlı betonlar için yeni bir malzeme katsayısı olarak önerilmektedir.

Bu çalışmada kullanılan yöntemle dayalı olarak ağır ve lifli betonlar gibi tüm özel beton türleri için de beton üretim kaliteleri incelenip yeni bir beton malzeme katsayısı önerilebilir.

KAYNAKLAR

- ACI 214R-02, 2012. State-of-the-Art Report on High-Strength Concrete (ACI 214R-02). American Concrete Institute, Farmington Hills, MI, USA, 65.
- Akyüz, S. ve Uyan, M., 1989. İstanbul ve çevresindeki betonların niteliği üzerine bir inceleme, 1. Ulusal Beton Kongresi, İstanbul, 63-64.
- Alpar, R., 2006. Spor bilimlerinde uygulamalı istatistik, Nobel basımevi, İstanbul.
- Ang, A. H. S. ve Tang, W.H., 1984. Probability concepts in engineering planning and design, John Wiley and Sons Inc., New York, 2, 1, 30-35.
- Baradan, B., Yazıcı H., ve Aydın, S., 2012. Beton, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir, 334-335
- Baştürk, R., 2011. Nonparametrik istatistiksel yöntemler, Anı Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara.
- Çelik, O. C. ve Ellingwood, B.R., 2010. Sfero olmayan betonarme çerçevelerde sismik kırılmalıklar- alternatif ve epistemik belirsizliklerin rolü. Yapısal Güvenlik, 32, 1-12.
- Çevik, O., 2010. Uygulamalı istatistik 1, Nobel yayın dağıtım, Ankara.
- Çil, B., 2008. İstatistik, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Demiroğlu, V., 2010. Deprem ve mühendislikte depremsellik kavramı, E.İ. Bülteni, 89, 9- 35.
- Doğangün, A., 2017. Betonarme yapıların hesap ve tasarımı, 15. Baskı, Birsan Yayınevi, İstanbul.
- Dündar, B., Atabey, İ. İ., ve Yurt, Ü., 2017. Osmaniye ilinde hazır beton santrallerinde üretilen beton kalitelerinin istatistiksel olarak değerlendirilmesi, Selçuk-Teknik Dergisi, 16-2, 71-86.
- Ekmekyapar, T. ve Örüng, İ., 2001. İnşaat malzeme bilgisi. Atatürk Üniv. Ziraat Fakültesi Yayınları, Erzurum.
- Erdoğan, T.Y., 2004. Beton. ODTU Geliştirme Vakfı Yayıncılık ve İletişim A.Ş. Yayını, Ankara.
- Erdoğan, T., Y., 2010. Beton, Üçüncü baskı, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Geliştirme Vakfı Yayıncılık ve İletişim A.Ş. Yayını, Ankara.
- Erdölen, A., 2009. Yapı sistemlerinde belirsizliklerin aralık değerlerle tanımlanması. XVI. Ulusal Mekanik Kongresi, Kayseri.

- Ergün, A. ve Başaran, V., 2011. Mevcut betonarme yapıların değerlendirilmesinde itme analizi ile japon simsik indeks yöntemi sonuçlarının karşılaştırılması, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Dergisi, 24, 2, 23-40.
- ERMCO (Environmental practices in the ready-mixed concrete industry), 2017. Avrupa Hazır Beton Birliği Kongresi, İstanbul.
- Ersoy, U., ve Tankut, T., 1991. Yüksek dayanımlı betonun yapısal davranışı ile ilgili bir irdeleme, 2.Ulusal Beton Kongresi, İstanbul, Bildiriler Kitabı, 122-139.
- Eser, N., 2015. Yüksek dayanımlı beton kalitesinin incelenmesi ve yeni bir malzeme katsayısı önerilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Aksaray.
- Fırat F. K., 2007. Development of load and resistance factors for reinforced concrete structures in Turkey, Doctorate Thesis, Middle East Technical University, The Graduate School of Natural and Applied Sciences, Ankara.
- Fırat, F. K. ve Ağca, R. 2012. Yüksek dayanımlı betonda kalite denetimi, Osmangazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Dergisi, 25, 1, 75-89.
- Fırat, F. K., 2005. Antalya yöresindeki kullanılan betonun niteliğinin istatistiksel olarak incelenmesi, Antalya Yöresinin İnşaat Mühendisliği Sorunları Kongresi, Kongre Sempozyum Bildiriler Kitabı, 217-224.
- Fırat, F. K., 2006. Statistical evaluation of the quality of concrete used in Turkey, 7. Ulusal Beton Kongresi, İstanbul, Türkiye.
- Fırat, F. K., ve Yüçemen M. S., 2008. Assessment of different sources of uncertainties involved in reinforced concrete members, International Conference on Concrete Technology in Developing Countries, 8th ICCTDC, Tunis.
- Gambhir, M. L., 1986. Concrete Technolgy. Tata McGraw-Hill Publishing Company Limited, New Delphi.
- Gönen, B.C. ve Delibalta, M.S., 2011. Hazır beton üretiminde alternatif hammadde olarak niğde kalsitlerinin kullanım olanaklarının araştırılması, 6.Ulusal Kırmataş Sempozyumu, TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yayını, Sivas.
- Gündüz, A., 2017. Mühendislikte olasılık, istatistik, risk ve güvenilirlik, istatistik dersi, BAÜ Müh-Mim Fakültesi, Balıkesir.
- Günindi, İ., 2005. Yumurtalık sugözü uçucu külü içeren betonların basınç, eğilme ve aşınma dayanımlarının araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Gürsu, Y., Kalmış, M., Akdağ, Ü. ve Parla, B., 1991. Türkiye’de otoyol şantiyelerinde üretilen yüksek dayanımlı betonlarla ilgili bir istatistiksel

- Çalışma ve üretim-kalite sorunları, 2.Ulusal Beton Kongresi, İstanbul, Bildiriler Kitabı, 427-443.
- Hamarat, B.,2017. Uygulamalı istatistik. Paradikma Akademi Basın Yayın Dağıtımı, Çanakkale.
- Karakule, F. ve Akakın, T., 2005. Hazır beton sektörünün gelişimi ve özel beton uygulamalarında türkiye'deki durum, 6.Ulusal Beton Kongresi, İstanbul, Bildiriler Kitabı, 113-124.
- Kömürcü, A. M., 1995. A probabilistic assessment of load and resistance factors for reinforced concrete structures considering the design practice in Turkey, M. Sc. Thesis, Department of Civil Engineering, METU, Ankara.
- Kömürcü, A. M., ve Yüçemen, M. S., 1996. Load and resistance factors for einforced concrete beams considering the design practice in Turkey, Concrete Technology for Developing Countries, Fourth International Conference, Eastern Mediterranean University, Gazi Magusa, North Cyprus.
- Liman, C., 2006. Hidroklorik asitin ve nitrik asitin beton dayanımına etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Mirza, S. A., Hatzinikolas, M. ve MacGregor, J. G., 1979. Statistical description of the strength of concrete, Journal of the Structural Division, ASCE, 105, ST6, 1021- 1037.
- Moradpour, R., Taheri-Nassaj, E., Parhizkar, T. ve Ghodsian, M., 2013. The effects of nanoscale expansive agents on the mechanical properties of non-shrink cement based composites: The influence of nano-MgO addition, Composites: Part B, 55, 193–202.
- Mutlu, M. ve Sağlam, A.R., 2000. Taze betonda işlenebilmenin ölçülmesi ve deney aletlerinin irdelenmesi. SİKA Teknik Bülten, 4:11-17.
- Nallı, E., 2006. Hazır beton santrali atık suyunun beton üretiminde karma suyu olarak kullanılmasının araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Nowak, A. S., ve Szerszen, M. N., 2003. Calibration of design code for buildings (ACI 318) : part 1- statistical modals for resistance, ACI Structural Journal, 377-382.
- Real, M. V., Filho, A. C., ve Sergio, R. M., 2003. Response variability in reinforced concrete frames –role of aleatoric and epistemic uncertainties, Structural Safety, 32, 1-12.
- Song, P. S., Wu, J. C., ve Hwang, B. C., 2005. Assessment of statistical variations in impact resistance of high-strength concrete and high-strength steel fiber-reinforced concrete, Cement and Concrete Research, 35, 2, 393–399.

- Şenol, Ş., 2008. Tanımlayıcı istatistik, Nobel basımevi, İstanbul.
- Şimşek, O., 1997. Yapı malzemesi II. Ankara Üniversitesi Basımevi, 2-90.
- Topçu, İ. B., Ünverdi, A. ve Karakurt, C., 2005. Eskişehir’de bir hazır beton firmasının beton kalitesinin istatistiksel değerlendirilmesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi, 18, 2.
- TS 11222, 2001. Beton, hazır beton-sınıflandırma, özellik, performans, üretim ve uygunluk kriterleri, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TS 500, 2000. Betonarme yapıların tasarım ve yapım kuralları, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TS 706 EN 12620, 2003. Beton agregaları, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TS EN 1008, 2003. Beton, karma suyu, numune alma, deneyler ve beton endüstrisindeki işlemlerden geri kazanılan su dahil, suyun, beton karma suyu olarak uygunluğunun tayini kuralları, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TS EN 197-1, 2002. Genel çimentolar, bileşim özellikleri ve uygunluk kriterleri, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TS EN 206-1, 2002. Beton-Bölüm 1: özellik, performans, imalat ve uygunluk, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- TSE 498, 1998. Afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmelik, Türk Standartları Enstitüsü, Ankara.
- Üzümeri, Ş. M., ve Özden, Ş., 1991. Yüksek dayanımlı betonun inşaatıta kullanımı konusunda standartlar ve yönetmeliklerdeki gelişmeler”, 2.Ulusal Beton Kongresi, İstanbul, Bildiriler Kitabı, 159-182.
- Yang, I. H., 2007. Uncertainty and sensitivity analysis of time-dependent effects in concrete structures, Engineering Structures, 29, 1366-1374.
- Yardımcı, A., 2005. Santral çıkışı ile şantiye şartlarında C 20/25 ve C 25/30 hazır beton mukavemetinin karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmazoğlu M.U., Memiş, S., ve Mütevellî, İ.G. 2016. Kastamonu İlinde Kullanılan Betonların Nicel Analizi, Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, 4, 756-764.
- Yücemen, M. S., ve Gülkan, P., 1989. Assessment of load and resistance factors for reinforced concrete structures, proceedings, 10th Technical Congress, Turkish Chamber of Civil Engineers, 2, 637-651.
- URL-1 < <http://www.thbb.org/sektor/istatistikler/> >, Erişim tarih: 25.04.2019.

EKLER

Ek A. C20 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Ek B. C25 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Ek C. C30 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Ek D. C35 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

EK A. C20 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Çizelge A. 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 1	9	30.46	3.50	0.115	0.636	0.814
KONUT 2	9	30.13	1.33	0.044	0.497	0.966
KONUT 3	9	29.23	2.46	0.084	0.712	0.691
KONUT 4	9	28.52	0.62	0.022	0.488	0.971
KONUT 5	9	28.94	2.04	0.070	0.859	0.452
KONUT 6	12	29.05	3.48	0.120	0.492	0.969
KONUT 7	9	29.57	2.78	0.094	0.457	0.985
KONUT 8	9	30.86	1.13	0.037	0.867	0.439
KONUT 9	21	30.58	2.30	0.075	0.621	0.835
KONUT 10	15	30.20	2.26	0.075	0.556	0.917
KONUT 11	15	29.89	3.73	0.125	0.468	0.981
KONUT 12	15	33.33	2.74	0.082	0.409	0.996
KONUT 13	9	31.04	2.02	0.065	0.606	0.856
KONUT 14	9	30.08	4.10	0.136	0.861	0.449
KONUT 15	18	29.88	2.06	0.069	0.698	0.715
KONUT 16	15	31.91	1.21	0.038	0.922	0.363
KONUT 17	9	28.19	2.58	0.092	0.517	0.952
KONUT 18	9	30.39	1.91	0.063	0.477	0.977
KONUT 19	12	30.31	3.80	0.125	0.651	0.790
KONUT 20	12	30.29	4.73	0.156	0.793	0.556
KONUT 21	15	31.56	4.23	0.134	0.690	0.727
KONUT 22	9	31.21	5.34	0.171	0.578	0.892
KONUT 23	30	29.13	2.76	0.095	0.765	0.602
KONUT 24	21	30.25	1.50	0.050	0.637	0.812
KONUT 25	12	28.82	1.78	0.062	0.402	0.997
KONUT 26	9	29.74	3.00	0.101	0.678	0.747
KONUT 27	12	30.66	2.60	0.085	0.483	0.974
KONUT 28	9	30.45	3.45	0.113	0.840	0.480
KONUT 29	21	30.26	2.54	0.084	0.535	0.937
KONUT 30	12	41.48	5.39	0.130	0.504	0.961
KONUT 31	9	30.46	0.65	0.021	0.595	0.871
KONUT 32	9	31.82	3.58	0.113	0.564	0.908
KONUT 33	12	30.16	2.52	0.084	0.767	0.599
KONUT 34	15	30.53	2.65	0.087	0.565	0.906
KONUT 35	15	30.21	6.04	0.200	0.597	0.868
KONUT 36	21	29.04	2.25	0.077	0.652	0.789

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 37	18	31.79	2.69	0.084	0.778	0.581
KONUT 38	18	30.88	1.26	0.041	0.849	0.467
KONUT 39	12	30.40	1.46	0.048	0.622	0.833
KONUT 40	15	27.88	2.12	0.076	0.643	0.803
KONUT 41	12	28.67	3.31	0.115	0.856	0.457
KONUT 42	18	28.05	2.86	0.102	0.531	0.941
KONUT 43	24	31.49	0.79	0.025	0.586	0.883
KONUT 44	12	31.82	3.95	0.124	0.387	0.998
KONUT 45	12	32.29	2.41	0.074	0.821	0.511
KONUT 46	18	34.40	6.21	0.180	0.497	0.966
KONUT 47	15	31.00	2.28	0.074	0.448	0.988
KONUT 48	15	33.86	3.70	0.109	0.574	0.896
KONUT 49	15	29.40	1.87	0.064	0.585	0.883
KONUT 50	15	30.36	0.64	0.021	0.584	0.885
KONUT 51	15	29.03	2.30	0.079	0.587	0.881
KONUT 52	40	33.00	6.57	0.199	1.139	0.149
KONUT 53	18	30.17	1.52	0.050	0.612	0.848
KONUT 54	15	32.45	3.04	0.094	0.736	0.651
KONUT 55	15	35.13	2.27	0.065	0.484	0.973
KONUT 56	12	29.23	2.03	0.070	0.308	1.000
KONUT 57	12	27.10	2.62	0.097	0.320	1.000
KONUT 58	12	31.22	2.76	0.088	0.393	0.998
KONUT 59	12	34.24	3.47	0.101	0.497	0.966
KONUT 60	27	32.59	1.54	0.047	0.666	0.767
KONUT 61	48	28.73	1.89	0.066	0.645	0.800
KONUT 62	15	31.04	1.89	0.061	0.736	0.651
KONUT 63	36	28.22	2.61	0.092	0.585	0.884
KONUT 64	11	29.47	2.31	0.078	0.322	1.000
KONUT 65	24	29.83	1.27	0.042	1.113	0.168
KONUT 66	15	29.58	1.70	0.058	0.564	0.909
KONUT 67	72	33.16	1.42	0.043	0.417	0.995
KONUT 68	48	29.11	1.12	0.038	0.525	0.945
KONUT 69	30	28.30	1.67	0.059	0.748	0.630
KONUT 70	12	30.59	1.92	0.063	0.549	0.924
KONUT 71	31	32.56	3.36	0.103	0.627	0.827
KONUT 72	30	29.95	1.19	0.040	0.405	0.997
KONUT 73	56	31.40	3.14	0.100	0.560	0.912
KONUT 74	36	31.03	1.26	0.041	0.463	0.983

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 75	12	30.72	4.32	0.141	0.547	0.926
KONUT 76	99	29.68	2.94	0.099	0.787	0.565
KONUT 77	54	30.46	3.50	0.115	1.401	0.039
KONUT 78	16	30.13	1.33	0.044	0.578	0.893
KONUT 79	15	26.79	3.84	0.143	0.468	0.981
KONUT 80	48	28.50	1.86	0.065	1.708	0.006
KONUT 81	30	28.52	0.62	0.022	0.554	0.918
KONUT 82	51	30.02	2.41	0.080	0.588	0.880
KONUT 83	24	30.06	1.23	0.041	1.006	0.264
KONUT 84	21	35.95	1.21	0.034	0.573	0.897
KONUT 85	24	28.94	2.04	0.070	0.622	0.834
KONUT 86	24	31.20	2.10	0.067	0.600	0.865
KONUT 87	38	30.08	2.03	0.068	1.509	0.021
KONUT 88	14	30.90	0.71	0.023	0.520	0.950
KONUT 89	16	26.65	4.81	0.181	0.813	0.523
KONUT 90	147	30.14	2.25	0.075	0.881	0.419
KONUT 91	15	28.75	2.26	0.079	0.587	0.881
KONUT 92	97	28.60	3.50	0.122	0.906	0.384
KONUT 93	20	29.57	2.78	0.094	0.836	0.486
KONUT 94	12	20.01	0.51	0.025	0.755	0.619
KONUT 95	102	38.22	1.05	0.028	1.931	0.001
KONUT 96	112	30.41	1.93	0.063	1.225	0.100
KONUT 97	30	32.01	1.16	0.036	0.598	0.866
KONUT 98	27	30.44	2.19	0.072	1.101	0.177
KONUT 99	12	28.49	2.67	0.094	0.805	0.537
KONUT 100	12	29.39	1.17	0.040	0.651	0.790
KONUT 101	12	30.58	2.30	0.075	0.624	0.831
KONUT 102	12	31.44	2.97	0.095	0.656	0.782
KONUT 103	64	30.20	2.26	0.075	1.485	0.024
KONUT 104	15	30.10	2.84	0.094	0.690	0.727
KONUT 105	18	30.32	2.43	0.080	0.818	0.516
KONUT 106	47	29.89	3.73	0.125	0.747	0.632
KONUT 107	79	34.13	2.78	0.082	1.302	0.067
KONUT 108	12	33.50	2.90	0.087	0.459	0.984
KONUT 109	33	31.39	2.78	0.089	0.713	0.689
KONUT 110	53	31.54	2.37	0.075	0.672	0.758
KONUT 111	15	25.80	2.96	0.115	0.522	0.948
KONUT 112	51	30.08	4.10	0.136	0.728	0.665

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 113	12	32.56	4.65	0.143	0.577	0.893
KONUT 114	72	31.06	2.37	0.076	0.818	0.516
KONUT 115	42	30.23	2.16	0.071	0.457	0.985
KONUT 116	18	31.91	1.21	0.038	1.156	0.138
KONUT 117	24	29.12	1.64	0.056	0.449	0.988
KONUT 118	84	30.21	3.34	0.111	1.235	0.095
KONUT 119	27	30.41	3.28	0.108	0.971	0.303
KONUT 120	36	30.47	2.19	0.072	0.767	0.599
KONUT 121	21	29.51	1.73	0.059	0.535	0.937
KONUT 122	65	30.48	4.42	0.145	0.560	0.913
KONUT 123	18	36.84	2.22	0.060	0.498	0.965
KONUT 124	36	30.16	2.84	0.094	0.593	0.873
KONUT 125	15	29.86	2.46	0.082	0.936	0.345
KONUT 126	15	31.66	4.97	0.157	0.631	0.821
KONUT 127	12	30.29	4.73	0.156	0.508	0.959
KONUT 128	53	29.74	2.36	0.079	0.656	0.782
KONUT 129	12	30.54	2.82	0.092	0.482	0.974
KONUT 130	34	27.83	2.02	0.073	0.771	0.592
KONUT 131	20	31.22	4.00	0.128	1.141	0.148
KONUT 132	36	32.85	4.81	0.146	0.650	0.792
KONUT 133	32	29.39	2.20	0.075	0.627	0.827
KONUT 134	21	31.21	5.34	0.171	0.652	0.789
KONUT 135	22	32.13	3.77	0.117	0.807	0.533
KONUT 136	20	30.93	2.13	0.069	0.528	0.943
KONUT 137	39	29.13	2.76	0.095	0.488	0.971
KONUT 138	18	30.25	1.50	0.050	0.849	0.467
KONUT 139	12	31.81	0.88	0.028	0.343	1.000
KONUT 140	54	32.59	5.29	0.162	0.538	0.934
KONUT 141	54	32.94	5.12	0.155	0.644	0.802
KONUT 142	34	29.74	3.00	0.101	0.762	0.607
KONUT 143	22	29.05	3.31	0.114	0.700	0.711
KONUT 144	16	30.66	2.60	0.085	0.620	0.836
KONUT 145	12	30.55	2.95	0.097	0.573	0.898
KONUT 146	12	31.79	5.40	0.170	0.850	0.465
KONUT 147	20	29.50	1.45	0.049	0.685	0.736
KONUT 148	12	29.93	1.87	0.063	0.622	0.833
KONUT 149	16	42.24	4.48	0.106	0.762	0.607
KONUT 150	84	29.35	2.71	0.092	0.739	0.646

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 151	12	30.46	0.65	0.021	0.771	0.592
KONUT 152	29	31.82	3.58	0.113	0.745	0.636
KONUT 153	38	30.08	2.23	0.074	0.652	0.789
KONUT 154	18	30.60	2.36	0.077	0.845	0.473
KONUT 155	18	29.63	2.71	0.091	0.646	0.798
KONUT 156	49	29.81	1.91	0.064	0.456	0.986
KONUT 157	18	30.53	2.65	0.087	0.634	0.816
KONUT 158	20	29.68	1.48	0.050	0.669	0.762
KONUT 159	12	29.91	2.17	0.073	0.517	0.952
KONUT 160	42	31.09	3.58	0.115	0.652	0.789
KONUT 161	36	31.15	4.18	0.134	0.798	0.547
KONUT 162	91	29.47	1.73	0.059	0.620	0.837
KONUT 163	65	29.04	2.25	0.077	0.941	0.338
KONUT 164	132	29.77	2.97	0.100	0.846	0.472
KONUT 165	17	31.57	1.74	0.055	0.434	0.992
KONUT 166	14	30.40	1.46	0.048	0.354	1.000
KONUT 167	38	29.36	2.03	0.069	0.747	0.633
KONUT 168	22	29.19	3.53	0.121	0.541	0.932
KONUT 169	12	27.88	2.12	0.076	0.787	0.566
KONUT 170	30	28.67	3.31	0.115	0.842	0.478
KONUT 171	27	28.05	2.86	0.102	0.658	0.779
KONUT 172	21	29.58	2.30	0.078	0.764	0.604
KONUT 173	15	31.49	0.79	0.025	0.574	0.897
KONUT 174	18	31.82	3.95	0.124	0.659	0.778
KONUT 175	18	28.59	1.97	0.069	0.362	0.999
KONUT 176	12	31.92	2.00	0.063	0.700	0.711
KONUT 177	100	34.37	3.05	0.089	0.910	0.379
KONUT 178	54	29.04	4.34	0.149	0.966	0.308
KONUT 179	38	32.12	1.80	0.056	0.584	0.884
KONUT 180	18	30.24	0.76	0.025	0.472	0.979
KONUT 181	15	29.30	3.39	0.116	1.200	0.112
KONUT 182	18	34.40	6.21	0.180	0.498	0.965
KONUT 183	18	31.06	2.27	0.073	0.902	0.390
KONUT 184	42	29.76	2.74	0.092	0.659	0.778
KONUT 185	42	31.74	2.95	0.093	0.581	0.888
KONUT 186	36	29.40	1.87	0.064	0.942	0.338
KONUT 187	32	30.74	2.40	0.078	1.266	0.081
KONUT 188	26	28.57	2.75	0.096	0.749	0.628

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 189	14	32.09	2.29	0.071	0.387	0.998
KONUT 190	54	30.34	3.54	0.117	0.683	0.739
KONUT 191	50	30.36	0.64	0.021	0.669	0.761
KONUT 192	32	31.10	1.28	0.041	0.630	0.822
KONUT 193	12	32.06	1.58	0.049	0.583	0.886
KONUT 194	30	33.93	2.35	0.069	0.829	0.498
KONUT 195	54	29.75	1.98	0.067	0.797	0.549
KONUT 196	12	31.46	3.77	0.120	0.720	0.677
KONUT 197	18	28.54	2.54	0.089	0.575	0.896
KONUT 198	18	29.03	2.30	0.079	0.597	0.868
KONUT 199	18	33.00	6.57	0.199	0.461	0.984
KONUT 200	24	30.02	2.12	0.071	0.660	0.776
KONUT 201	10	31.89	1.16	0.036	0.842	0.478
KONUT 202	22	31.25	0.71	0.023	1.067	0.205
KONUT 203	28	31.62	1.89	0.060	0.747	0.631
KONUT 204	48	32.16	4.01	0.125	0.451	0.987
KONUT 205	28	28.02	2.07	0.074	0.530	0.942
KONUT 206	44	28.80	1.61	0.056	0.575	0.895
KONUT 207	12	30.10	1.97	0.065	0.684	0.738
KONUT 208	56	29.73	1.95	0.065	0.608	0.854
KONUT 209	30	29.68	1.35	0.045	0.648	0.796
KONUT 210	12	34.38	4.38	0.127	0.633	0.818
KONUT 211	22	29.23	2.03	0.070	0.918	0.369
KONUT 212	12	27.10	2.62	0.097	0.454	0.986
KONUT 213	18	29.01	2.04	0.070	0.838	0.484
KONUT 214	34	30.85	2.82	0.091	0.465	0.982
KONUT 215	60	21.75	2.07	0.095	1.015	0.255
KONUT 216	12	29.70	3.62	0.122	0.542	0.931
KONUT 217	46	31.11	2.87	0.092	0.718	0.681
KONUT 218	36	30.27	2.87	0.095	0.870	0.436
KONUT 219	28	32.59	1.54	0.047	0.919	0.367
KONUT 220	20	28.37	1.21	0.043	0.680	0.744
KONUT 221	65	30.81	2.73	0.089	0.679	0.745
KONUT 222	28	31.53	3.10	0.098	0.826	0.503
KONUT 223	24	28.73	1.89	0.066	0.643	0.803
KONUT 224	16	31.04	1.89	0.061	1.153	0.140
KONUT 225	18	32.65	0.64	0.020	0.510	0.957
KONUT 226	65	30.94	3.88	0.125	0.648	0.795

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 227	12	30.46	1.01	0.033	0.686	0.735
KONUT 228	65	28.22	2.61	0.092	0.549	0.923
KONUT 229	22	29.47	2.31	0.078	0.495	0.967
KONUT 230	17	29.95	1.65	0.055	0.707	0.700
KONUT 231	12	31.06	3.70	0.119	0.487	0.972
KONUT 232	18	33.16	1.42	0.043	0.395	0.998
KONUT 233	12	29.76	2.05	0.069	0.791	0.560
KONUT 234	14	29.68	1.89	0.064	0.626	0.827
KONUT 235	42	30.95	1.53	0.049	0.894	0.401
KONUT 236	12	31.37	3.11	0.099	0.625	0.829
KONUT 237	12	30.98	3.68	0.119	0.377	0.999
KONUT 238	12	31.08	1.42	0.046	0.381	0.999
KONUT 239	12	30.03	1.78	0.059	0.408	0.996
KONUT 240	12	32.38	3.02	0.093	0.519	0.950
KONUT 241	12	30.02	1.25	0.042	0.537	0.936
KONUT 242	12	31.97	2.41	0.076	0.825	0.503
KONUT 243	12	31.40	3.14	0.100	0.638	0.810
KONUT 244	12	28.03	2.56	0.091	0.613	0.846
KONUT 245	12	29.73	1.76	0.059	0.656	0.782
KONUT 246	12	31.03	1.26	0.041	0.567	0.904
KONUT 247	12	29.96	1.59	0.053	0.619	0.839
KONUT 248	9	29.94	4.03	0.134	0.617	0.841
KONUT 249	16	32.10	2.17	0.068	0.525	0.946
KONUT 250	11	38.81	1.49	0.038	0.610	0.851
KONUT 251	12	34.30	3.47	0.101	0.704	0.705
KONUT 252	12	31.80	2.77	0.087	0.463	0.983
KONUT 253	16	30.45	3.08	0.101	0.447	0.988
KONUT 254	12	34.59	2.20	0.064	0.435	0.991
KONUT 255	12	32.78	1.95	0.059	0.685	0.737
KONUT 256	9	31.29	2.53	0.081	0.532	0.940
KONUT 257	10	29.55	2.27	0.077	0.427	0.993
KONUT 258	16	39.01	1.01	0.026	0.502	0.962
KONUT 259	12	30.69	2.47	0.081	0.809	0.530
KONUT 260	10	34.15	4.56	0.133	0.623	0.832
KONUT 261	12	29.47	2.05	0.070	0.828	0.500
KONUT 262	12	34.84	2.31	0.066	0.446	0.989
KONUT 263	12	28.96	1.17	0.041	0.544	0.928
KONUT 264	12	31.93	2.05	0.064	0.623	0.832

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 265	14	34.97	3.13	0.089	1.048	0.222
KONUT 266	12	33.54	3.45	0.103	0.419	0.995
KONUT 267	12	35.54	2.43	0.068	0.742	0.641
KONUT 268	12	27.72	1.97	0.071	0.664	0.769
KONUT 269	16	31.90	2.96	0.093	0.592	0.875
KONUT 270	10	30.90	1.60	0.052	0.780	0.577
KONUT 271	12	30.35	1.54	0.051	0.902	0.390
KONUT 272	12	30.94	1.45	0.047	1.075	0.198
KONUT 273	12	28.85	2.33	0.081	0.632	0.819
KONUT 274	16	30.20	3.72	0.123	0.633	0.818
KONUT 275	12	32.22	2.40	0.074	0.492	0.969
KONUT 276	12	29.75	2.17	0.073	0.582	0.887
KONUT 277	9	30.79	2.94	0.095	0.493	0.968
KONUT 278	50	28.27	3.30	0.117	0.821	0.510
KONUT 279	12	32.15	1.88	0.058	0.524	0.946
KONUT 280	12	29.55	2.24	0.076	0.539	0.934
KONUT 281	12	29.70	2.57	0.087	0.469	0.980
KONUT 282	12	34.58	4.68	0.135	0.733	0.657
KONUT 283	16	31.01	1.98	0.064	0.749	0.629
KONUT 284	10	27.99	1.14	0.041	0.602	0.861
KONUT 285	10	30.90	2.37	0.077	0.786	0.567
KONUT 286	10	30.99	3.97	0.128	0.560	0.912
KONUT 287	10	29.90	1.56	0.052	0.495	0.967
KONUT 288	14	27.04	1.87	0.069	0.617	0.841
KONUT 289	14	30.60	2.64	0.086	0.550	0.923
KONUT 290	16	30.55	2.61	0.085	0.731	0.659
KONUT 291	14	34.21	2.55	0.075	0.424	0.994
KONUT 292	14	34.51	4.18	0.121	0.405	0.997
KONUT 293	16	27.00	3.37	0.125	0.897	0.397
KONUT 294	16	31.88	4.90	0.154	0.661	0.776
KONUT 295	12	29.98	2.92	0.097	0.895	0.399
KONUT 296	12	30.20	1.60	0.053	1.104	0.174
KONUT 297	12	35.14	1.14	0.032	0.457	0.985
KONUT 298	10	30.20	2.23	0.074	0.508	0.958
KONUT 299	12	32.32	1.67	0.052	0.477	0.977
KONUT 300	16	31.29	1.95	0.062	1.158	0.137

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 301	12	32.27	3.69	0.114	0.590	0.878
KONUT 302	12	31.45	0.86	0.027	0.601	0.862
KONUT 303	12	29.91	1.19	0.040	0.803	0.539
KONUT 304	12	28.76	0.72	0.025	0.738	0.648
KONUT 305	10	26.73	0.94	0.035	0.484	0.973
KONUT 306	16	26.51	0.96	0.036	0.730	0.660
KONUT 307	12	27.04	0.66	0.024	0.460	0.984
KONUT 308	14	35.80	1.17	0.033	0.540	0.932
KONUT 309	14	35.38	2.73	0.077	0.523	0.948
KONUT 310	14	33.66	0.88	0.026	0.623	0.832
KONUT 311	16	29.81	1.97	0.066	0.490	0.970
KONUT 312	11	23.80	1.26	0.053	0.571	0.900
KONUT 313	12	31.96	2.07	0.065	0.761	0.609
KONUT 314	10	31.31	1.85	0.059	0.748	0.631
KONUT 315	12	30.23	1.00	0.033	0.489	0.970
KONUT 316	9	32.47	1.45	0.045	0.442	0.990
KONUT 317	11	35.35	1.36	0.039	0.668	0.764
KONUT 318	9	34.00	1.20	0.035	0.512	0.955
KONUT 319	12	31.97	1.21	0.038	0.565	0.907
KONUT 320	11	31.46	0.86	0.027	0.910	0.379
KONUT 321	12	32.68	0.88	0.027	0.746	0.634
KONUT 322	10	32.71	2.05	0.063	0.726	0.668
KONUT 323	8	31.26	1.15	0.037	0.623	0.833
KONUT 324	12	29.99	1.09	0.036	0.715	0.687
KONUT 325	12	32.44	2.09	0.064	0.479	0.976
KONUT 326	12	31.96	1.47	0.046	0.614	0.845
KONUT 327	12	37.60	2.47	0.066	0.904	0.388
KONUT 328	8	32.50	0.61	0.019	0.691	0.726
KONUT 329	12	34.38	1.59	0.046	0.766	0.600
KONUT 330	12	31.41	1.09	0.035	0.385	0.998
KONUT 331	16	31.06	2.42	0.078	0.725	0.669
KONUT 332	12	31.49	0.63	0.020	0.618	0.840
KONUT 333	8	30.64	1.65	0.054	0.360	0.999
KONUT 334	12	32.21	0.90	0.028	0.687	0.733
KONUT 335	12	31.59	0.80	0.025	1.001	0.269
KONUT 336	12	25.57	0.75	0.029	0.528	0.944
KONUT 337	14	33.22	1.09	0.033	0.810	0.528
KONUT 338	14	30.49	0.42	0.014	0.864	0.444

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 339	14	28.98	0.74	0.026	0.665	0.768
KONUT 340	14	31.84	1.70	0.053	0.637	0.811
KONUT 341	14	36.07	1.23	0.034	0.569	0.903
KONUT 342	16	31.26	1.35	0.043	0.362	0.999
KONUT 343	10	32.61	2.15	0.066	0.539	0.933
KONUT 344	9	31.43	0.68	0.022	0.533	0.939
KONUT 345	9	35.37	2.28	0.064	0.449	0.988
KONUT 346	11	28.55	1.08	0.038	0.759	0.613
KONUT 347	11	31.86	1.28	0.040	0.517	0.952
KONUT 348	14	32.53	4.42	0.136	0.610	0.851
KONUT 349	12	31.85	2.38	0.075	0.495	0.967
KONUT 350	14	29.51	0.96	0.032	0.839	0.482
KONUT 351	12	29.26	3.73	0.127	0.722	0.674
KONUT 352	12	31.95	1.18	0.037	0.642	0.804
KONUT 353	12	35.39	1.04	0.029	0.666	0.767
KONUT 354	12	28.16	1.26	0.045	0.469	0.980
KONUT 355	47	36.95	1.63	0.044	0.718	0.681
KONUT 356	12	28.65	0.63	0.022	0.410	0.996
KONUT 357	12	28.16	0.74	0.026	0.512	0.956
KONUT 358	16	31.24	0.40	0.013	0.549	0.924
KONUT 359	12	28.11	1.06	0.038	0.864	0.445
KONUT 360	12	25.99	0.69	0.027	0.323	1.000
KONUT 361	12	26.32	1.30	0.049	0.447	0.988
KONUT 362	12	28.48	1.51	0.053	0.941	0.338
KONUT 363	12	34.33	1.46	0.043	0.486	0.972
KONUT 364	9	32.41	0.80	0.025	0.603	0.860
KONUT 365	12	30.20	1.04	0.035	0.993	0.277
KONUT 366	14	28.85	1.41	0.049	0.878	0.424
KONUT 367	16	30.92	0.44	0.014	0.438	0.991
KONUT 368	12	29.16	1.38	0.047	0.755	0.618
KONUT 369	12	29.97	0.89	0.030	0.858	0.454
KONUT 370	12	32.99	1.62	0.049	0.594	0.872
KONUT 371	20	30.70	1.24	0.040	0.633	0.818
KONUT 372	14	32.23	2.66	0.083	0.527	0.944
KONUT 373	13	22.94	1.35	0.059	0.856	0.457
KONUT 374	9	31.83	1.25	0.039	0.653	0.787
KONUT 375	10	29.68	0.91	0.031	0.699	0.713
KONUT 376	12	28.96	1.27	0.044	0.676	0.751

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 377	12	27.51	1.20	0.044	0.444	0.989
KONUT 378	12	29.31	3.11	0.106	0.390	0.998
KONUT 379	16	32.16	2.16	0.067	0.413	0.996
KONUT 380	12	34.71	5.39	0.155	0.518	0.951
KONUT 381	12	32.45	3.07	0.094	0.726	0.668
KONUT 382	12	33.76	1.91	0.057	0.384	0.998
KONUT 383	10	31.50	2.52	0.080	0.916	0.371
KONUT 384	12	34.60	2.47	0.071	0.633	0.817
KONUT 385	20	37.72	2.73	0.072	0.600	0.864
KONUT 386	14	32.82	3.17	0.097	0.840	0.481
KONUT 387	14	35.13	2.32	0.066	1.127	0.158
KONUT 388	12	28.54	0.72	0.025	0.642	0.805
KONUT 389	12	29.82	1.33	0.045	0.362	0.999
KONUT 390	12	30.65	1.39	0.045	0.800	0.544
KONUT 391	12	30.78	1.04	0.034	0.360	0.999
KONUT 392	12	28.96	1.82	0.063	0.745	0.635
KONUT 393	12	29.76	2.18	0.073	0.446	0.989
KONUT 394	12	30.44	2.25	0.074	0.867	0.440
KONUT 395	12	28.52	1.44	0.051	0.720	0.677
KONUT 396	12	29.34	1.31	0.045	0.526	0.945
KONUT 397	12	30.59	2.21	0.072	0.532	0.940
KONUT 398	12	26.08	2.30	0.088	0.609	0.852
KONUT 399	12	27.22	1.24	0.046	0.796	0.551
KONUT 400	12	30.82	1.68	0.054	0.789	0.562
KONUT 401	9	28.57	0.63	0.022	0.619	0.838
KONUT 402	12	33.08	1.31	0.039	0.753	0.622
KONUT 403	9	30.37	1.18	0.039	0.821	0.511
KONUT 404	12	20.64	1.33	0.065	1.034	0.235
KONUT 405	12	37.19	2.12	0.057	0.628	0.826
KONUT 406	12	35.18	3.55	0.101	0.627	0.826
KONUT 407	15	25.93	0.93	0.036	0.625	0.830
KONUT 408	12	28.28	1.48	0.052	0.564	0.908
KONUT 409	14	29.12	3.51	0.121	0.797	0.549
KONUT 410	16	33.00	1.39	0.042	0.590	0.877
KONUT 411	12	32.93	2.11	0.064	0.379	0.999
KONUT 412	12	39.18	2.43	0.062	0.416	0.995
KONUT 413	12	37.27	2.18	0.059	0.672	0.757
KONUT 414	10	29.47	1.71	0.058	0.603	0.860

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 415	12	30.20	1.39	0.046	0.479	0.976
KONUT 416	12	35.94	1.34	0.037	0.593	0.874
KONUT 417	9	30.88	2.02	0.065	0.395	0.998
KONUT 418	12	31.96	0.65	0.020	0.578	0.892
KONUT 419	13	39.51	5.12	0.130	0.606	0.856
KONUT 420	12	34.55	1.53	0.044	0.737	0.648
KONUT 421	12	29.77	1.81	0.061	0.660	0.776
KONUT 422	12	28.35	1.02	0.036	0.771	0.592
KONUT 423	12	35.26	5.53	0.157	0.594	0.872
KONUT 424	12	29.91	1.63	0.055	0.695	0.720
KONUT 425	14	39.85	1.62	0.041	0.576	0.894
KONUT 426	12	40.20	4.52	0.113	0.467	0.981
KONUT 427	13	33.47	6.00	0.179	0.536	0.936
KONUT 428	9	31.35	3.49	0.111	0.756	0.617
KONUT 429	12	33.08	2.41	0.073	0.497	0.966
KONUT 430	12	35.34	2.96	0.084	0.627	0.826
KONUT 431	12	31.59	3.43	0.109	0.561	0.911
KONUT 432	12	39.19	1.54	0.039	0.616	0.843
KONUT 433	16	32.31	4.83	0.150	0.738	0.648
KONUT 434	14	31.35	2.71	0.086	0.483	0.974
KONUT 435	12	29.58	1.09	0.037	0.443	0.990
KONUT 436	12	32.70	1.61	0.049	0.519	0.950
KONUT 437	16	31.33	0.38	0.012	0.580	0.889
KONUT 438	12	31.30	0.87	0.028	0.511	0.956
KONUT 439	12	31.37	0.97	0.031	0.343	1.000
KONUT 440	14	36.99	7.89	0.213	0.688	0.731
KONUT 441	14	35.39	1.38	0.039	0.407	0.996
KONUT 442	12	31.14	1.74	0.056	0.635	0.814
KONUT 443	12	32.75	1.88	0.057	0.404	0.997
KONUT 444	12	32.25	0.77	0.024	0.465	0.982
KONUT 445	15	33.74	2.47	0.073	0.680	0.744
KONUT 446	10	31.48	2.16	0.068	0.510	0.957
KONUT 447	14	30.91	3.17	0.103	0.786	0.568
KONUT 448	12	34.71	2.72	0.078	0.381	0.999
KONUT 449	9	33.13	1.08	0.033	0.608	0.854
KONUT 450	12	29.22	1.39	0.048	0.469	0.980
KONUT 451	10	34.05	3.10	0.091	0.917	0.370
KONUT 452	12	29.38	1.70	0.058	0.686	0.735

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 453	14	34.18	0.54	0.016	0.931	0.351
KONUT 454	12	36.48	2.95	0.081	0.886	0.412
KONUT 455	12	35.52	1.64	0.046	0.593	0.873
KONUT 456	16	36.85	2.11	0.057	0.704	0.705
KONUT 457	14	29.88	0.74	0.025	0.564	0.908
KONUT 458	16	29.25	0.85	0.029	0.523	0.947
KONUT 459	11	38.17	6.14	0.161	0.538	0.934
KONUT 460	18	32.23	2.10	0.065	1.027	0.242
KONUT 461	12	35.36	0.98	0.028	0.840	0.480
KONUT 462	12	33.61	1.47	0.044	0.624	0.831
KONUT 463	12	35.76	2.25	0.063	0.673	0.756
KONUT 464	12	31.72	0.69	0.022	0.479	0.976
KONUT 465	12	36.00	4.25	0.118	0.833	0.492
KONUT 466	12	30.55	1.05	0.034	0.467	0.981
KONUT 467	12	29.99	3.32	0.111	0.681	0.742
KONUT 468	12	31.34	1.45	0.046	0.654	0.786
KONUT 469	16	35.42	2.04	0.058	0.739	0.645
KONUT 470	12	26.87	0.48	0.018	0.480	0.975
KONUT 471	12	31.90	1.09	0.034	0.491	0.970
KONUT 472	12	32.89	2.21	0.067	0.752	0.625
KONUT 473	12	33.29	1.84	0.055	0.645	0.800
KONUT 474	9	30.63	0.67	0.022	0.674	0.754
KONUT 475	13	30.65	2.15	0.070	0.518	0.951
KONUT 476	12	34.64	3.13	0.090	0.582	0.887
KONUT 477	12	33.60	1.89	0.056	0.454	0.986
KONUT 478	12	33.69	1.59	0.047	0.459	0.984
KONUT 479	9	33.11	1.13	0.034	0.574	0.896
KONUT 480	12	32.76	1.33	0.041	0.460	0.984
KONUT 481	12	33.12	1.77	0.054	0.503	0.962
KONUT 482	9	32.07	1.88	0.059	0.894	0.401
KONUT 483	14	34.64	2.86	0.083	0.794	0.553
KONUT 484	17	31.14	2.73	0.088	0.615	0.843
KONUT 485	12	31.15	1.63	0.052	0.897	0.398
KONUT 486	12	33.83	1.59	0.047	0.815	0.520
KONUT 487	14	33.10	1.92	0.058	0.785	0.568
KONUT 488	12	29.38	1.35	0.046	0.849	0.467
KONUT 489	14	37.88	2.80	0.074	0.969	0.305
KONUT 490	12	31.75	0.48	0.015	0.528	0.943

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 491	12	34.74	2.22	0.064	0.684	0.737
KONUT 492	16	34.75	1.59	0.046	0.645	0.800
KONUT 493	9	34.80	2.41	0.069	0.596	0.870
KONUT 494	11	35.66	3.67	0.103	0.772	0.590
KONUT 495	12	33.09	1.24	0.037	0.690	0.728
KONUT 496	12	37.15	0.85	0.023	0.590	0.877
KONUT 497	12	32.32	2.03	0.063	0.526	0.945
KONUT 498	12	34.89	1.31	0.038	0.712	0.691
KONUT 499	9	35.82	1.86	0.052	0.391	0.998
KONUT 500	9	35.22	2.88	0.082	0.954	0.323
KONUT 501	10	36.21	2.07	0.057	0.538	0.935
KONUT 502	12	33.44	2.61	0.078	0.445	0.989
KONUT 503	18	38.54	4.78	0.124	0.569	0.903
KONUT 504	16	34.51	1.67	0.048	0.378	0.999
KONUT 505	23	31.97	1.67	0.052	0.626	0.828
KONUT 506	23	32.87	1.35	0.041	0.551	0.922
KONUT 507	12	29.88	1.57	0.053	0.742	0.640
KONUT 508	12	32.45	1.90	0.059	0.627	0.826
KONUT 509	12	27.72	2.21	0.080	0.869	0.438
KONUT 510	14	29.91	0.91	0.030	0.733	0.655
KONUT 511	9	32.58	0.98	0.030	0.502	0.963
KONUT 512	11	31.14	1.93	0.062	0.479	0.976
KONUT 513	16	28.21	2.09	0.074	0.825	0.503
KONUT 514	33	39.19	2.38	0.061	1.181	0.123
KONUT 515	12	37.26	2.57	0.069	0.605	0.858
KONUT 516	12	31.93	0.84	0.026	0.533	0.939
KONUT 517	11	37.30	2.16	0.058	0.565	0.907
KONUT 518	10	39.53	0.57	0.014	0.399	0.997
KONUT 519	12	37.35	4.35	0.117	0.645	0.800
KONUT 520	12	34.11	1.44	0.042	0.519	0.951
KONUT 521	10	38.07	3.59	0.094	0.652	0.789
KONUT 522	9	35.76	1.34	0.038	0.460	0.984
KONUT 523	11	33.35	4.15	0.124	1.005	0.265
KONUT 524	12	34.12	2.09	0.061	0.524	0.946
KONUT 525	12	35.21	4.93	0.140	0.758	0.613
KONUT 526	12	30.33	0.77	0.025	0.755	0.619
KONUT 527	12	32.57	1.57	0.048	0.382	0.999
KONUT 528	18	31.85	1.71	0.054	0.609	0.853

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 529	12	31.68	1.68	0.053	0.494	0.968
KONUT 530	14	36.16	2.76	0.076	0.380	0.999
KONUT 531	14	30.38	0.55	0.018	0.505	0.960
KONUT 532	12	39.02	2.14	0.055	0.460	0.984
KONUT 533	12	30.27	0.87	0.029	0.635	0.815
KONUT 534	10	39.55	1.13	0.029	0.540	0.933
KONUT 535	12	32.79	1.06	0.032	0.509	0.958
KONUT 536	12	43.94	1.91	0.043	0.509	0.958
KONUT 537	26	27.38	4.03	0.147	0.870	0.435
KONUT 538	30	32.76	2.55	0.078	0.709	0.696
KONUT 539	12	42.14	2.45	0.058	0.780	0.576
KONUT 540	12	33.66	1.13	0.033	0.521	0.949
KONUT 541	12	29.65	2.16	0.073	0.394	0.998
KONUT 542	20	42.25	3.57	0.085	0.504	0.961
KONUT 543	10	36.16	3.25	0.090	0.976	0.297
KONUT 544	12	31.73	1.01	0.032	0.890	0.407
KONUT 545	14	28.92	2.43	0.084	1.080	0.194
KONUT 546	10	40.97	0.71	0.017	0.637	0.812
KONUT 547	28	36.78	1.11	0.030	0.596	0.869
KONUT 548	10	40.36	1.63	0.040	0.651	0.790
KONUT 549	10	37.38	3.06	0.082	0.908	0.382
KONUT 550	10	36.39	1.07	0.029	0.686	0.734
KONUT 551	12	32.93	3.28	0.100	0.389	0.998
KONUT 552	16	32.73	1.79	0.055	0.719	0.679
KONUT 553	18	31.21	1.11	0.036	0.916	0.372
KONUT 554	15	31.58	1.85	0.058	0.536	0.936
KONUT 555	9	40.18	5.19	0.129	0.598	0.867
KONUT 556	12	34.58	4.20	0.121	0.540	0.933
KONUT 557	12	35.85	0.79	0.022	0.524	0.946
KONUT 558	12	30.81	1.83	0.059	0.439	0.991
KONUT 559	12	32.64	1.16	0.036	0.868	0.439
KONUT 560	12	36.01	1.24	0.034	0.441	0.990
KONUT 561	9	35.63	2.89	0.081	0.259	1.000
KONUT 562	33	28.49	1.16	0.041	1.089	0.186
KONUT 563	15	29.14	1.48	0.051	0.417	0.995
KONUT 564	20	33.69	1.46	0.043	0.647	0.797
KONUT 565	12	30.15	1.06	0.035	0.866	0.441
KONUT 566	16	36.66	2.08	0.057	0.479	0.976

Çizelge A (Devamı). 28 Günlük C20 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Simirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 567	12	31.48	2.47	0.078	0.524	0.946
KONUT 568	12	34.14	1.08	0.032	0.389	0.998
KONUT 569	76	36.07	3.88	0.108	0.803	0.540
KONUT 570	12	33.25	2.13	0.064	0.987	0.284
KONUT 571	9	37.23	3.01	0.081	0.364	0.999
KONUT 572	16	33.43	1.45	0.043	0.645	0.800
KONUT 573	11	31.31	0.77	0.025	0.640	0.807
KONUT 574	9	38.38	0.82	0.021	0.758	0.614
KONUT 575	12	36.73	1.29	0.035	0.957	0.319
KONUT 576	12	31.27	1.19	0.038	0.828	0.499
KONUT 577	12	34.38	1.02	0.030	0.747	0.632
KONUT 578	12	33.57	3.75	0.112	0.485	0.973
KONUT 579	16	35.01	1.93	0.055	0.629	0.823
KONUT 580	11	32.29	0.91	0.028	0.549	0.924
KONUT 581	14	32.37	0.78	0.024	0.440	0.990
KONUT 582	12	29.88	1.17	0.039	0.554	0.919
KONUT 583	11	35.88	1.75	0.049	0.360	0.999
KONUT 584	14	36.87	2.58	0.070	0.499	0.965
KONUT 585	10	32.35	1.35	0.042	0.675	0.752
KONUT 586	12	28.57	0.98	0.034	1.171	0.129
KONUT 587	18	30.32	0.94	0.031	0.859	0.451
KONUT 588	12	29.77	0.92	0.031	1.043	0.227
KONUT 589	24	34.02	1.28	0.038	1.014	0.255
KONUT 590	28	37.39	2.44	0.065	0.789	0.562
KONUT 591	20	36.29	3.66	0.101	0.868	0.438
KONUT 592	26	33.15	3.38	0.102	0.947	0.331

EK B. C25 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Çizelge B. 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 1	18	41.88	11.77	0.281	.604	.859
KONUT 2	11	30.14	2.78	0.092	.693	.723
KONUT 3	24	21.73	6.30	0.290	.669	.762
KONUT 4	182	36.39	2.96	0.081	.483	.974
KONUT 5	12	34.83	2.88	0.083	.592	.875
KONUT 6	9	26.47	3.72	0.141	.750	.627
KONUT 7	9	27.22	0.21	0.008	.835	.488
KONUT 8	9	33.45	4.06	0.121	.772	.590
KONUT 9	30	32.08	3.43	0.107	.828	.499
KONUT 10	24	26.90	2.55	0.095	.808	.531
KONUT 11	12	28.20	1.39	0.049	.713	.690
KONUT 12	9	32.82	2.60	0.079	.483	.974
KONUT 13	12	23.69	1.43	0.060	.746	.633
KONUT 14	9	35.04	4.93	0.141	.372	.999
KONUT 15	9	43.89	1.01	0.023	.921	.364
KONUT 16	30	34.54	2.83	0.082	.651	.791
KONUT 17	15	37.20	1.54	0.041	.938	.342
KONUT 18	15	38.36	0.84	0.022	.492	.969
KONUT 19	12	33.93	2.64	0.078	.496	.966
KONUT 20	9	36.96	2.49	0.067	.684	.738
KONUT 21	9	30.33	1.78	0.059	.834	.490
KONUT 22	12	36.57	2.94	0.080	.617	.841
KONUT 23	12	34.34	3.43	0.100	.630	.822
KONUT 24	27	34.08	2.38	0.070	.715	.686
KONUT 25	9	36.39	4.47	0.123	.773	.589
KONUT 26	8	36.77	4.05	0.110	.579	.890
KONUT 27	12	35.38	2.77	0.078	.527	.944
KONUT 28	9	35.36	1.35	0.038	.740	.643
KONUT 29	84	34.19	2.95	0.086	.565	.907
KONUT 30	174	41.47	2.17	0.052	.566	.906
KONUT 31	18	33.14	2.57	0.078	.915	.373
KONUT 32	9	33.06	2.49	0.075	.813	.522
KONUT 33	9	42.35	1.61	0.038	.894	.401
KONUT 34	10	36.61	3.53	0.096	.929	.353
KONUT 35	12	41.28	3.08	0.075	.676	.751
KONUT 36	12	26.87	1.32	0.049	.666	.767

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 37	9	37.02	3.11	0.084	.772	.590
KONUT 38	14	38.72	2.80	0.072	.621	.835
KONUT 39	16	34.99	3.48	0.099	.584	.885
KONUT 40	80	36.40	2.31	0.063	.868	.439
KONUT 41	12	38.79	1.91	0.049	.568	.904
KONUT 42	85	42.22	3.44	0.082	.693	.723
KONUT 43	9	38.35	3.63	0.095	.722	.674
KONUT 44	18	35.62	1.42	0.040	.853	.461
KONUT 45	24	33.58	3.27	0.097	.808	.531
KONUT 46	31	35.20	2.67	0.076	.640	.807
KONUT 47	32	37.67	1.46	0.039	.944	.335
KONUT 48	12	37.45	2.35	0.063	.535	.937
KONUT 49	12	38.16	5.33	0.140	.512	.956
KONUT 50	110	34.33	2.43	0.071	.551	.922
KONUT 51	9	33.32	2.94	0.088	.902	.391
KONUT 52	12	33.39	2.07	0.062	.585	.884
KONUT 53	15	26.93	0.91	0.034	.570	.901
KONUT 54	12	35.97	2.91	0.081	.501	.963
KONUT 55	12	34.66	6.14	0.177	.523	.947
KONUT 56	9	35.08	3.34	0.095	.483	.974
KONUT 57	12	35.79	1.45	0.041	.544	.929
KONUT 58	18	33.89	3.78	0.112	.441	.990
KONUT 59	12	37.19	6.67	0.179	.548	.925
KONUT 60	9	21.04	4.61	0.219	.372	.999
KONUT 61	9	34.43	2.32	0.067	.921	.364
KONUT 62	40	24.73	7.82	0.316	.683	.740
KONUT 63	31	35.23	0.86	0.024	.755	.618
KONUT 64	15	26.09	1.24	0.048	.938	.342
KONUT 65	44	33.95	2.36	0.070	.539	.934
KONUT 66	24	37.54	1.49	0.040	.810	.529
KONUT 67	12	30.15	1.05	0.035	.628	.826
KONUT 68	38	34.94	1.75	0.050	.584	.884
KONUT 69	12	33.58	1.24	0.037	.696	.719
KONUT 70	12	30.70	2.06	0.067	.715	.686
KONUT 71	21	30.05	1.13	0.037	.700	.712
KONUT 72	30	34.23	0.97	0.028	.499	.965
KONUT 73	12	44.93	1.00	0.022	.838	.483
KONUT 74	14	36.70	1.77	0.048	.508	.958

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 75	12	39.92	1.87	0.047	.617	.841
KONUT 76	9	30.71	0.21	0.007	.558	.915
KONUT 77	44	38.27	1.29	0.034	.426	.993
KONUT 78	146	36.54	2.71	0.074	.674	.754
KONUT 79	20	35.88	1.16	0.032	.594	.872
KONUT 80	24	36.99	2.88	0.078	1.161	.135
KONUT 81	18	34.92	0.97	0.028	.549	.924
KONUT 82	12	35.72	2.17	0.061	.565	.907
KONUT 83	12	41.10	3.54	0.086	.709	.696
KONUT 84	12	36.39	1.84	0.051	.694	.722
KONUT 85	42	30.98	1.90	0.061	.560	.912
KONUT 86	18	34.65	1.23	0.036	.394	.998
KONUT 87	48	24.81	1.81	0.073	.551	.922
KONUT 88	24	31.57	0.93	0.030	.824	.506
KONUT 89	16	35.37	0.75	0.021	1.119	.163
KONUT 90	40	38.81	1.04	0.027	.591	.876
KONUT 91	18	39.63	3.17	0.080	.470	.980
KONUT 92	9	34.42	1.37	0.040	.539	.933
KONUT 93	36	34.22	1.57	0.046	1.435	.032
KONUT 94	24	37.48	1.59	0.042	.781	.575
KONUT 95	30	29.99	0.82	0.027	1.387	.043
KONUT 96	18	33.95	1.62	0.048	.738	.648
KONUT 97	17	27.67	3.09	0.112	.965	.310
KONUT 98	10	38.71	2.18	0.056	.708	.697
KONUT 99	18	37.22	2.06	0.055	.681	.742
KONUT 100	11	44.53	2.17	0.049	.779	.578
KONUT 101	22	41.10	1.83	0.045	.854	.459
KONUT 102	12	44.69	3.88	0.087	1.006	.264
KONUT 103	12	34.58	1.91	0.055	1.029	.240
KONUT 104	8	43.16	1.21	0.028	.740	.643
KONUT 105	12	34.56	2.41	0.070	1.145	.145
KONUT 106	12	31.69	2.41	0.076	.450	.987
KONUT 107	12	32.12	1.36	0.042	.561	.911
KONUT 108	10	36.81	1.82	0.050	.749	.628
KONUT 109	24	40.60	1.74	0.043	.331	1.000
KONUT 110	10	35.33	1.60	0.045	.540	.933
KONUT 111	12	37.41	2.61	0.070	.483	.974
KONUT 112	8	42.03	4.94	0.118	.475	.978

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 113	12	36.29	4.39	0.121	1.010	.259
KONUT 114	14	37.89	2.92	0.077	.639	.809
KONUT 115	8	29.69	1.65	0.056	.854	.459
KONUT 116	8	36.28	0.85	0.023	.667	.765
KONUT 117	12	36.62	0.78	0.021	.908	.381
KONUT 118	12	34.36	2.70	0.079	.798	.548
KONUT 119	14	41.51	1.93	0.047	.600	.864
KONUT 120	14	43.62	4.00	0.092	.554	.919
KONUT 121	14	36.80	1.92	0.052	.618	.840
KONUT 122	16	42.81	2.43	0.057	.706	.701
KONUT 123	12	43.49	3.19	0.073	.544	.929
KONUT 124	8	37.25	2.54	0.068	.606	.856
KONUT 125	12	37.04	2.73	0.074	.512	.956
KONUT 126	12	35.81	2.67	0.074	.608	.854
KONUT 127	10	41.65	1.71	0.041	.678	.747
KONUT 128	12	48.80	1.91	0.039	.594	.872
KONUT 129	8	33.28	1.98	0.059	.493	.968
KONUT 130	18	38.04	2.83	0.074	.833	.491
KONUT 131	12	39.17	2.56	0.065	.478	.976
KONUT 132	10	39.97	2.43	0.061	.682	.741
KONUT 133	14	30.51	1.71	0.056	.570	.902
KONUT 134	8	39.39	3.60	0.091	.376	.999
KONUT 135	12	32.96	2.49	0.076	.554	.919
KONUT 136	16	37.92	4.02	0.106	1.189	.118
KONUT 137	8	38.14	1.61	0.042	.752	.624
KONUT 138	12	31.72	3.74	0.118	.586	.882
KONUT 139	8	34.20	1.01	0.029	.609	.851
KONUT 140	12	38.57	4.35	0.113	.617	.841
KONUT 141	12	35.96	3.01	0.084	.716	.684
KONUT 142	12	34.22	1.73	0.051	.825	.504
KONUT 143	12	37.11	1.57	0.042	.512	.956
KONUT 144	12	38.06	3.34	0.088	.655	.785
KONUT 145	12	33.18	1.00	0.030	.553	.920
KONUT 146	12	43.01	0.88	0.020	.581	.888
KONUT 147	12	35.39	1.37	0.039	.605	.858
KONUT 148	12	36.95	1.10	0.030	.453	.986
KONUT 149	9	33.35	1.69	0.051	.850	.466
KONUT 150	14	37.56	3.14	0.084	.600	.864

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 151	10	35.67	1.26	0.035	1.096	.181
KONUT 152	12	38.88	2.49	0.064	.789	.562
KONUT 153	12	42.03	1.53	0.037	1.010	.259
KONUT 154	12	33.99	3.40	0.100	.522	.948
KONUT 155	8	33.57	1.11	0.033	.494	.968
KONUT 156	24	38.60	1.79	0.046	.914	.373
KONUT 157	12	34.18	1.44	0.042	.615	.844
KONUT 158	8	36.78	4.60	0.125	.313	1.000
KONUT 159	12	39.85	1.46	0.037	.613	.847
KONUT 160	10	42.97	3.04	0.071	.778	.581
KONUT 161	8	42.65	1.74	0.041	.420	.995
KONUT 162	12	40.44	1.25	0.031	.595	.871
KONUT 163	12	52.47	4.34	0.083	.592	.874
KONUT 164	12	39.70	2.26	0.057	.570	.901
KONUT 165	12	45.19	2.27	0.050	.702	.708
KONUT 166	18	28.39	1.04	0.037	.446	.989
KONUT 167	12	27.84	1.85	0.066	.761	.609
KONUT 168	12	39.44	1.01	0.025	.474	.978
KONUT 169	10	42.39	3.16	0.075	.359	1.000
KONUT 170	12	40.33	1.06	0.026	1.133	.154
KONUT 171	12	40.79	4.78	0.117	.714	.687
KONUT 172	24	38.09	1.57	0.041	.947	.331
KONUT 173	15	37.40	2.62	0.070	.653	.788
KONUT 174	10	37.97	3.04	0.080	.551	.922
KONUT 175	14	41.49	1.63	0.039	.459	.984
KONUT 176	12	38.53	1.93	0.050	.531	.940
KONUT 177	8	52.56	1.96	0.037	.434	.992
KONUT 178	36	37.66	2.11	0.056	.900	.392
KONUT 179	12	41.64	3.74	0.090	.499	.965
KONUT 180	14	44.25	2.71	0.061	.454	.986
KONUT 181	12	35.24	2.87	0.081	.551	.922
KONUT 182	8	39.39	2.24	0.057	.408	.996
KONUT 183	12	35.54	1.30	0.037	1.001	.269
KONUT 184	12	40.38	0.81	0.020	.652	.789
KONUT 185	12	31.50	3.40	0.108	.324	1.000
KONUT 186	12	47.75	1.71	0.036	.520	.950
KONUT 187	8	36.58	2.07	0.057	.810	.528
KONUT 188	8	45.24	3.45	0.076	.557	.916

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 189	12	35.26	2.37	0.067	.535	.937
KONUT 190	12	36.31	1.68	0.046	.652	.788
KONUT 191	12	43.07	2.42	0.056	.653	.787
KONUT 192	12	45.47	3.58	0.079	.772	.590
KONUT 193	12	35.75	1.62	0.045	.615	.844
KONUT 194	12	37.57	1.32	0.035	.519	.950
KONUT 195	24	43.18	1.87	0.043	1.235	.095
KONUT 196	10	38.23	1.44	0.038	.752	.623
KONUT 197	8	37.41	1.18	0.032	.867	.440
KONUT 198	12	45.92	0.99	0.022	.544	.929
KONUT 199	11	42.12	4.12	0.098	1.029	.241
KONUT 200	8	38.72	2.28	0.059	.591	.876
KONUT 201	12	47.20	1.72	0.036	.620	.836
KONUT 202	12	36.81	0.90	0.024	.545	.928
KONUT 203	12	35.17	3.66	0.104	.701	.709
KONUT 204	8	34.12	2.45	0.072	.785	.570
KONUT 205	16	32.37	1.10	0.034	.524	.946
KONUT 206	12	40.22	5.86	0.146	.727	.666
KONUT 207	10	37.13	4.62	0.124	.481	.975
KONUT 208	10	34.81	1.54	0.044	.980	.292
KONUT 209	8	36.07	1.80	0.050	.562	.910
KONUT 210	12	38.98	4.91	0.126	.699	.713
KONUT 211	12	42.67	6.96	0.163	.736	.651
KONUT 212	12	40.31	1.25	0.031	.709	.696
KONUT 213	12	36.25	2.64	0.073	.578	.892
KONUT 214	8	30.87	2.67	0.086	.431	.992
KONUT 215	8	38.29	1.07	0.028	.477	.977
KONUT 216	12	35.32	3.03	0.086	.783	.572
KONUT 217	12	38.00	2.20	0.058	.629	.823
KONUT 218	8	41.65	1.23	0.030	.603	.860
KONUT 219	24	30.79	1.02	0.033	.781	.575
KONUT 220	8	38.34	1.61	0.042	.500	.964
KONUT 221	14	43.95	5.22	0.119	.413	.996
KONUT 222	12	40.29	2.42	0.060	.624	.832
KONUT 223	12	36.33	0.81	0.022	.947	.331
KONUT 224	12	35.37	2.14	0.061	.751	.626
KONUT 225	12	34.88	1.26	0.036	.643	.803
KONUT 226	8	37.65	1.14	0.030	.465	.982

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 227	12	35.37	0.60	0.017	.995	.276
KONUT 228	10	36.98	1.27	0.034	.685	.736
KONUT 229	12	35.91	1.15	0.032	.398	.997
KONUT 230	12	37.17	2.32	0.062	.437	.991
KONUT 231	12	35.95	2.25	0.062	.340	1.000
KONUT 232	12	49.04	1.43	0.029	1.044	.226
KONUT 233	8	39.89	1.66	0.042	.413	.996
KONUT 234	12	34.46	1.39	0.040	.688	.731
KONUT 235	8	39.99	6.17	0.154	.708	.698
KONUT 236	8	35.22	1.40	0.040	.845	.472
KONUT 237	12	37.03	1.07	0.029	.459	.984
KONUT 238	12	36.95	1.11	0.030	.474	.978
KONUT 239	12	31.65	0.81	0.026	.598	.866
KONUT 240	10	39.69	1.32	0.033	.470	.980
KONUT 241	12	35.75	2.14	0.060	.784	.570
KONUT 242	12	48.44	1.41	0.029	.640	.807
KONUT 243	8	28.81	8.42	0.292	.456	.986
KONUT 244	8	40.33	3.16	0.078	.446	.989
KONUT 245	8	34.63	1.11	0.032	.581	.889
KONUT 246	12	18.27	0.36	0.020	.372	.999
KONUT 247	12	36.42	1.19	0.033	1.083	.192
KONUT 248	12	35.25	1.03	0.029	.543	.929
KONUT 249	14	46.34	4.82	0.104	.554	.919
KONUT 250	12	36.44	1.56	0.043	.551	.922
KONUT 251	12	41.17	2.53	0.061	.540	.932
KONUT 252	8	35.12	1.57	0.045	1.058	.213
KONUT 253	12	37.04	1.29	0.035	.638	.810
KONUT 254	8	46.91	6.33	0.135	.729	.662
KONUT 255	8	24.09	0.67	0.028	.495	.967
KONUT 256	8	37.71	0.99	0.026	.757	.616
KONUT 257	12	37.87	1.11	0.029	.500	.964
KONUT 258	10	35.40	1.55	0.044	.493	.968
KONUT 259	12	35.69	3.06	0.086	.559	.914
KONUT 260	10	37.50	1.49	0.040	.408	.996
KONUT 261	12	41.16	2.67	0.065	.538	.934
KONUT 262	12	36.95	3.12	0.084	.566	.906
KONUT 263	10	40.95	0.85	0.021	.764	.604
KONUT 264	12	35.48	1.30	0.037	.676	.750

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 265	12	37.57	0.86	0.023	.538	.935
KONUT 266	8	36.25	2.22	0.061	.694	.721
KONUT 267	12	36.60	2.73	0.075	.572	.899
KONUT 268	8	34.06	1.32	0.039	.764	.604
KONUT 269	8	36.86	0.77	0.021	.484	.973
KONUT 270	8	37.02	1.58	0.043	.567	.905
KONUT 271	8	38.13	1.77	0.046	.450	.987
KONUT 272	8	32.49	1.05	0.032	.559	.914
KONUT 273	12	35.46	1.43	0.040	.397	.997
KONUT 274	14	36.68	1.32	0.036	.618	.840
KONUT 275	8	35.73	3.57	0.100	.702	.708
KONUT 276	12	37.82	1.86	0.049	.850	.466
KONUT 277	12	39.15	1.27	0.033	.758	.614
KONUT 278	12	38.35	2.05	0.053	.389	.998
KONUT 279	10	36.01	0.82	0.023	.535	.937
KONUT 280	10	40.79	0.82	0.020	.540	.932
KONUT 281	8	34.51	1.70	0.049	.741	.643
KONUT 282	8	39.08	4.93	0.126	.588	.879
KONUT 283	14	31.13	0.63	0.020	.402	.997
KONUT 284	9	34.11	1.39	0.041	.621	.836
KONUT 285	12	34.08	0.85	0.025	.451	.987
KONUT 286	8	36.22	2.67	0.074	.713	.690
KONUT 287	8	36.99	2.08	0.056	.365	.999
KONUT 288	14	39.92	1.58	0.040	.653	.788
KONUT 289	12	34.02	1.84	0.054	.787	.566
KONUT 290	20	48.94	3.62	0.074	.690	.728
KONUT 291	8	36.60	2.46	0.067	.381	.999
KONUT 292	12	34.48	1.99	0.058	.577	.893
KONUT 293	12	39.47	2.08	0.053	.473	.979
KONUT 294	8	37.70	3.51	0.093	.532	.940
KONUT 295	8	36.30	2.84	0.078	.580	.890
KONUT 296	12	42.82	1.98	0.046	.555	.918
KONUT 297	12	39.25	3.25	0.083	.860	.450
KONUT 298	8	37.96	1.13	0.030	.762	.607
KONUT 299	10	35.98	4.76	0.132	.529	.942
KONUT 300	8	36.77	2.28	0.062	.407	.996
KONUT 301	12	35.12	1.36	0.039	.505	.961
KONUT 302	9	43.07	0.89	0.021	.497	.966

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 303	10	37.39	2.63	0.070	.485	.973
KONUT 304	8	34.91	1.24	0.036	1.091	.185
KONUT 305	10	34.93	1.39	0.040	.562	.910
KONUT 306	12	32.40	2.22	0.069	1.074	.199
KONUT 307	12	38.80	1.77	0.046	.543	.929
KONUT 308	8	36.40	1.18	0.032	.810	.529
KONUT 309	8	32.13	0.76	0.024	.370	.999
KONUT 310	8	32.76	1.82	0.056	.522	.948
KONUT 311	10	33.59	1.09	0.033	.453	.987
KONUT 312	8	35.88	1.70	0.047	.630	.822
KONUT 313	12	40.40	2.00	0.050	1.049	.221
KONUT 314	8	42.37	0.84	0.020	.421	.994
KONUT 315	10	35.55	1.68	0.047	.607	.855
KONUT 316	12	39.55	2.31	0.059	.594	.872
KONUT 317	8	37.22	1.11	0.030	.466	.982
KONUT 318	8	40.55	2.82	0.070	.482	.974
KONUT 319	10	36.29	2.11	0.058	.778	.580
KONUT 320	12	41.83	2.86	0.068	.570	.902
KONUT 321	10	34.16	1.80	0.053	.507	.960
KONUT 322	12	36.05	0.67	0.019	1.043	.226
KONUT 323	10	32.82	1.79	0.055	.956	.321
KONUT 324	8	41.32	3.61	0.087	.755	.619
KONUT 325	8	32.85	1.00	0.030	.513	.955
KONUT 326	10	35.29	1.33	0.038	.755	.619
KONUT 327	12	39.64	1.60	0.040	.884	.416
KONUT 328	12	37.69	1.82	0.048	.552	.921
KONUT 329	8	38.63	1.50	0.039	.709	.697
KONUT 330	8	30.15	2.00	0.066	.505	.960
KONUT 331	12	41.49	1.45	0.035	.778	.580
KONUT 332	8	33.45	1.03	0.031	.790	.560
KONUT 333	8	34.97	1.06	0.030	.602	.862
KONUT 334	8	43.23	4.46	0.103	.577	.893
KONUT 335	12	33.31	1.19	0.036	1.028	.241
KONUT 336	10	37.06	1.24	0.034	.601	.864
KONUT 337	8	36.53	1.14	0.031	.490	.970
KONUT 338	8	37.43	2.14	0.057	.458	.985
KONUT 339	12	36.68	2.48	0.068	.763	.606
KONUT 340	12	34.97	1.31	0.037	.705	.704

Çizelge B (Devam). 28 Günlük C25 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 341	8	32.14	1.13	0.035	.921	.364
KONUT 342	8	38.67	2.51	0.065	.518	.952
KONUT 343	16	34.19	0.84	0.025	.426	.993
KONUT 344	8	36.04	1.80	0.050	.590	.877
KONUT 345	8	27.76	1.52	0.055	.648	.794
KONUT 346	12	41.25	1.78	0.043	.332	1.000
KONUT 347	8	39.68	1.61	0.041	.545	.927
KONUT 348	12	32.87	1.48	0.045	.891	.405
KONUT 349	12	40.87	2.10	0.051	.578	.891
KONUT 350	12	32.85	1.85	0.056	.565	.906

EK C. C30 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Çizelge C. 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 1	8	30.13	1.33	0.044	.506	.960
KONUT 2	8	35.16	2.78	0.079	.813	.524
KONUT 3	8	28.52	0.62	0.022	.831	.495
KONUT 4	8	30.02	2.41	0.080	.524	.947
KONUT 5	182	28.94	2.04	0.070	.456	.985
KONUT 6	47	28.63	6.30	0.220	.962	.313
KONUT 7	38	35.11	2.84	0.081	.587	.881
KONUT 8	11	37.82	3.06	0.081	.527	.944
KONUT 9	17	35.36	4.47	0.126	.785	.569
KONUT 10	8	42.30	3.05	0.072	.454	.986
KONUT 11	11	41.12	2.74	0.067	.581	.889
KONUT 12	14	39.86	2.42	0.061	.849	.467
KONUT 13	8	45.64	1.53	0.034	.652	.789
KONUT 14	11	42.05	3.39	0.081	.534	.938
KONUT 15	8	44.15	1.99	0.045	.480	.975
KONUT 16	8	43.94	3.63	0.083	.597	.868
KONUT 17	8	46.19	0.90	0.020	.563	.909
KONUT 18	17	39.43	1.28	0.032	.613	.847
KONUT 19	11	44.90	0.98	0.022	.677	.750
KONUT 20	23	40.63	1.94	0.048	1.407	.038
KONUT 21	11	46.26	1.85	0.040	.591	.876
KONUT 22	11	46.61	4.78	0.103	.324	1.000
KONUT 23	13	40.15	1.14	0.028	.633	.817
KONUT 24	9	48.59	1.86	0.038	.644	.801
KONUT 25	11	41.76	5.38	0.129	.696	.718
KONUT 26	15	48.00	1.61	0.034	.707	.700
KONUT 27	12	40.79	5.61	0.138	.758	.613
KONUT 28	87	46.84	2.61	0.056	.511	.956
KONUT 29	11	44.68	3.91	0.088	.896	.398
KONUT 30	19	42.41	2.49	0.059	.618	.840
KONUT 31	8	28.76	3.01	0.105	.587	.881
KONUT 32	9	39.90	1.87	0.047	.666	.767
KONUT 33	8	42.00	1.69	0.040	.419	.995
KONUT 34	9	27.89	1.16	0.042	.452	.987
KONUT 35	11	41.07	1.60	0.039	.551	.922
KONUT 36	15	39.03	3.57	0.092	.477	.977
KONUT 37	9	39.75	3.51	0.088	.407	.996

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 38	29	32.06	9.31	0.290	1.036	.233
KONUT 39	17	39.35	3.74	0.095	.710	.694
KONUT 40	9	41.42	3.38	0.082	.574	.897
KONUT 41	44	35.21	4.57	0.130	.815	.520
KONUT 42	13	42.09	2.31	0.055	.966	.309
KONUT 43	9	45.38	2.47	0.054	.460	.984
KONUT 44	35	38.22	1.05	0.028	.592	.875
KONUT 45	15	36.71	4.24	0.116	.794	.554
KONUT 46	11	28.89	1.29	0.045	.660	.777
KONUT 47	10	43.94	1.22	0.028	.489	.971
KONUT 48	8	41.56	4.04	0.097	.678	.748
KONUT 49	9	36.49	1.65	0.045	.672	.757
KONUT 50	8	38.20	1.72	0.045	.441	.990
KONUT 51	9	38.98	3.20	0.082	.400	.997
KONUT 52	8	38.55	1.95	0.051	.508	.959
KONUT 53	8	43.57	2.18	0.050	.425	.994
KONUT 54	43	37.54	2.50	0.067	.984	.287
KONUT 55	57	41.67	3.11	0.075	1.251	.087
KONUT 56	14	41.05	3.96	0.097	.469	.980
KONUT 57	19	37.91	1.66	0.044	.657	.781
KONUT 58	11	38.68	0.99	0.026	.671	.759
KONUT 59	23	43.10	4.15	0.096	.675	.753
KONUT 60	27	41.43	2.12	0.051	.812	.525
KONUT 61	9	33.44	2.38	0.071	.491	.969
KONUT 62	9	41.33	1.80	0.044	.583	.887
KONUT 63	8	44.63	6.34	0.142	.430	.993
KONUT 64	24	45.87	4.13	0.090	.708	.698
KONUT 65	9	42.68	3.70	0.087	.446	.989
KONUT 66	11	40.54	2.34	0.058	.641	.806
KONUT 67	8	40.35	2.09	0.052	.801	.543
KONUT 68	11	40.79	1.34	0.033	.544	.928
KONUT 69	15	41.68	4.21	0.101	1.279	.076
KONUT 70	11	39.46	4.86	0.123	.359	1.000
KONUT 71	11	42.85	2.27	0.053	.708	.698
KONUT 72	19	39.59	3.32	0.084	.412	.996
KONUT 73	14	44.52	2.29	0.051	.897	.397
KONUT 74	9	47.12	2.53	0.054	.530	.942
KONUT 75	9	31.67	2.65	0.084	.366	.999

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 76	11	27.80	1.47	0.053	.611	.849
KONUT 77	41	44.18	1.82	0.041	.580	.889
KONUT 78	8	28.11	1.12	0.040	.470	.980
KONUT 79	14	41.67	0.92	0.022	.469	.980
KONUT 80	8	32.54	1.97	0.060	.457	.985
KONUT 81	8	47.03	2.19	0.047	.769	.595
KONUT 82	79	36.85	5.20	0.141	.619	.838
KONUT 83	11	31.30	2.03	0.065	.802	.541
KONUT 84	8	45.38	1.91	0.042	.580	.889
KONUT 85	53	40.32	2.19	0.054	.392	.998
KONUT 86	13	41.02	2.17	0.053	.606	.856
KONUT 87	13	39.52	2.88	0.073	.558	.915
KONUT 88	17	42.91	1.00	0.023	.739	.646
KONUT 89	13	44.96	8.45	0.188	.950	.328
KONUT 90	8	42.67	2.15	0.050	.429	.993
KONUT 91	11	42.01	7.88	0.188	.749	.630
KONUT 92	7	39.63	2.57	0.065	.628	.826
KONUT 93	17	40.60	2.31	0.057	.657	.780
KONUT 94	9	33.20	2.29	0.069	.556	.917
KONUT 95	9	42.83	1.72	0.040	.788	.564
KONUT 96	53	33.45	2.52	0.075	.713	.690
KONUT 97	20	41.20	1.30	0.031	.806	.535
KONUT 98	9	42.14	3.44	0.082	.478	.977
KONUT 99	11	38.57	2.18	0.057	.521	.949
KONUT 100	13	40.90	2.06	0.050	.676	.751
KONUT 101	11	41.94	1.92	0.046	.472	.979
KONUT 102	8	43.49	1.83	0.042	.735	.653
KONUT 103	11	38.37	1.71	0.045	.749	.630
KONUT 104	11	38.78	1.56	0.040	.401	.997
KONUT 105	55	44.02	2.09	0.047	.456	.985
KONUT 106	8	41.70	3.23	0.077	.431	.992
KONUT 107	9	39.31	2.57	0.065	.511	.956
KONUT 108	29	39.04	0.56	0.014	.689	.729
KONUT 109	11	40.80	2.24	0.055	.545	.928
KONUT 110	8	42.35	2.65	0.063	.782	.573
KONUT 111	20	41.67	2.99	0.072	.568	.904
KONUT 112	11	42.55	4.03	0.095	.445	.989
KONUT 113	41	40.70	2.83	0.069	.927	.357

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 114	9	42.62	3.25	0.076	.700	.712
KONUT 115	15	38.35	2.43	0.063	.467	.981
KONUT 116	29	43.62	1.48	0.034	1.029	.240
KONUT 117	23	45.64	1.53	0.034	.780	.577
KONUT 118	9	39.43	2.82	0.072	.714	.687
KONUT 119	9	41.69	2.13	0.051	.474	.978
KONUT 120	54	39.66	2.22	0.056	.702	.708
KONUT 121	11	45.52	2.80	0.061	.689	.730
KONUT 122	8	39.86	2.23	0.056	.550	.923
KONUT 123	8	42.57	1.09	0.026	.597	.868
KONUT 124	11	40.92	3.11	0.076	.714	.687
KONUT 125	19	40.45	2.23	0.055	.676	.751
KONUT 126	12	47.08	2.11	0.045	.564	.908
KONUT 127	24	33.97	0.59	0.017	.548	.925
KONUT 128	27	44.16	2.15	0.049	.783	.572
KONUT 129	23	41.97	1.45	0.035	.617	.841
KONUT 130	12	33.91	1.51	0.045	.499	.965
KONUT 131	8	46.19	0.90	0.020	.511	.957
KONUT 132	62	39.43	1.28	0.032	.582	.887
KONUT 133	8	44.90	0.98	0.022	.546	.927
KONUT 134	8	34.06	1.07	0.031	.528	.943
KONUT 135	8	47.37	0.69	0.015	.433	.992
KONUT 136	10	41.36	3.16	0.076	.564	.908
KONUT 137	69	40.04	2.35	0.059	.965	.310
KONUT 138	8	37.09	1.27	0.034	.512	.956
KONUT 139	11	37.68	2.40	0.064	.510	.957
KONUT 140	8	39.29	3.23	0.082	.663	.772
KONUT 141	25	38.78	2.31	0.059	.589	.878
KONUT 142	8	35.66	1.26	0.035	.554	.919
KONUT 143	8	40.78	5.39	0.132	.536	.936
KONUT 144	12	40.63	1.94	0.048	1.074	.199
KONUT 145	9	40.28	3.05	0.076	.591	.877
KONUT 146	17	38.94	3.08	0.079	.673	.756
KONUT 147	9	41.95	2.29	0.054	.539	.933
KONUT 148	9	41.38	3.10	0.075	.863	.445
KONUT 149	8	42.55	5.45	0.128	.862	.447
KONUT 150	9	37.43	1.72	0.046	.589	.879
KONUT 151	13	38.45	2.77	0.072	1.063	.209

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 152	9	46.26	1.85	0.040	.601	.863
KONUT 153	13	46.61	4.78	0.103	.446	.989
KONUT 154	14	43.87	3.46	0.079	.933	.349
KONUT 155	11	45.58	1.85	0.041	.899	.394
KONUT 156	12	47.52	2.52	0.053	.520	.950
KONUT 157	21	41.76	5.38	0.129	.732	.658
KONUT 158	13	40.22	3.06	0.076	.643	.802
KONUT 159	21	42.63	2.12	0.050	.558	.914
KONUT 160	31	41.74	2.19	0.052	.646	.798
KONUT 161	9	42.21	5.38	0.127	.684	.738
KONUT 162	9	41.13	4.75	0.115	.565	.907
KONUT 163	9	36.58	2.62	0.072	.550	.923
KONUT 164	9	40.64	2.03	0.050	.777	.582
KONUT 165	9	41.94	1.80	0.043	.724	.672
KONUT 166	9	42.91	3.95	0.092	.627	.826
KONUT 167	23	44.99	2.39	0.053	1.407	.038
KONUT 168	11	40.78	4.12	0.101	.530	.941
KONUT 169	17	38.47	1.24	0.032	.564	.908
KONUT 170	13	35.67	1.74	0.049	.498	.965
KONUT 171	9	38.11	2.49	0.065	.559	.913
KONUT 172	9	32.17	1.81	0.056	.526	.945
KONUT 173	19	39.91	1.63	0.041	.721	.676
KONUT 174	19	40.44	2.04	0.050	1.129	.156
KONUT 175	11	38.31	2.73	0.071	.577	.893
KONUT 176	13	38.38	1.81	0.047	.798	.547
KONUT 177	13	43.30	0.90	0.021	.536	.936
KONUT 178	9	41.26	2.48	0.060	.552	.921
KONUT 179	11	39.52	1.33	0.034	.426	.994
KONUT 180	11	45.14	1.89	0.042	.816	.518
KONUT 181	11	38.82	1.09	0.028	.643	.803
KONUT 182	9	43.35	0.89	0.021	.539	.934
KONUT 183	8	42.06	1.02	0.024	.602	.862
KONUT 184	9	47.06	3.52	0.075	.461	.984
KONUT 185	21	50.53	2.51	0.050	.658	.780
KONUT 186	8	42.55	0.82	0.019	.427	.993
KONUT 187	9	40.08	3.13	0.078	.439	.991
KONUT 188	14	41.62	1.97	0.047	.609	.852
KONUT 189	11	46.13	1.53	0.033	.457	.985

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 190	9	40.58	1.36	0.034	.722	.674
KONUT 191	9	41.26	1.12	0.027	.536	.936
KONUT 192	11	42.80	3.09	0.072	.965	.309
KONUT 193	18	43.25	2.13	0.049	.555	.918
KONUT 194	9	39.24	2.67	0.068	.843	.476
KONUT 195	8	41.95	1.53	0.037	.671	.759
KONUT 196	15	40.98	0.83	0.020	1.086	.189
KONUT 197	11	35.37	2.01	0.057	.503	.962
KONUT 198	11	35.20	6.73	0.191	.788	.564
KONUT 199	11	40.22	1.70	0.042	.939	.342
KONUT 200	20	34.69	3.67	0.106	.629	.824
KONUT 201	9	41.96	1.79	0.043	.590	.877
KONUT 202	17	39.04	1.99	0.051	.621	.836
KONUT 203	13	37.65	0.73	0.019	.619	.838
KONUT 204	11	39.35	1.58	0.040	.629	.824
KONUT 205	11	39.27	1.39	0.035	.807	.533
KONUT 206	9	38.17	0.92	0.024	.624	.831
KONUT 207	15	40.26	1.71	0.042	.500	.964
KONUT 208	13	39.91	1.45	0.036	1.131	.155
KONUT 209	19	39.55	1.91	0.048	.581	.889
KONUT 210	13	38.71	1.66	0.043	.721	.676
KONUT 211	15	38.15	1.10	0.029	.552	.921
KONUT 212	13	37.97	2.30	0.061	.746	.634
KONUT 213	11	39.75	2.30	0.058	.675	.752
KONUT 214	11	46.11	4.78	0.104	.688	.731
KONUT 215	13	37.62	3.32	0.088	.611	.849
KONUT 216	12	47.74	2.03	0.043	.656	.783
KONUT 217	11	39.41	1.43	0.036	.709	.697
KONUT 218	13	40.00	3.66	0.092	.468	.981
KONUT 219	13	50.47	3.20	0.063	.619	.838
KONUT 220	9	48.90	5.42	0.111	.679	.746
KONUT 221	11	47.20	1.86	0.039	.567	.905
KONUT 222	9	58.34	1.80	0.031	.675	.753
KONUT 223	8	38.78	1.89	0.049	.450	.988
KONUT 224	9	45.29	1.12	0.025	.502	.963
KONUT 225	11	44.02	2.31	0.052	.462	.983
KONUT 226	11	45.23	1.65	0.037	.806	.535
KONUT 227	12	43.90	3.09	0.070	.671	.758

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 228	8	37.38	7.09	0.190	.495	.967
KONUT 229	8	45.43	5.81	0.128	.594	.872
KONUT 230	11	43.89	1.53	0.035	.815	.520
KONUT 231	11	45.45	2.41	0.053	.488	.971
KONUT 232	11	51.96	2.89	0.056	.765	.601
KONUT 233	11	51.33	2.88	0.056	.576	.894
KONUT 234	17	36.67	4.31	0.117	.676	.750
KONUT 235	14	43.80	1.54	0.035	.768	.598
KONUT 236	8	49.30	3.18	0.064	.514	.954
KONUT 237	13	43.58	1.63	0.037	.681	.743
KONUT 238	9	43.18	2.92	0.068	.346	1.000
KONUT 239	13	40.30	0.78	0.019	.539	.934
KONUT 240	11	39.57	2.93	0.074	.897	.397
KONUT 241	11	40.27	1.87	0.047	.751	.625
KONUT 242	16	43.02	4.09	0.095	.583	.885
KONUT 243	16	43.16	4.73	0.110	.579	.890
KONUT 244	9	42.01	2.85	0.068	.701	.710
KONUT 245	9	46.42	1.47	0.032	.690	.728
KONUT 246	13	33.98	8.86	0.261	.638	.810
KONUT 247	9	39.30	3.68	0.094	.563	.909
KONUT 248	17	46.05	3.38	0.073	.555	.917
KONUT 249	16	46.81	2.08	0.044	.720	.677
KONUT 250	11	52.04	3.64	0.070	.770	.593
KONUT 251	9	50.50	1.53	0.030	.444	.989
KONUT 252	16	47.18	3.49	0.074	1.117	.165
KONUT 253	11	46.46	1.21	0.026	.578	.892
KONUT 254	9	41.29	1.44	0.035	.548	.925
KONUT 255	11	43.86	1.43	0.033	.619	.839
KONUT 256	15	33.22	5.64	0.170	.448	.988
KONUT 257	11	47.03	4.08	0.087	.558	.915
KONUT 258	11	46.26	1.60	0.034	.674	.754
KONUT 259	11	40.98	2.77	0.068	.725	.669
KONUT 260	9	41.72	1.24	0.030	.677	.750
KONUT 261	11	45.16	3.20	0.071	.726	.668
KONUT 262	14	41.97	3.04	0.072	.592	.875
KONUT 263	11	46.31	2.74	0.059	.633	.818
KONUT 264	11	34.18	1.44	0.042	.906	.385
KONUT 265	9	49.67	2.42	0.049	.477	.977

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 266	9	46.13	2.19	0.047	.719	.679
KONUT 267	9	53.22	2.07	0.039	.518	.951
KONUT 268	8	37.01	3.59	0.097	.649	.794
KONUT 269	13	42.91	2.03	0.047	.483	.974
KONUT 270	11	38.88	3.75	0.097	.681	.742
KONUT 271	15	45.09	1.72	0.038	.883	.417
KONUT 272	9	48.60	0.95	0.019	.505	.960
KONUT 273	11	48.61	2.16	0.045	.762	.608
KONUT 274	8	41.17	1.60	0.039	.630	.822
KONUT 275	8	41.41	5.73	0.138	.454	.986
KONUT 276	11	40.32	2.89	0.072	.464	.983
KONUT 277	9	43.33	2.20	0.051	.464	.983
KONUT 278	25	45.89	0.84	0.018	.816	.519
KONUT 279	15	49.16	6.80	0.138	.581	.888
KONUT 280	11	48.25	3.01	0.062	.386	.998
KONUT 281	11	44.68	3.85	0.086	.696	.718
KONUT 282	18	53.55	0.90	0.017	.503	.962
KONUT 283	11	53.59	1.87	0.035	.594	.873
KONUT 284	9	46.58	1.66	0.036	.538	.934
KONUT 285	29	41.59	1.86	0.045	.507	.959
KONUT 286	9	45.82	1.23	0.027	.874	.430
KONUT 287	11	47.95	1.50	0.031	.499	.964
KONUT 288	34	48.86	0.99	0.020	.520	.950
KONUT 289	13	41.08	2.32	0.057	.526	.945
KONUT 290	8	46.21	2.76	0.060	.684	.737
KONUT 291	9	49.54	2.68	0.054	.947	.331
KONUT 292	21	45.47	1.64	0.036	.486	.972
KONUT 293	14	42.82	3.11	0.073	.695	.719
KONUT 294	10	46.77	3.34	0.071	.586	.883
KONUT 295	9	38.10	2.04	0.054	.539	.934
KONUT 296	11	46.04	2.04	0.044	.729	.663
KONUT 297	25	39.86	0.98	0.025	.568	.903
KONUT 298	11	39.14	0.88	0.023	.696	.717
KONUT 299	11	55.92	1.69	0.030	.696	.717
KONUT 300	15	43.73	1.06	0.024	.758	.614
KONUT 301	17	42.17	1.90	0.045	.527	.944
KONUT 302	29	44.25	1.74	0.039	.624	.831
KONUT 303	13	44.34	7.14	0.161	.777	.581

Çizelge C (Devamı). 28 Günlük C30 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 304	11	56.48	3.27	0.058	.591	.876
KONUT 305	13	41.97	1.38	0.033	.472	.979
KONUT 306	11	47.75	2.18	0.046	.548	.925
KONUT 307	15	50.05	1.50	0.030	.495	.967
KONUT 308	11	42.38	2.01	0.047	.738	.647
KONUT 309	25	46.06	2.12	0.046	.695	.720
KONUT 310	11	38.99	2.50	0.064	.587	.881
KONUT 311	9	40.43	0.83	0.021	.565	.907
KONUT 312	13	40.93	2.26	0.055	.564	.908
KONUT 313	9	54.65	3.67	0.067	.540	.933
KONUT 314	9	43.09	4.00	0.093	.655	.783
KONUT 315	8	51.37	2.95	0.057	.692	.725
KONUT 316	11	47.29	2.43	0.051	.813	.523
KONUT 317	8	41.53	2.33	0.056	.422	.994
KONUT 318	8	36.54	4.27	0.117	.639	.809
KONUT 319	8	43.17	2.18	0.051	.800	.545
KONUT 320	11	43.30	2.85	0.066	.800	.544
KONUT 321	11	40.85	1.95	0.048	.530	.942
KONUT 322	11	58.60	5.14	0.088	.620	.837
KONUT 323	22	45.99	3.30	0.072	.556	.917
KONUT 324	9	42.97	4.64	0.108	.504	.962
KONUT 325	11	45.68	3.53	0.077	.521	.949
KONUT 326	8	43.33	2.88	0.066	.701	.709
KONUT 327	15	40.38	5.35	0.132	.740	.644
KONUT 328	18	40.08	2.24	0.056	.756	.618
KONUT 329	10	38.10	2.39	0.063	.641	.806
KONUT 330	17	38.80	2.89	0.075	.714	.687

EK D. C35 beton sınıfı istatistiksel sonuçları

Çizelge D. 28 Günlük C35 Beton Numunelerinin İstatistiksel Sonuçlar ve Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.

BİNA	Numune sayısı	Ortalama dayanım (MPa)	Standart sapma	Değişkenlik katsayısı	Kolmogorov-Smirnov Test	
					Kolmogorov-Smirnov Z	Asymp. Sig. (p)
KONUT 1	11	49.33	4.61	0.094	.610	.851
KONUT 2	9	41.36	1.60	0.039	.839	.482
KONUT 3	12	45.39	2.56	0.056	.817	.517
KONUT 4	32	50.35	2.83	0.056	.655	.784
KONUT 5	31	48.00	0.91	0.019	.605	.858
KONUT 6	25	45.12	5.28	0.117	.573	.898
KONUT 7	34	41.00	2.59	0.063	.727	.667
KONUT 8	40	49.15	3.43	0.070	.849	.468
KONUT 9	39	47.93	1.15	0.024	.684	.738
KONUT 10	49	49.42	1.47	0.030	1.955	.001
KONUT 11	29	48.01	3.58	0.074	.548	.925
KONUT 12	21	48.39	2.94	0.061	.745	.635
KONUT 13	18	50.03	4.08	0.081	.451	.987
KONUT 14	20	48.24	1.40	0.029	.969	.305
KONUT 15	16	47.90	1.31	0.027	1.259	.084
KONUT 16	24	45.18	3.44	0.076	1.506	.021
KONUT 17	19	45.51	3.47	0.076	1.036	.233
KONUT 18	22	44.90	3.68	0.082	1.034	.235
KONUT 19	16	46.81	1.48	0.032	.811	.526
KONUT 20	24	46.59	2.82	0.061	.365	.999
KONUT 21	19	50.07	3.13	0.063	.443	.989
KONUT 22	22	47.81	3.67	0.077	.547	.926
KONUT 23	15	47.28	2.12	0.045	.446	.989
KONUT 24	15	42.03	2.04	0.049	.489	.970
KONUT 25	15	51.46	3.71	0.072	.434	.992
KONUT 26	29	50.49	3.91	0.077	.925	.359
KONUT 27	40	49.01	3.36	0.069	.861	.449
KONUT 28	41	47.43	3.28	0.069	.464	.982
KONUT 29	22	47.63	1.99	0.042	.639	.808
KONUT 30	6	43.96	2.88	0.066	.370	.999
KONUT 31	27	48.46	3.62	0.075	.810	.528
KONUT 32	151	48.48	3.39	0.070	1.084	.191
KONUT 33	26	51.36	3.75	0.073	.780	.578

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: Yasin GÖKTAŞ

Adres :Küçük Bölcek Mah. 2657. Sokak no:1/4 Aksaray

E-posta adresi: yasingoktas70@gmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ (Kurum ve Yıl)

Lisans : Cumhuriyet Üniversitesi. Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği 2004-2010

Yüksek Lisans : Aksaray Üniversitesi. Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği 2018-2019

MESLEKİ DENEYİM VE ÖDÜLLERİ

1. Karaman OSB Müdürlüğü / Kontrol Mühendisi. 2010-2013
2. Karaman Artikal Mimarlık / Proje Mühendisi. 2014-2016
3. Aksaray Üniversitesi / Öğretim Görevlisi. 2016-